

# Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata



## Gazdasági program 2020-2024.

## I. Jogszabályi háttér, kapcsolódások, célmeghatározás

### 1. A gazdasági programot meghatározó jogszabály

A helyi önkormányzatok számára a gazdasági program készítésének feladatát és a program tartalmi elvárásait a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény (továbbiakban: Mötv.) 116. §-a határozza meg.

Eger MJV Önkormányzata erre alapozva alkotja meg gazdasági programját a **megbízatásának időtartamára**, 2024. évvel bezárólag.

Sajnálatos aktualitása van a hivatkozott jogszabályhely (3) bekezdésében foglaltaknak, mely szerint „a helyi önkormányzat **költségvetési lehetőségeivel összhangban**” jelöli ki céljait és feladatait, hisz szűkebb és tágabb környezetünkben a koronavírus-járvány és ennek kapcsán tett kormányzati és önkormányzati intézkedések alapjaiban változtatták meg, szűkítették, az önkormányzatok költségvetési lehetőségét, mozgásterét.

Jelen gazdasági program arra helyezi a hangsúlyt, hogy Eger MJV Önkormányzata az Mötv. 13. § (1) bekezdésében meghatározott „különösen ellátandó” (továbbiakban: kötelező) feladatainak milyen eszközökkel és milyen mértékben kíván illetve jelen helyzetben képes megfelelni, azaz mit tesz Eger város lakossága irányába biztosítandó **közfeladatellátás és a közszolgáltatások színvonalának megtartása és emelése** érdekében<sup>1</sup>. Kitér továbbá a 10. § (2) bekezdése szerint az önként vállalható feladatokra is, szem előtt tartva a következő törvényi előírást: „Az önként vállalt helyi közügyek megoldása nem veszélyeztetheti a törvény által kötelezően előírt önkormányzati feladat- és hatáskörök ellátását, finanszírozása a saját bevételek, vagy az erre a célra biztosított külön források terhére lehetséges.”

Eger MJV Önkormányzata által ellátott kötelező és önként vállalt feladatok listája Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 28/2011. (VI.30.) önkormányzati rendelete Eger Megyei Jogú Város Alapokmányáról I. Függelékében olvasható.

### 2. A gazdasági program alapvető céljai

A gazdasági program készítése során a közszolgáltatások biztosítását helyeztük a középpontba, figyelemmel az alábbiakban bemutatott kapcsolódási pontokból adódó lehetőségekre is.

---

<sup>1</sup> **Közfeladat:** Jogszabályban meghatározott állami vagy önkormányzati feladat, amit az arra kötelezett közérdekből, jogszabályban meghatározott követelményeknek és feltételeknek megfelelően végez, ideértve a lakosság közszolgáltatásokkal való ellátását, továbbá az állam nemzetközi szerződésekből vállalt kötelezettségeiből adódó közérdekű feladatokat, valamint e feladatok ellátásához szükséges infrastruktúra biztosítását is (Nvtv. 3. § (1) bekezdés 7. pont).

**Közszolgáltatás:** közcélú ill. közérdekű szolgáltatás, amely egy nagyobb közösség (település) minden tagjára nézve megközelítőleg azonos feltételek mellett vehető igénybe, ezért valamilyen mértékig közösségi megszervezést, ill. szabályozást, ellenőrzést igényel. 2003. évi CXXV. törvény az egyenlő bánásmódról és az esélyegyenlőség előmozdításáról (Ebkvtv.) 3. § d) **közszolgáltatás:** szerződéskötési kötelezettség alapján a lakosság alapvető szükségleteinek ellátására irányuló szolgáltatás, így különösen a villamosenergia-, gáz-, hő-, víz-, szennyvíz- és hulladékkezelési, köztisztasági, postai és távközlési szolgáltatás, továbbá a menetrend alapján közlekedő járművekkel végzett közforgalmú személyszállítás.

**Céljaink** a következők:

- Fel kell tárnunk a közszolgáltatások működőképességének fenntartását segítő beavatkozásokat. Alapvetésként kezeljük, hogy a **kötelező feladatok**, közszolgáltatások **prioritást** élvezzenek, az **önként vállalt feladatok** pedig a költségvetési lehetőségek **(saját bevételek) függvényében** kerüljenek ellátásra.
- A jelenleg nehéz gazdasági és egészségügyi helyzetben lévő város számára **közszolgáltatásonként, szektoronként** kell megkeresni a túléléshez szükséges **megoldásokat**.
- A különböző társadalmi csoportok számára, eltérő módon, gondoskodni kell a **létbiztonságról** (szociális hálótól a színvonalas kultúráig), a lakosság egzisztenciális színvonalának megtartásáról, illetve fejlesztéséről.  
Figyelemmel kell arra lenni, hogy Eger lélekszáma csökken, ezért a fiatalokat itt kell tartani illetve vissza kell vonzani. Az intézkedések segítsék elő, hogy Egerbe jó legyen jönni, itt jó legyen lenni és jó legyen itt megöregedni.
- A programban fel kell vázolni, hogy hosszabb távon milyen **fejlesztéseket** kell megvalósítani, amelyek egyrészt a kilábalást követően a gyarapodást segítik, másrészt a város versenyképességét fokozzák.

A gazdasági program készítése során igyekeztünk a legfrissebb információkat felhasználni, de végleges központi fejlesztéspolitikai dokumentumok hiányában egyes adatok, irányok a gazdasági program által átfogott időszakban megváltozhatnak.

### **3. Előzmények**

Eger MJV Önkormányzata előző gazdasági programja a 2015-2020. éveket fogja át. Ez az időszak egybeesett a 2014-2020. közötti Európai Unió költségvetési időszakokkal. Az uniós források felhasználásának feltétele volt az **Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS)** valamint az Integrált Területi Program (ITP) elkészítése<sup>2</sup>, így kedvező tervezési helyzet állt elő a gazdasági program megalkotására. Ezt az is alátámasztotta, hogy ismertek voltak az EU irányelvei, célkitűzései, részletes költségvetése. Ismertek voltak a magyar fejlesztéspolitika EU irányelvekre épülő prioritásai, konstrukciói valamint a fejlesztéspolitika jogszabályi környezete. Egyrészt tehát rendelkezésre állt a fejlesztési elképzeléseket összefoglaló dokumentáció, másrészt a jelentős dedikált uniós forrás. Mindezeket felül 2015-ben indult el a Modern Városok Program (MVP) is. Összességében az előző ciklus kezdetén, a mostanitól jelentősen kedvezőbb gazdasági környezetben, a gazdaság folyamatos bővülése időszakában, több mint 13 Mrd forint európai uniós és közel hasonló nagyságrendű MVP forrás állt rendelkezésre (az M25-ös út és intermodális csomópont forrását nem számítva).

---

<sup>2</sup> 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

Eger MJV Önkormányzata, hasonlóan több városhoz is, a 2015-2020. évekre vonatkozó gazdasági programját gondolatiságában, tartalmában az ITS-re építette.

#### **4. A gazdasági program külső kapcsolódási pontjai**

##### **4.1 Az Európai Unió fejlesztéspolitikája**

A 2021–2027-es időszakban az Európai Unió regionális politikáját az alábbi **öt fő célkitűzés** határozza meg, amelyekre figyelemmel kell lenni a gazdasági program iránykijelölése során:

- Intelligensebb Európa – az innováción, a digitalizáción, a gazdasági átalakuláson és a kisvállalkozásoknak nyújtott támogatáson keresztül.
- Zöldebb, karbonmentes Európa – a Párizsi Megállapodás végrehajtásával, valamint az energiaügyi átállásba, a megújuló energiaforrásokba és az éghajlatváltozás elleni küzdelembe való befektetéssel.
- Jobban összekapcsolódó Európa – a stratégiai szállítási és digitális hálózatokkal.
- Szociálisabb Európa – a szociális jogok európai pillérének megvalósításával, valamint a minőségi foglalkoztatás, az oktatás, a készségek, a társadalmi befogadás és az egészségügyi ellátáshoz való egyenlő hozzáférés támogatásával.
- A polgáraihoz közelebb álló Európa – a helyileg irányított növekedési stratégiák és a fenntartható városfejlesztés Unió szerte való támogatása révén.

A regionális fejlesztési beruházások az 1. és 2. célkitűzésre helyezik majd a hangsúlyt. Várhatóan az ERFA és a Kohéziós Alap erőforrásainak 65 % – 85 %-át – relatív gazdagságuktól függően – e két prioritásra allokálják a tagállamok.

##### **4.2 Várható hazai stratégiai célok**

A Európai Unió kohéziós politikája alapján az alábbi hazai célok és beavatkozási területek rajzolódnak ki:

<b>Stratégiai célok</b>	Gazdasági versenyképesség növelése	Társadalmi innováció fejlesztése	Területi infrastruktúra fejlesztése	Zóna szintű együttműködések fejlesztése
-------------------------	------------------------------------	----------------------------------	-------------------------------------	---

<b>Beavatkozások</b>	Gazdaság- és iparfejlesztés	Oktatás és képzésfejlesztés	Közlekedésfejlesztés	Megyei Jogú Városok közti együttműködés fejlesztése
	Agráriumfejlesztés	K+F+I potenciál növelése	Életminőséget javító településfejlesztés	Agglomerációs és kistérségi együttműködések fejlesztése
	Befektetés ösztönzése	Kulturális infrastruktúra komplex fejlesztése	Smart településfejlesztés	Megyei együttműködések fejlesztése
	Turizmusfejlesztés	Humáninfrastruktúra fejlesztése	Környezetfejlesztés	Határon túli területek együttműködés fejlesztése

	Zöldgazdaság fejlesztése	Egészségfejlesztés	Vonzó üzleti környezet fejlesztése	
	Helyi gazdaság stratégiai ágazatainak fejlesztése	Sportfejlesztés	Területi egyenlőtlenségek csökkentése	
		Települési megtartó erő fejlesztése		

A stratégiai célok között látható az úgynevezett zóna szintű együttműködések fejlesztése, mely korábban nem létezett. Ennek kapcsán megkezdődött a több megyét átfogó **Északkelet-magyarországi Gazdaságfejlesztési Zóna** területi tervezése.

A konkrét **pályázati kiírások** kidolgozása a minisztériumok részéről folyamatban van, de már most célszerű partnereket keresni az egyes tématerületek fejlesztéséhez. A támogatások megszerzése és azok hasznosulása **partnerekkel** sokkal hatékonyabb. Csak akkor tudunk sikeresek lenni a városok közötti versenyben, ha a város egyes társadalmi, gazdasági, oktatási szervezetei közösen pályáznak vagy külön-külön, de egyeztetve adott tématerület fejlesztése érdekében (multiplikátor hatás). További kérdés a város vonzáskörzetébe tartozó **kistelepülésekkel** végrehajtott közös fejlesztés lehetősége. A korábbi ciklusban a kistelepülések (a megye koordinációjával) és Eger MJV, külön keretből gazdálkodott, közös projektek nem voltak. Nyilvánvaló, hogy több területen is célszerű és hatékony lenne az együttműködés.

#### 4.3 A Heves Megyei Önkormányzat 2019 – 2024. évre szóló gazdasági programja

A Heves Megyei Önkormányzat területi szereplőként a térség önkormányzatainak fejlődését támogatta már a korábbi EU-s költségvetési ciklusában is. Ennek kapcsán jelentős tapasztalatot halmoz fel az önkormányzatisággal járó feladatok, problémák, elképzelések körében. Ezt az értékes tudásanyagot – azzal együtt, hogy egy megyei jogú város méretéből, szerepköréből adódóan másként kezel bizonyos helyzeteket, – lehetne hasznosítani olyan jó megoldások, akár az üzemeltetés, akár a fejlesztések terén, melyek épp a rurális jellegből adódóan nem kerülnek a megyeszékhely látóterébe.

A Heves Megyei Önkormányzat megkezdte fejlesztési célú felkészülését a 2024-ig szóló gazdasági programjának megalkotásával. A korábbi időszakhoz képest erősíteni kell a települések közötti kapcsolatokat, kifejezetten az egeri agglomeráció – vagy korszerűbb megfogalmazással – az egeri funkcionális térség településeivel. Ugyanolyan fontos feladat, mint a városon belüli szereplők kooperációja. Erre a térségi együttműködésre alapot adnak a megye gazdasági programjának célkitűzései, melyek között több esetben is elvi kapcsolódások figyelhetők meg Eger elképzeléseivel. Ezeket a kapcsolódásokat kell materializálni, a források felhasználását – legalább néhány témakörben – összehangolni:

- Terület- és településfejlesztési feladatok
- Településrendezés

- A kutatás-fejlesztés, és az innováció elősegítése
- A megye foglalkoztatási helyzetének javítása
- Hátrányos helyzetű célcsoportok felzárkóztatása
- Környezetvédelmi program, klímastratégia és intézkedések
- Közlekedésfejlesztés
- Kulturális és természeti értékek megőrzése
- Nemzeti Agrárgazdasági Kamarával közösen végzett szerepvállalás folytatása
- Nemzetközi kapcsolatok, Európai Unió ismeretek

Térségi jelentőségű és kihatású közös fejlesztések lehetnek különösen a közlekedés területén, mint pl. kerékpárút hálózatok települések közötti kiépítése; bükki, mátrai kerékpárút hálózat megépítése; a Bükk – Tisza-tó kerékpárút létrehozása.

Eger iskolaváros szerepéből adódóan egy térségi iskolabusz rendszer kiépítése mind a gyerekek, mind a szülők szempontjából hasznos lenne.

Gazdaságfejlesztés tekintetében a környező települések még rendelkeznek ipari, gazdasági területekkel, a megyeszékhely pedig minden olyan szolgáltatással, mely a befektetők döntéseiben jelentős szerepet játszanak.

További térségi elképzelések: megyei oktatási, illetve kutatóintézeti kooperáció erősítése, hangsúlyosan a szőlészet-borászat, turizmus terén; további megyei foglalkoztatási programok, paktumok indítása; a klímavédelem kapcsán a zöldhulladék égetés helyett megyei, térségi komposztáló hálózat létesítése; természeti értékekre szervezett tájakat felfűző turisztikai programok és infrastruktúra fejlesztés.

## **5. Jövőkép**

Eger 2020-2024. évekre vonatkozó gazdasági programja támaszkodni kíván az elmúlt években megalkotott koncepcionális és stratégiai elképzelésekre, ugyanakkor az azóta eltelt időszakban bekövetkezett globális, hazai és helyi változások megkívánják az alkalmazkodás lehetséges irányainak felvázolását. A változásokhoz történő alkalmazkodás igénye időben és feladatban eltérő.

A leggyorsabb és leginkább drasztikus beavatkozások rövid távon **a következő 1-2 évben** szükségesek. Figyelemmel a város költségvetési lehetőségeire, a cél az alapvető **városüzemeltetés** biztosítása, a lakosság **egészségügyi védekezésének** támogatása és a helyi kis- és közepes **vállalkozások működőképességének** segítése. Természetesen ide tartozik az önkormányzat, mint jelentős szolgáltató és munkaadó működőképességének biztosítása is.

**Középtávon** alkalmazkodni szükséges olyan változásokhoz is, melyek szinte berobbantak a mindennapokba. A korábban fokozatosan erősödő területek, mint az energiahatékonyság, a környezetvédelem, a klímaváltozás, az innováció, mára már alapvető szempontrendszer lett és szervező erővé vált. Alapvetően megtapasztaltuk, hogy az információtechnológiai háttér kiemelkedően fontos. Szükséges a város és a városlakók felkészítése a **technológiai váltásra**.

Ismertük ezt a folyamatot, de most sebességet kell váltani. Az önkormányzat kezdeményezője, fontos szereplője kell, hogy legyen ennek a folyamatnak.

Megnyíló új források esetén, azok segítségével a városi közszolgáltatásoknál, a városüzemeltetésnél, a közlekedésnél és még további feltárássra váró területeknél meg kell kezdeni a technológiai fejlesztéseket. E komplex folyamatban számítunk az innovatív helyi vállalkozások, az Egyetem és a szakmai civil szervezetek közreműködésére. Első lépésként mielőbb meg kell alkotni az Okos Város koncepciót, stratégiát és cselekvése tervet. A következő két év erre alkalmas ad. A források megjelenésével megkezdődhet a középtávú építkezés.

A **hosszú távú** jövőkép tekintetében az „**Eger Településfejlesztési Koncepciója 2014-2030.**”<sup>3</sup> dokumentumban megfogalmazott „Eger a minőség városa” mottó és a felvázolt társadalmi, gazdasági és táji, természeti jövőkép 2030-ig szóló elképzelései jelenleg is relevánsak. Ugyanakkor egyes elemek fontosságát hangsúlyozni kell: a társadalmi jövőképből a fiatalok városban tartását, a gazdasági jövőképből a K+F+I tevékenységeket, a táji, természeti, épített környezet jövőképből pedig a klímaváltozás adaptációs céljait.

---

<sup>3</sup> Elfogadva a 449/2014. (IX.25.) kgy határozattal

## II. A gazdasági program keretei, alapjai – az önkormányzati feladatellátást nehezítő körülmények

### 1. Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata költségvetési helyzete

Eger város önkormányzata gazdálkodását az új koronavírus által okozott járvány megjelenését megelőzően kedvező, megszorítások nélküli mikro- és makrogazdasági környezet segítette és **stabil pénzügyi folyamatok** jellemezték. Prioritást kaptak a költségvetési politikában az uniós fejlesztési forrásokból megvalósuló feladatok a működés biztosítása mellett. Az időszakot jelentős fejlesztési források rendelkezésre állása jellemezte, mely egyrészt uniós, másrészt hazai források felhasználását tette és teszi lehetővé a város fejlesztése érdekében. Kiemelt feladatnak tekintette a város a vállalkozások betelepülésének, bővítésének ösztönzését, mely a TOP pályázatokon kívül hazai források bevonását is jelentette.

A **költségvetés** főösszege 2018-ban 39,4 milliárd Ft, 2019-ben közel 41 milliárd Ft, 2020-ban pedig 36 milliárd Ft összeggel szerepelt az adott évek költségvetésében. A költségvetési főösszegeken belül folyamatosan emelkedett a saját bevételek összege és aránya. 2018-ban 7,7 milliárd Ft, 2019-ben 8,1 milliárd Ft, 2020-ban 8,67 milliárd Ft saját bevételi előirányzatot tervezett az önkormányzat. A saját bevételeken belül meghatározó szerepe van a közhatalmi bevételeknek, mely a vizsgált időszakban 4,6 milliárd Ft-ról 5,4 milliárd Ft-ra változott terv szinten.

Sajnos a 2020. évi tervezett adóbevételi összeget jelentősen csökkenteni kellett egyrészt a központi intézkedések (gépjárműadó teljes összegének a központi költségvetésbe történő befizetése), másrészt a koronavírus-járvány megjelenésével összefüggő gazdasági visszaesés következtében. Ez utóbbi elsősorban az iparűzési adót és az idegenforgalmi adót érintette.

A saját bevételeken belül a működési bevételek összege a vizsgált időszakban közel 3 milliárd Ft volt. A felhalmozási bevételek tervezett összege a saját bevételek 2,5-3,0 %-át teszi ki.

Az átvett pénzeszközök 2018-ban 7,8 milliárd Ft-ot, 2019-ben 6,3 milliárd Ft-ot, 2020-ban 1,7 milliárd Ft-ot tettek ki. A fel nem használt támogatási összegek a következő években a maradvány igénybevétel soron jelentek meg.

Évről évre egyre nehezebbé vált az adott évi költségvetések működési hiány nélküli összeállítása, ezért az előző évi szabad maradvány egy részének bevonására is szükség volt a működési hiány nélküli költségvetések összeállításához (a bevont maradvány összege 2018-ban 436 millió Ft, 2019-ben 523 millió Ft, 2020-ban 516 millió Ft). Összességében maradvány igénybevételként 2018-ban 14,7 milliárd Ft-ot, 2019-ben 17,9 milliárd Ft-ot, 2020-ban pedig 21,8 milliárd Ft-ot terveztünk.

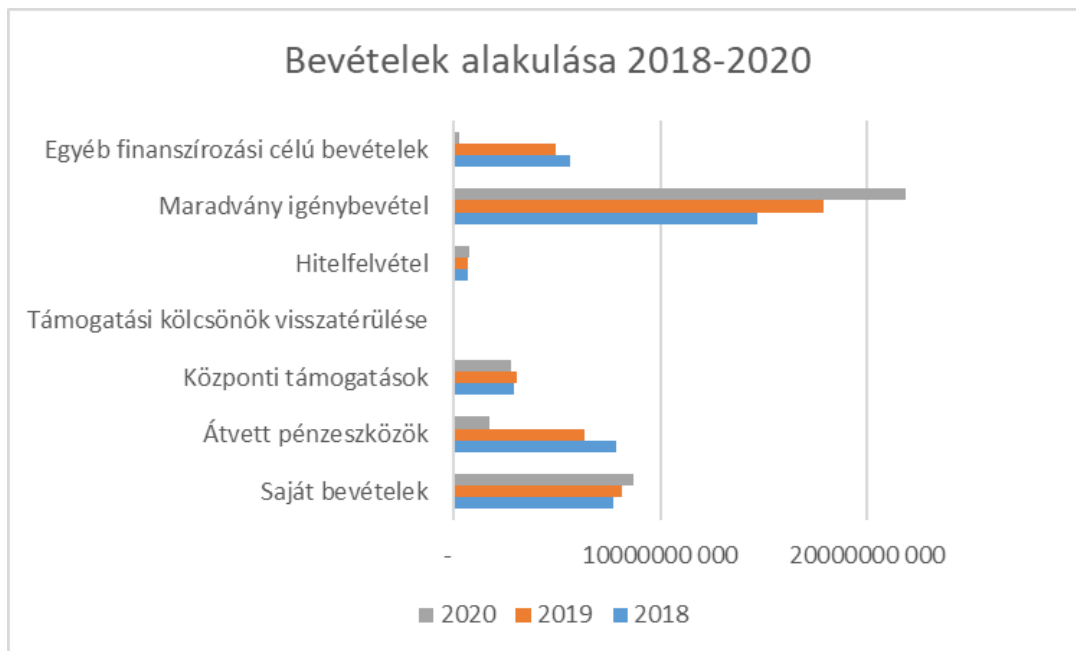
A központi támogatások összege mindhárom évben 3 milliárd Ft körüli összeget jelentett a bevételek között, ezért látható, hogy a minimálbér és garantált bérminimum folyamatos emelését a költségvetések készítésekor elsősorban saját bevételekből kellett finanszírozni. Év közben 2019-ben és 2020-ban kapott kiegészítést az önkormányzat a minimálbér és garantált



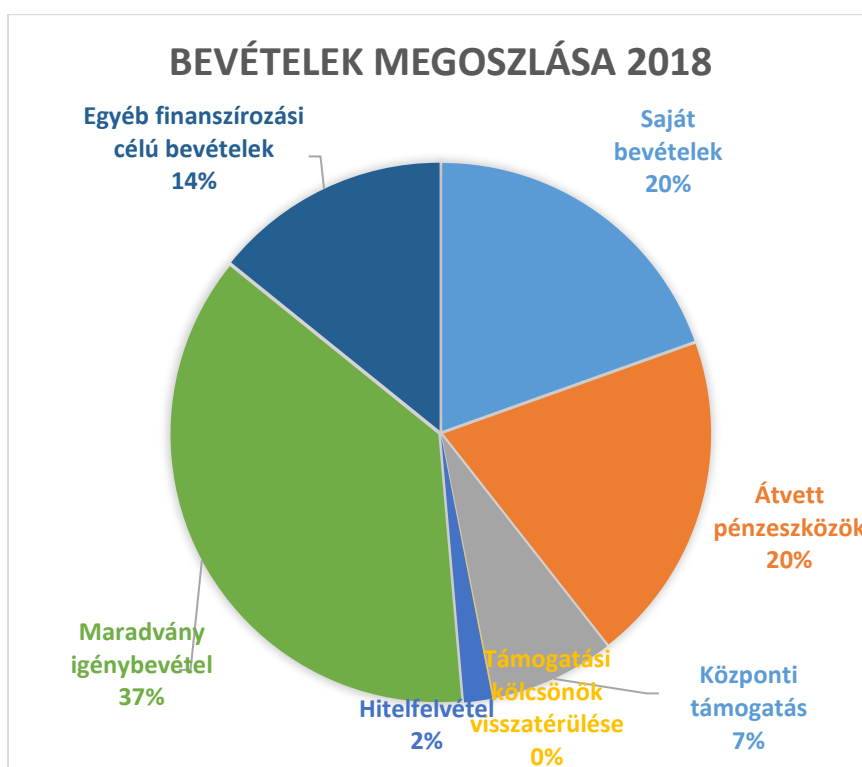
bérminimum növeléséhez, melyet feladatonként kell bemutatni az év végi központi támogatás elszámolásakor.

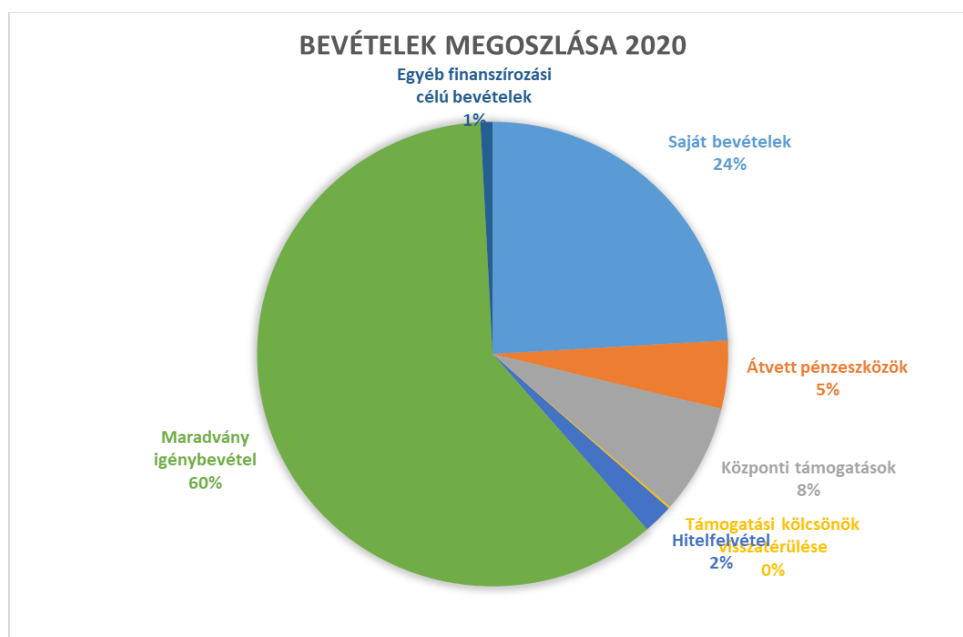
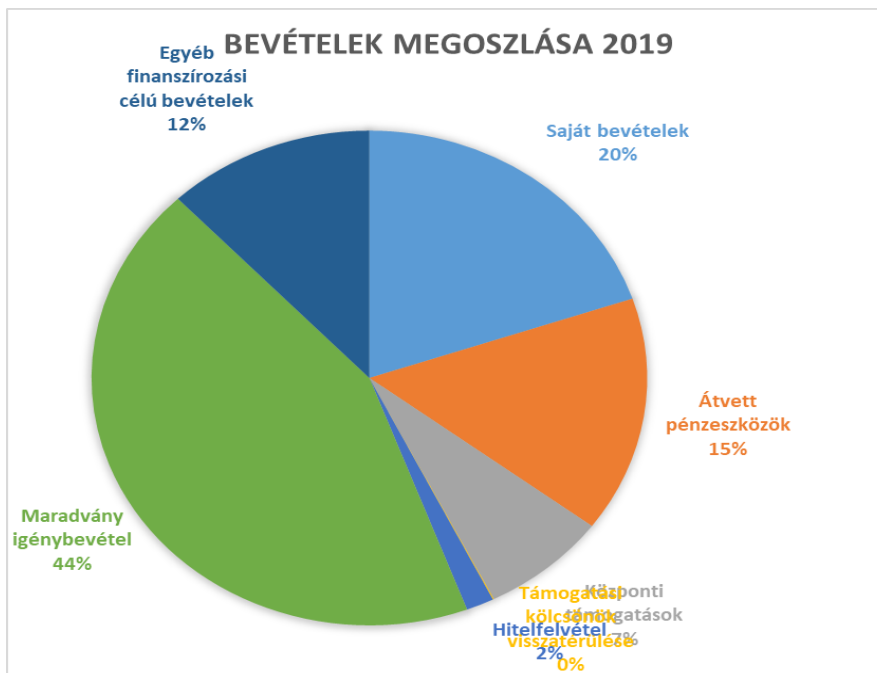
Az egyéb finanszírozási célú elszámolások összege az értékpapír értékesítés, beváltás összegét mutatja.

A bevételek alakulását 2018-2020. között a következő ábra szemlélteti (adatok forintban)



A költségvetés bevételeinek megoszlását 2018-2020. között évenként a következő ábrák szemléltetik





(Forrás: Eger MJV PH Gazdasági Iroda)

Az ábrák alapján látható, hogy a saját bevételek aránya a költségvetésen belül 20%-ról 24%-ra nőtt 2020-ra. Ugyanakkor a központi támogatások 7%-ról 8%-ra emelkedtek, töredékét teszik ki a költségvetési főösszegnek. A maradvány igénybevétel egyrészt jelzi, hogy a pályázati források aránya növekszik (ezzel párhuzamosan az egyéb finanszírozási célú bevételek és az átvett pénzeszközök aránya csökken az évek közötti átrendeződés következtében), ugyanakkor azt is, hogy az előző évek többleteiből egyre nagyobb összeget szükséges igénybe venni a működési hiány nélküli gazdálkodáshoz. A fejlesztési hitelfelvétel aránya a vizsgált 2018-2020. években a főösszeg 2%-át teszi ki.

A költségvetés bevételei meghatározzák, hogy a **kiadásokat** milyen nagyságrendben lehet az egyes években tervezni. A kiadások vonatkozásában is jelentős hatással volt az önkormányzati feladatellátásra az önkormányzat által hozott döntések mellett a központi szabályozás. Az önkormányzati dolgozók személyi juttatásai a vizsgált időszakban elsősorban a minimálbér és a garantált bérminimum növelésével emelkedtek, továbbá a szociális és kulturális területen, illetve az óvodai oktató munkát segítőknél pótlékok bevezetésével növelték ezen ágazatok dolgozóinak bérét. A közalkalmazottak bértáblája nem változott, ugyanakkor a bölcsődei felsőfokú végzettségű dolgozók is a pedagógus bértábla alá kerültek. A köztisztviselői illetményalap a költségvetési törvény szerint ezen időszakban 38.650 Ft volt, azonban lehetőséget kaptak az önkormányzatok arra, hogy saját forrásaik terhére az illetményalapot emeljék. A Polgármesteri Hivatalban 2018. januártól az illetményalap 42.500 Ft, 2019. júliustól 46.380 Ft lett, mivel a köztisztviselők többségének 2008-tól csak a soros lépésekkel változott a bére.

Az önkormányzat kiadásai 2018-2020. között az alábbiak szerint alakultak (adatok forintban)



(Forrás: Eger MJV PH Gazdasági Iroda)

Az ábra alapján megállapítható, hogy a költségvetés kiadásai között a legnagyobb volument a vizsgált időszakban az önkormányzati nagyberuházások jelentették. A felhalmozási kiadások aránya 2018-ban 61,0%, 2019-ben 60,33%, 2020-ban 55,98%, mely jelzi, hogy mindhárom évben jelentős fejlesztési forrásokkal terveztünk.

A működési kiadások a vizsgált időszakban a költségvetési szerveknél és az önkormányzatnál is folyamatosan növekedtek. A költségvetési szervek működési kiadásai 18,7% és 22,6% közötti arányt mutatnak a költségvetés főösszegéhez viszonyítva. Összességében elmondható, hogy az

intézmények zavartalan működéséhez - a különböző feladatokra az államtól kapott támogatások mellett - egyre nagyobb összegű önkormányzati saját forrásra is szükség volt.

Az elmúlt években a városüzemeltetési feladatok is jelentős kiadásokat igényeltek (2018. év 878.654 ezer Ft, 2019. év 1.059.237 ezer Ft). Az adott évek költségvetéseiben szereplő városüzemeltetési előirányzatok az előző évi pénzmaradványból kiegészültek.

A fejlesztési hiteltörlesztések összege 228 millió Ft-ról 380 millió Ft-ra nőtt 2020-ra. A tartalék előirányzatok ezzel egyidejűleg 1.028 millió Ft-ról 778 millió Ft-ra csökkentek ugyanebben az időszakban.

A bevételi és kiadási adatok jelzik, hogy egyre nehezebb körülmények között<sup>4</sup> lehet a gazdálkodást biztosítani az önkormányzatnál elsősorban a szigorodó központi előírások és a járvány okozta gazdasági visszaesés következtében.

Az **önkormányzat intézményrendszere** 2015. óta változatlan. A Polgármesteri Hivatalnál 2020. márciustól az építéshatósági feladatokat a kormányhivatalok vették át, majd 2020. évben szervezeti átalakításokra is sor került.

Az önkormányzati intézményeknél együttesen a közalkalmazottak és köztisztviselők engedélyezett létszáma a 2018. január 1-i 1.268 főről 2020. január 1-re 1.319 főre nőtt.

A nemzeti vagyonba tartozó befektetett eszközök állománya 2017-ről 2019-re 71.710 millió Ft-ról 81.991 millió Ft-ra változott. A pénzeszközök növekedése is jelentős, mely összefügg a nagymértékű fejlesztésekkel (2017-ben 14.224 millió Ft, 2018-ban 17.680 millió Ft, 2019-ben 22.085 millió Ft). Összességében a mérleg eszköz- és forrás oldala 2017-ről 2019-re 97,3 milliárd Ft-ról 111,7 milliárd Ft-ra nőtt.

A 2018-2020. közötti időszakban egyre szigorodó **költségvetési szabályozás** mellett kellett összeállítani az egyes évek költségvetését. A feladatfinanszírozás rendszere csak részben biztosított fedezetet a kötelező önkormányzati feladatokra, a növekvő különbözetet az önkormányzatnak saját forrásaiból ki kellett egészíteni a működőképesség megőrzése érdekében. A **2020. évi költségvetés összeállításakor** még nem lehetett számolni a később bekövetkezett koronavírus-járvány önkormányzatot érintő **gazdasági következményeivel**. **Újra kellett tervezni** a költségvetésben már elfogadott előirányzatokat a működőképesség megtartása érdekében. A költségvetési szervek és az önkormányzat által kalkulált bevételkiesés összegét a költségvetésben kezelni kellett. 2020. júliusban a számított bevételkiesés nagyobb részét sikerült kiadás-csökkentésekkel és a 2019. évi szabad maradvány bevonásával rendezni (1.282 millió Ft). További csökkentések válhatnak szükségessé a befolyó adóbevételek ismeretében, mivel az iparűzési adóban a bevételi előirányzat egy részét tudtuk csak módosítani az év során. Jelentős bevételkieséseket könyvelhetnek el az önkormányzati intézmények is, elsősorban a kulturális ágazatban működők. Az ESZSZI-nek pedig folyamatos többletkiadásai jelentkeznek a koronavírus-járvány kezeléséhez kapcsolódóan a szociális területen.

---

<sup>4</sup> a Kormány a 2007/2020. (XII.24.) Korm. határozatával EMJV Önkormányzata 495,5 millió Ft összegű fejlesztési célú kölcsön ügylete megkötéséhez nem járult hozzá

## 2. Az önkormányzatok felé irányuló megszorító központi költségvetési politika

A koronavírus-járvány kezelésére a központi kormányzat rendkívüli intézkedéseket fogantatosított, melyek egy része érintette az önkormányzatok részére rendelkezésre álló forrásokat is<sup>5</sup>.

A **gépjárműadó** 40%-a eddig az önkormányzatokat illette meg, melyet visszamenőleg 2020. január 1-től át kellett adni a központi költségvetésnek. Ez az elvonás véglegesnek mondható, a 2021. évi költségvetési törvény is ezzel számol. 2021. január 1-től a NAV veszi át a gépjárműadó vonatkozásában az adóhatósági feladatokat is<sup>6</sup>.

A járvány különösen sújtja az idegenforgalmi központokat, így Eger is. Az **idegenforgalmi adót** 2020. december 31-ig, majd a veszélyhelyzet megszűnéséig nem kell kifizetniük a szálláshelyet igénybe vevőknek<sup>7</sup>. A szálláshelyeknek viszont be kell adni a bevallást az adóköteles vendégjjszakákról, melyet negyedévenként a negyedévet követő 20-ig igényelhet az érintett önkormányzat a központi költségvetésből. A 2020. IV. negyedévi bevallásból azonban már csak 2021-ben folyik be a bevétel.

Több területen ezen kívül is **ideiglenes ingyenesség** lépett életbe 2020-ban, melyek szintén jelentősen befolyásolják a 2020. évi működési bevételek alakulását (parkolás, közterülethasználat).

A járványügyi védekezéshez jelentős kiadások társultak, amelyet a következő táblázat szemléltet.

Eger MJV Önkormányzata és a Polgármesteri Hivatala **járványügyi kiadásai** 2020. I-III. negyedévében:

Megjegyzés	Összesen Ft	
	Önkormányzat	Polg.Hív.
ZÖLDSZÁM	383 843	
KÉZFERTŐTLENÍTŐ	6 553 479	755 142
SZÓRÓLAP KÉSZÍTÉS	171 641	
DIGITÁLIS HŐMÉRŐ, ELEMMELE	349 320	
SZÁJMASZK (40 EZER DB)	21 729 900	1 360 600
FERTŐTLENÍTŐ PONTOK ELLÁTÁSA, GUMIKESZTYŰK	108 292	151 213
LETÉTKÉZELÉSI DÍJ	424 180	
GYORSTESZT VÁSÁRLÁS	10 764 000	
GoToMyPC SZOFTVER LICENCE DÍJA 06.08-09.08 és NOTEBOOK	1 259 281	5 118 610
MŰKÖDÉSI CÉLÚ TÁMOGATÁS COVID 19 VÉDEKEZÉS	16 882 620	
ÖSSZESEN	58 626 556	7 385 565

(Forrás: Eger MJV PH Gazdasági Iroda)

<sup>5</sup> részletes bemutatás a II.4. Önkormányzati adópolitika szakaszban

<sup>6</sup> A gépjárműadóról szóló 1991. évi LXXXII. törvény (továbbiakban: Gjt.)

<sup>7</sup> 696/2020. (XII. 29.) Korm. rend. az egyes, a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó gazdasági szabályokról szóló 498/2020. (XI. 13.) Korm. rendelet módosításáról: a fizetési moratórium 2021. január 1. napjától meghosszabbítva a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnéséig

Központi felmérés készült a járvánnyal kapcsolatos önkormányzati kifizetésekről, de a kompenzálásra nem született kormányzati döntés.

### **3. A 2021-2024. költségvetési évek prognózisa EMJV Önkormányzata vonatkozásában**

A 2021. évi központi költségvetési törvény tartalmazza az eddigi évek beszámításai helyett a **szolidaritási hozzájárulás** fizetési kötelezettséget. A kötelezés a 2019. évi - igen magas - iparűzési adóerőképesség alapján határozza meg a hozzájárulás összegét. A feladatfinanszírozás egyes tételeinél ugyan vannak növekmények, azonban az adóerőképesség még nem ismert összege, valamint a későbbi igényfelmérés miatt nem lehet nyilatkozni arról, hogy összességében mennyi központi forrás áll majd rendelkezésre 2021-ben.

A jelentős gazdasági visszaesés miatt várhatóan 2021-et követően is számítani kell az önkormányzatok **központi költségvetési támogatásának csökkenésével**.

Az adóbevételek meghatározó elemei a költségvetés bevételeinek. A **gépjárműadó megszűnése** mellett **egyre több feladatot rendelnek** a beszedendő iparűzési adóhoz (közösségi közlekedés, szociális támogatások). Az idegenforgalom járvány előtti szintre való visszaállása rövidtávon nem várható, állami kompenzálással sem lehet számolni.

A **2021-2023.** években tehát azzal kell kalkulálni, hogy **az adóbevételek** az előző évekhez viszonyítva **csökkenni fognak**, ennek következtében a **saját bevételek növelése**, a **kiadási oldalon megtakarítások szükségeseek**.

Az intézményi kiadások a béremelések és az infláció következtében a ciklus időszakában viszont növekedni fognak. Az intézményi feladatellátáshoz szükséges létszámokat biztosítani kell a jogszabályi előírásoknak megfelelően, a **működőképességet** az intézményrendszerben **meg kell őrizni**.

Ezek a változások előre vetítik, hogy a ciklus időszakában **nem lesz egyszerű működési hiány nélküli egyensúlyi költségvetéseket összeállítani**.

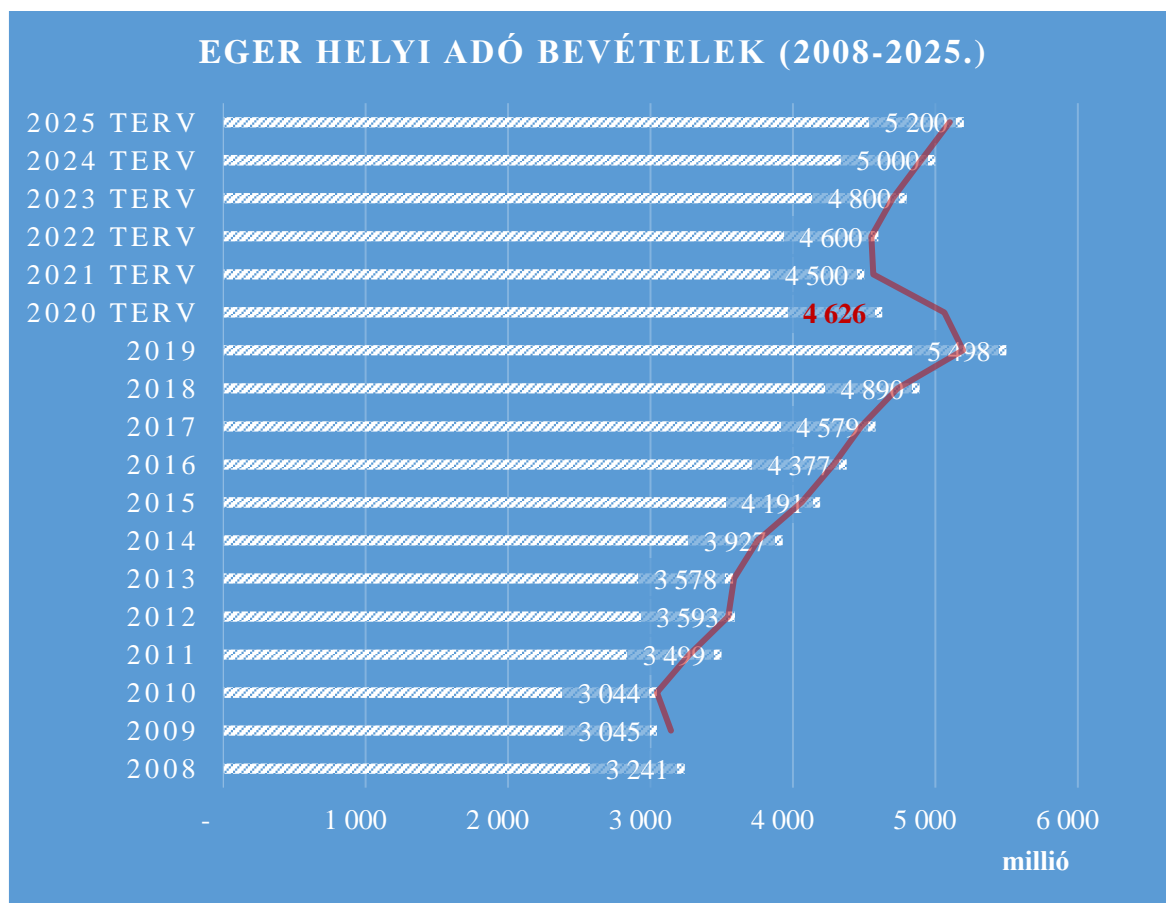
2022. végéig **be kell fejezni** a 2014-2020-as **európai uniós fejlesztéseket**, a megvalósult programok, projektek elszámolását. Folytatni kell a Modern Városok Program keretében az Egri Vár és a Nemzeti Vízilabda és Úszóközpont beruházások előkészítését, kivitelezését.

### **4. Önkormányzati adópolitika 2020-2024. évek**

Az önkormányzatok feladatellátásának elsődleges és **legnagyobb forrását** a **helyi adókból** és más **átengedett központi adókból** származó bevételek jelentik, így a működés szempontjából is lényeges kérdés a helyi adópolitika irányainak helyes meghatározása.

A **koronavírus** megjelenése jelentősen **átírta** az önkormányzati költségvetéseket, valamint a gazdaságpolitikai célok meghatározását, tervezését. A vállalkozásoknál is változott a gazdasági szerkezet, fontos elem lett az otthoni munkavégzés, ami kihat az iparűzési adóalapok számítására is. A koronavírus járvány okozta idei világméretű sokk többet változtatott a

gazdaságpolitikán, mint a 2008-as válság összesen, így óvatos optimizmussal tervezzük a következő éveket. A válságból a tervezettnél lényegesebb lassabb kilábalásra készülünk, így – reményeink szerint - az egri gazdaság teljesítménye 2022. év után térhet vissza a megszokott mederbe.



(Forrás: Eger MJV PH Adó Iroda)

Az állami beavatkozások és elvonások erősödése miatt 2020. évtől **az önkormányzat adópolitikai lehetőségei jelentősen leszűkültek**, így érdemi adóváltozásokra csak csekély mozgástér állhat rendelkezésre.

Eger MJV Önkormányzata a jogszabályi változások miatt 2020. évtől kevesebb helyben maradó adóbevételből gazdálkodhat, mint a megelőző években. A központi költségvetés fontos jellemzője, hogy **átrendezést** hajt végre a központi és önkormányzati bevételek között, az **önkormányzatok kárára**. A gépjárműadó teljes éves bevétele elvonásra került, a szolidaritási hozzájárulás bevétele többszörösére emelkedik 2024-ig. Megszűnik a helyi iparüzési adófeltöltés jogintézménye, a kis- és középvállalkozások esetében a helyi iparüzési adó mértéke 1 %-ra csökkentendő<sup>8</sup>. A helyi adók tekintetében adómérték nem emelhető, új adó nem vezethető be, a kedvezményeket továbbra is biztosítani kell<sup>9</sup>.

<sup>8</sup> 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről: a kis- és középvállalkozások esetében a helyi iparüzési adó mértéke 1 %-ra csökken

<sup>9</sup> 535/2020. (XII.1.) Korm. rend a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről

A 2020. évben az idegenforgalmi adóbevétel támogatási jogcímen érkezik, valamint 2020. II. félévétől megszűnt a reklámhordozók építményadója is.

A **különleges gazdasági övezetről** és a hozzá kapcsolódó egyes törvények módosításáról szóló törvényjavaslat kapcsán kezdeményeztük a jelzett tervezet olyan irányú módosítását, hogy az ne érintesse a megyei jogú városokat, így közigazgatási területeinken, különleges gazdasági övezet ne legyen kijelölhető a törvény elfogadását követően sem. A kezdeményezés befogadásra talált, Eger megyei jogú város területén belül a **kormány nem jelölhet ki** a jövőben sem különleges gazdasági övezetet, így a helyi adóbevételeink egy része sem kerülhet a megyei önkormányzat hatáskörébe.

2020-ban már az az anomália is előáll, hogy bár az iparüzési adóerőképessége<sup>10</sup> a városnak 12,6%-kal nőtt, ám az **iparüzési adóbevételek** viszont **csökkennek**, már csak annak okán is, hogy változtak a bevallási határidők, eltérő lett az előlegfizetés szabálya és megszűnt a feltöltési kötelezettség (2019. december hó végén 487 millió forint folyt be feltöltési kötelezettség jogcímen).

Az önkormányzatok évente adatot szolgáltatnak a Magyar Államkincstár felé az iparüzési adóerő-képesség alapjául szolgáló helyi iparüzési adóalapról (iparüzési adóerő-képességet meghatározó adóalap) és az annak 1,4%-át jelentő **iparüzési adóerő-képességről** (iparüzési adóerő-képesség).

adóerő alakulása a MÁK felé teljesítendő adatszolgáltatás alapján	iparüzési adóalap	adóerőképesség	adóerőképesség változása 2012 évhez képest
2012	129 145 359 000	1 808 035 026	
2013	136 467 466 000	1 910 544 524	102 509 498
2014	127 459 630 000	1 784 434 820	-23 600 206
2015	136 119 806 000	1 905 677 284	97 642 258
2016	131 382 912 000	1 839 360 768	31 325 742
2017	149 459 418 265	2 092 431 856	284 396 830
2018	154 064 186 590	2 156 898 612	348 863 586
2019	169 104 208 873	2 367 458 924	559 423 898
2020	182 727 150 219	2 558 180 103	750 145 077
2021	<b>205 826 279 161</b>	<b>2 881 567 908</b>	<b>1 073 532 882</b>

(Forrás: Eger MJV PH Adó Iroda)

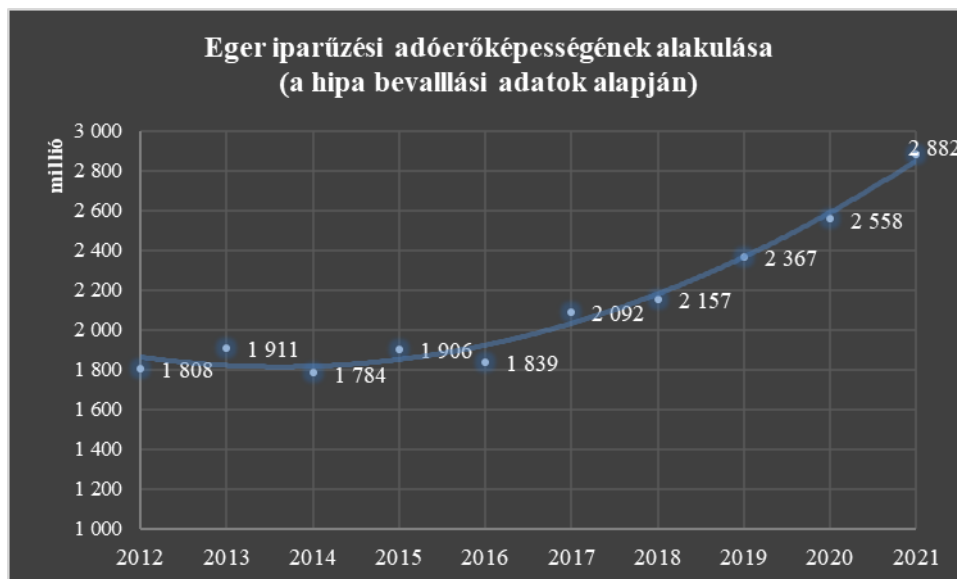
A Megyei Jogú Városokat – közte Egert is - kifejezetten hátrányosan fogja érinteni az összességében **3,73-szorosára növekedő szolidaritási adófizetés**. Ugyanis a kormány 2021. évtől jelentősen megemelni tervezi az önkormányzatok által fizetett szolidaritási hozzájárulás összegét. Ezt az adót azok az önkormányzatok fizetik, amelyeknél viszonylag magas az egy lakosra jutó iparüzési adóerő, így sok nagyváros mellett ez a tény Egert is érzékenyen fogja érinteni.

Önkormányzatunknál az iparüzési adóerőképesség 2020-ban jelentősen (12,6%-kal) nőtt, mivel a 2019-es adóév összességében jobb volt, mint a megelőző adóév, ám ennek a növekedésnek már

<sup>10</sup> Adóerő számítás alatt azt értjük, hogy az önkormányzat 1,4%-os általános szorzóval milyen nagyságú adóbevételre tehetne szert a megyeszékhelyen képződött a bevallásokban szereplő iparüzési adóalapok után, feltéve, hogy azt mindenki befizeti és melyből semmiféle önkormányzati adókedvezmény nem vonható le.



a pénzügyi kihatásait nem feltétlenül fogja élvezni a megyeszékhelyünk, mivel a pénzügyi teljesítés és adófizetés – a gazdasági visszaesés és a koronavírus-járvány miatt – a 2020-21. években is kedvezőtlenebb lesz, mint volt a megelőző év(ek)ben.



*(Forrás: Eger MJV PH Adó Iroda)*

Különösen nehéz feladat gazdasági programot készíteni olyan gazdasági környezetben, amikor a koronavírus járvány hatásai, folyamatai, következményei és a kormányzati intézkedések előre nem láthatók. A 2020. évi gazdasági folyamatok megítélését illetően az ismert nemzetközi és hazai előrejelzések jelentősen eltérőek, de abban egységesek, hogy **2022-ig növekedés nem fog bekövetkezni.**

A globális és országos gazdasági hatások, a koronavírus-járvány következményei alapvetően befolyásolják az egeri költségvetést és adópolitikát. Egyrészt, a gazdasági növekedés lassulása mérsékli az adóalapokat (pl.: helyi iparüzési adó, idegenforgalmi adó), és egyes adók célzott csökkentését (pl.: gépjárműadó elvonás tartóssá válik, építményadó – reklámhordozók – kivezetése, a 2020. évben az ifa adóbevétel helyett támogatás stb.). Másrészt, az adózók fizetési lehetőségeit is negatívan befolyásolják a gazdaság lassulásának folyamatai.

A gazdasági program készítése során a helyi adópolitika vonatkozásában **feltételeztük** továbbá azt is, hogy

- az adóztatást érintő jogszabályi környezet jelentősen 2024-ig nem változik,
- a gépjárműadó 40%-a továbbra sem lesz önkormányzati adóbevétel,
- az idegenforgalmi adó felfüggesztése megszűnik 2021. január 1-jétől<sup>11</sup>,
- a megyei jogú városokat nem érinti a különleges gazdasági övezet elvonása valamint,

<sup>11</sup> **Azonban:** 696/2020. (XII. 29.) Korm. rend. az egyes, a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó gazdasági szabályokról szóló 498/2020. (XI. 13.) Korm. rendelet módosításáról: a fizetési moratórium 2021. január 1. napjától meghosszabbítva a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnéséig

- nem változnak gyökeresen a vagyoni típusú helyi adóztatás és az iparüzési adóztatás keretszabályai és adózási eljárásai, hatáskörei<sup>12</sup>.

### 2020. évi adóbevételek alakulása

ADÓBEVÉTELEK 2020.10.27.	2020. évi módosított előirányzat*	Pénzügyileg teljesült 10.27.
VAGYONI TÍPUSÚ ADÓBEVÉTELEK	936 000 000	971 333 181
IDEGENFORGALMI ADÓBEVÉTEL	117 000 000	55 900 979
HELYI IPARÚZÉSI ADÓBEVÉTEL	3 573 289 739	3 430 726 705
<b>HELYI ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN</b>	<b>4 626 289 739</b>	<b>4 457 960 865</b>
GÉPJÁRMŰADÓ BEVÉTEL (40%-a)	-	-
ADÓK MÓDJÁRA BESZEDETT KÖV. ÖNK MEGILL. RÉSZE	3 000	2 400
EGYÉB ADÓ	1 000	-
KÉSEDELMI PÓTLÉKOK ÉS BÍRSÁGOK	7 000 000	11 482 880
ÁTENGEDETT ADÓK ÖSSZESEN	7 004 000	11 485 280
<b>ÖNKORMÁNYZAT ADÓBEVÉTELEK ÖSSZESEN</b>	<b>4 633 293 739</b>	<b>4 469 446 145</b>
eddig igényelt Ifa támogatás*	93 085 500	93 085 500

(Forrás: Eger MJV PH Adó Iroda)

A **kormányzati intézkedések** 2020. első félévében folyamatosan jelentek meg, ezek számottevően módosították a helyi adóbevételek és megosztott adóbevételek alakulását: gépjárműadó bevétel 40%-ának elvonása, idegenforgalmi adó befizetése alóli mentesítés, különféle fizetési kedvezmények, végrehajtás felfüggesztése, reklámhordozók adóztatásának megszűnése stb.

Eger Megyei Jogú Város önkormányzati adóhatóságának az adószámláira a 2020-as pénzügyi év vonatkozásában – 2020. január 1-jétől – 2020. szeptember 30-ig terjedően - bruttó módon 4.391.854.794 forint folyt be **saját bevételként** (helyi adó és átengedett központi adó - gépjárműadó nélkül- jogcímen). Az önkormányzati adóbevételeken belül a helyi adókból befolyó bevétel 4.380.970.073 forint volt. Az eddig befolyt adóbevételek döntő többségét /90,5%-át/ a gazdálkodók (vállalkozások, vállalkozók) fizették.

Eger Megyei Jogú Városban a 2020. évben a befolyt helyi adók az önkormányzatnál kezelt adóbevételek 99,75%-át adták. A megosztott bevételek a gépjárműadó elvonás miatt szinte teljesen eltűntek.

A helyi adónemekben belül az iparüzési adó a 76,2%-os nagyságával továbbra is a meghatározó adónem. A vagyoni típusú adók a helyi adóbevételek 18,9%-át tették ki, míg a beszedett idegenforgalmi adó az adóbevételek 4,9 %-át adta.

A helyi adóbevételek beérkezése igazodik a **bevallási és befizetési határidőkhöz**. Helyi adó fajtánként - az „adó tárgyak”, vagy a gazdasági tevékenységhez kapcsolódó adókötelezettségek esetében - eltérő a beérkezett adóforintok éves üteme. A múlt évben az adóbevételek 37 %-a március 31-ig, 7 %-a június 30-ig, 43 %-a szeptember 30-ig, további 13 %-a pedig december 31-ig folyt be a város költségvetésébe. A 2020. évtől az adóév szeptember 30-áig gyakorlatilag a helyi adóbevételek döntő hányada be kell, hogy érkezzon, ezt követően a követeléskezelési és

<sup>12</sup> **Azonban:** 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről: a kis- és középvállalkozások esetében a helyi iparüzési adó mértéke 1 %-ra csökken.

végrehajtási eljárásokból, a részletfizetésekből és kivetéses építményadó esetében az évközi előírásokból folyhatnak be bevételek. Az iparűzési adóelőleg feltöltés decemberben már elmarad, mivel kivezették a helyi adózás rendszeréből.

#### **4.1 Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata helyi adóztatást érintő rendeletalkotási lehetőségei**

A helyi adókról szóló 1990. évi C. törvény (továbbiakban: Htv.) lehetőséget biztosít az önkormányzatnak, hogy a vállalkozások és magánszemélyek teherviselő képességét mérlegelve, az **adó mértékét** a helyi sajátosságokhoz, az önkormányzat gazdálkodási követelményeihez és az **adóalanyok teherviselő képességéhez igazodóan határozza meg**. Az adó és költségvetési beszámolók részeként a közgyűlés folyamatosan tájékozódik az adózás helyzetéről és szükség esetén kezdeményezi a helyi jogszabályok megváltoztatását, finomhangolását.

A Htv. felhatalmazása és rendelkezései szerint a települési önkormányzat képviselőtestülete rendelettel az illetékességi területén **helyi adókat**, valamint **települési adókat is bevezethet**, amelyet vagy amelyeket más törvény nem tilt. Az önkormányzat települési adót bármely adótárgyra megállapíthat, feltéve, hogy arra nem terjed ki törvényben szabályozott közteher hatálya.

**Eger megyei jogú városban települési adó nem került bevezetésre és ezt 2024. évig sem tervezzük!**

Egerben jelenleg a helyi adóztatás joga és lehetősége az iparűzési adóra, építményadóra és idegenforgalmi adóra terjed ki. Helyi adóügyben, települési adóügyben az az önkormányzati adóhatóság (Adó Iroda) jár el első fokon, amelynek önkormányzata a helyi adót, települési adót bevezette.

A Htv. alapján **az önkormányzatnak az adómegállapítási joga korlátozott**, azonban különösen a **tárgyi vagyoni típusú adók** esetében (pl.: építmények utáni építményadó) van arra mód és lehetőség, hogy differenciálásra kerüljön az építmények adóztatása, mind a mértéküket, mind a helyi adókedvezményeket érintően. Ilyen lehet például: a használat, fajta, övezet, alapterület nagysága szerint adómérték eltérítés. Ezzel **az adóeltérítési lehetőséggel továbbra is élni kívánunk**.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének rendeletei a bevezetett helyi adókra vonatkozóan, külön-külön tartalmazznak **helyi adókedvezményeket** építményadóban és helyi iparűzési adóban, melyek százalékos értéke változó és szorosan igazodik a helyi gazdasági környezethez, az adózók teherviselő képességéhez, az önkormányzat bevételi igényéhez, illetve az évente módosuló jogszabályi környezethez.

**Építményadóban** helyi önkormányzati rendeletünk alapján **három nagyobb helyi adókedvezmény típus** létezik:

- Bel- és külterületen lévő lakás céljára szolgáló építmény után, ha az adóalany az adóév első napján azt ténylegesen (életvitelszerűen) lakóhelyként használja - figyelemmel a lakcímet igazoló hatósági igazolvány adataira is - 50%-os mértékű adókedvezményre jogosult.
- Az egy háztartásban három vagy több gyermeket nevelő magánszemély a bel- és külterületen lévő lakás céljára szolgáló építmény után, ha az adóév első napján azt ténylegesen (életvitelszerűen) lakóhelyként használja - figyelemmel a lakcímet igazoló hatósági igazolvány adataira is - 100%-os mértékű adókedvezményre jogosult.
- Az öregségi nyugdíjra, rehabilitációs ellátásra, rokkantsági ellátásra jogosult magánszemély, illetve a megváltozott munkaképességű személy a bel- és külterületen lévő lakás céljára szolgáló építmény után, ha az adóalany az adóév első napján azt ténylegesen (életvitelszerűen) lakóhelyként használja - figyelemmel a lakcímet igazoló hatósági igazolvány adataira is - 100%-os mértékű adókedvezményre jogosult.

**Helyi iparűzési adóban két kedvezményezett kör lehetséges:**

- Az a vállalkozó, akinek a vállalkozási szintű adóalapja éves szinten a 2,5 millió forintot nem haladja meg, az állandó jellegű tevékenység végzése utáni számított végleges iparűzési adójából 50%-os önkormányzati adókedvezményt vehet igénybe. Az adókedvezményt nem befolyásolja, hogy az adózó az adó alapját egyszerűsített módon határozza meg.
- Az a háziorvos, védőnő vállalkozó, akinek a vállalkozási szintű adóalapja éves szinten az adóévben a 20 millió forintot nem haladja meg, az állandó jellegű tevékenység végzése utáni számított végleges iparűzési adójából 50%-os önkormányzati adókedvezményt vehet igénybe.

A **helyi adómértékek és adókedvezmények** az építményadóban, iparűzési adóban változatlanok maradtak 2020. évre is és alapvető **változást a következő években nem tervezünk és nem is tervezhetünk.**<sup>13</sup> A 2021. évtől megszűnik az ideiglenes iparűzési adófizetési kötelezettség is.

2020. évtől **emelkedett az idegenforgalmi adó mértéke**, így az adómérték 500 Ft/fő/vendégéjszakára változott. A törvényi adómértéken (532 Ft) belül, annak 93%-ában került meghatározásra 2020. január 1-jétől alkalmazandó adó mértéke. A megemelt adómérték **plusz terhet az itt tartózkodó vendégeknek nem jelentett április 26-tól**, hiszen egészen 2020. december 31-ig adófizetés őket nem terheli, ennek terheit a központi költségvetés állja.

<sup>13</sup> A gazdasági program készítésének időszakában további jogszabály került kihirdetésre: 535/2020. (XII.1.) Korm. rend a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges helyi adó intézkedésről: adómérték nem emelhető, új adó nem vezethető be, a kedvezményeket biztosítani kell

## 4.2 A helyi adóztatás struktúrája

A helyi adózás egri struktúrája továbbra is három fő rendszerelemre épült, nevezetesen:

- a helyi iparűzési adóra,
- a vagyoni típusú adóra (építményadóra és reklámhordozók utáni építményadóra, amely utóbbi 2020. II. félévtől kivezetésre került) és
- a kommunális jellegű adóra (idegenforgalmi adó).

Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén **három helyi adónem** típusra kerültek a helyi adókötelezettségek megállapításra. A törvényi szabályozás által a helyi adózás alá tartozó adótárgyakat részben vagy egészben határozatlan idejű helyi adókötelezettség alá vonta a közgyűlés. **Ebben sem tervez az önkormányzat** a következő években jelentősebb **változást**.

## 4.3 Helyi adófajták és adóbevételek alakulása

Az adóbevételek nagyságát befolyásolja az is, hogy az önkormányzat rendeleteiben - a törvény keretein belül - hogyan szabályozta a helyi adókötelezettségeket, annak mértékeit, kedvezményeit, mentességeit.

Eger Megyei Jogú Város gazdaságát 2020. március 11-én kihirdetett **veszélyhelyzetig a kiegyensúlyozott növekedés** jellemezte, ezt követően a gazdaság egyes szektorai recesszióba kerültek. A 2020. évben és a következő években a befolyó adóbevételek nagyságára jelentős hatással lesz az, hogy **Egerben hogyan alakul a gazdaság**. Fontos szempont lesz még a helyben működő vállalkozások eredményessége, a lakosság fizetőképessége, valamint az, hogy a turizmus vendégéjszaka számai hogyan alakulnak az év hátralevő részében és a következő adóévekben.

Az egri adórendszer megtervezésénél és a **helyi adópolitika** kialakításánál, változtatásainál a **fő elvek** az alábbiak lesznek a következő években:

1. igazságosságot tükrözzön az adóterhek méltányos megoszlásával,
2. elfogadható és megfizethető terheket jelentsen a lakosoknak és a vállalkozóknak,
3. támogassa a gazdasági talpra állást, munkahely teremtést,
4. széles adózói körre terjedjen ki,
5. az adómértékek - a törvényi maximális mértékekhez képest – az építményadóban mérsékeltek legyenek,
6. a magánszemélyeket érintő helyi adókedvezményi rendszer kidolgozásával széles körben kedvezményezze az itt lakó polgárokat,
7. különösen az építményadónál differenciált adómértékek kerüljenek alkalmazásra,
8. a bevezetett helyi adók megfelelő nagyságú bevételt biztosítsanak a kötelező feladatok ellátásához.

A **Htv.** keretszabályaiból eredően tárgyi adók (építményadó) esetében van arra mód és lehetőség, hogy **differenciálásra** kerüljön az ingatlanok adóztatása, mind a mértéküket, mind

a mentességeket és kedvezményeket érintően. A háztartások (magánszemélyek, egyéni vállalkozók, őstermelők stb.) fizetik a helyi adók kisebb részét kb. 10-12%-át. A magánszemélyek részére jelentős 50-100 százalékos mértékű (összegében 156,7 millió forint) adókedvezményt is biztosít az önkormányzat, elsősorban a lakás célú ingatlanok után.

### Egri átlagos adómértékek az adómérték maximumok arányában 2020.évre

Adómértékek	adómaximum 2020	egri mérték (átlagos)	egri mérték az országos adómaximumon belül
helyi iparüzési adó	adóalap 2%-a	adóalap 1,95%-a	97,50%
	5000 Ft/nap	5000 Ft/nap	100,00%
építményadó (reklámhordozó)	12.000 Ft/m <sup>2</sup>	12.000 Ft/m <sup>3</sup>	100,00%
építményadó (építmény)	1.951,6 Ft/m <sup>2</sup>	314,5 Ft/m <sup>2</sup>	16,12%
idegenforgalmi adó	532,2 Ft/fő/vendégéjszaka	500 Ft/fő/vendégéjszaka	93,98%
telekadó	354,8 Ft/m <sup>2</sup>	nincs bevezetve	0,00%
magánszemélyek kommunális adója	30.161,9 Ft/adótárgy	nincs bevezetve	0,00%

(Forrás: Eger MJV PH Adó Iroda)

#### Helyi iparüzési adó

Helyi iparüzési adónemben adóköteles az önkormányzat illetékességi területén állandó vagy ideiglenes jelleggel végzett vállalkozási, azaz nyereség- illetve jövedelemszerzésre irányuló tevékenység. Az adó alanya a vállalkozó.

Az állandó jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó évi mértékének felső határa az adóalap 2,00%-a. Az ideiglenes jelleggel végzett iparüzési tevékenység esetén az adó mértéke 2020.december 31-ig naptári naponként 5.000 forint. 2021. évtől az ideiglenes iparüzési adóztatás lehetősége megszűnik, így az kivezetésre kerül az egri adórendszerből is.

A mikro-, kis és középvállalkozások, valamint házi orvosok, házi gyermekorvosok, védőnők és a fogorvosi alapellátást nyújtó fogorvosok részére továbbra is változatlanul fennmarad Egerben a **kedvezményes adózás lehetősége**, így a törvényben engedélyezett vállalkozási szintű adóalapig 50 %-os mértékű helyi adókedvezményt számolhatnak el a vállalkozások, illetve a KATA szerint és más egyszerűsített módon adózók egyaránt. Ők a 2,0 %-os<sup>14</sup> általános adómérték helyett, annak felével, 1,0 %-os mértékkel fizethették és fizethetik a jövőben is adójukat. A kedvezményezett adózói kör többnyire egri vállalkozó, kereskedő.

Az elmúlt években az adózók számára a törvényi és önkormányzati rendeleti változások hatására kedvező adóalap módosulások következtek be, így jelentősen csökkent az adó(előleg) fizetési kötelezettségük. Ugyanakkor a gazdasági növekedés kihatásai erőteljesen érződtek az adóalapok növekedésében.

<sup>14</sup> 639/2020. (XII. 22.) Korm. rendelet a koronavírus-világjárvány nemzetgazdaságot érintő hatásának enyhítése érdekében szükséges egyes intézkedésekről: a kis- és középvállalkozások esetében a helyi iparüzési adó mértéke 1 %-ra csökken

Az iparüzési adó **megfizetés sajátossága**, hogy az adózók az **éves bevallás során** (következő adóév május 31-ig, amely 2020-ban szeptember 30-ra változott) **számolnak el** az előző évben befizetett előleggel (március 15; szeptember 15;) szemben. Ezáltal az egyes adóévekben igencsak eltérő lehet az adók, adóelőlegek nagyságai.

Hiába zártak jó évet 2019-ben a vállalkozások, a bevallási és előlegfizetési szabályok változása miatt a szeptember 15-ig esedékes előlegfizetésben jelentős összegű csökkenés mutatható ki. A jogszabály változások ún. „burkolt **előlegcsökkentésre**” is lehetőséget adtak a vállalkozásoknak, amivel éltek is.

A 2019. évi adóalapok erre ugyan nem adnak okot, de a koronavírus járvány okozta veszélyhelyzet miatt előlegcsökkentést kérhetnek a vállalkozások az iparüzési adóelőleg esedékességének időpontjáig, ha előlegüket az előző időszak adatai alapján fizetik, és számításaik szerint az adójuk nem éri el az előző időszak adatai alapján fizetendő adóelőleg összegét. 2020. évre 204.552 ezer forint előlegcsökkentést kértek az egeri vállalkozások. Vélhetően a következő években ez a tendencia fennmarad.

A 2019. évi helyi iparüzési adó a megváltozott jogszabályok alapján 2020. szeptember 30-i (korábban május 30-i) adóbevallását előlegfizetés követi, illetve előzte meg. Az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény szabályai alapján a bevallást követő előlegfizetési időszak első részletét 2020. szeptember 15-ig fizetik a vállalkozók. Bevallás hiányában 2020-ban a szeptember 15-ig fizetendő előlegrész megegyezik a márciusban fizetendő előlegrésszel, ez utóbbi, az adózóknak jelentős adómegtakarítást, az önkormányzatnak csökkenő bevételt jelentett.

Az elmúlt években az iparüzési adóból származó bevételek mintegy 10-12%-a az év utolsó napjaiban ún. **feltöltési kötelezettség** jogcímén (az adó várható összegére történő kiegészítés) érkezett be az önkormányzat számlájára, a 2019. évben 487,3 millió Ft folyt be, ám most ez már kivezetésre került az adórendszerből.

### Vagyoni típusú adók

Az adókötelezettség elsősorban az önkormányzat illetékességi területén lévő építményekre, így mindenekelőtt a lakásokra és a nem lakás céljára szolgáló épületekre, épületrészekre terjed ki. 2020. évben építményadó fizetési kötelezettség terhelte azokat az adóalanyokat, akik valamely adóköteles adótárggyal (építménnyel, épülettel/épületrésszel, illetve új adófajtaként 2018. évtől 2020. második félévig reklámhordóval) rendelkeztek az adóév első napján.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése adópolitikájának lényege továbbra is, hogy az **építményadót széles adózói körre terítve** határozza meg, ugyanakkor – az adótárgyak nagy többsége után - **alacsony adómértékkel** történjen az adóztatás. A magánszemélyek részére jelentős 50-100 százalékos mértékű (összegében 156,7 millió forint) adókedvezményt is biztosít az önkormányzat, elsősorban a lakás célú ingatlanok után.

Magyarország 2021. évi központi költségvetésének megalapozásáról szóló 2020. évi LXXVI. törvény a **hatályon kívül** helyező rendelkezésekkel kiemelte a helyi adókról szóló törvényből a **reklámhordozók helyi építmény-adókötelezettségére** vonatkozó rendelkezéseket. Az idevágó rendelkezések a kihirdetését követő napon léptek hatályba, így a jelzett változtatások a törvény kihirdetését követő napon (2020. július 15.) lépett hatályba. A megszűnő reklámhordozók utáni helyi építményadóról szóló határozatokat az önkormányzati adóhatóság „hivatalból” elkészítette és erről a vállalkozások az elektronikus értesítési tárhelyekre kaptak értesítést.

A reklámhordozók utáni építményadó éves szinten mintegy 37-38 millió forint adóbevételt jelentett a városnak. 2020. évben ennek az 50%-a folyhat be az egri költségvetésbe az adónem évközi kivezetése miatt. 2021. évtől pedig már nem kell ilyen jellegű vagyoni típusú adót fizetni Egerben.

### Építményadó – építmények után

Eger Megyei Jogú Város illetékességi területén lévő építmények közül adóköteles a lakás és a nem lakás céljára szolgáló épület, épületrész (továbbiakban: építmények). Az adókötelezettség az építmény valamennyi helyiségére kiterjed, annak rendeltetésétől, illetőleg hasznosításától függetlenül. Az adó alanya az, aki a naptári év első napján az építmény tulajdonosa, több tulajdonos esetén a tulajdonosok tulajdoni hányaduk arányában adóalanyok, amennyiben az építményt az ingatlan-nyilvántartásba bejegyzett vagyoni értékű jog terheli, az annak gyakorlására jogosult az adó alanya.

Az **adó alapja** az önkormányzat döntésétől függően, lehet az építmény m<sup>2</sup>-ben számított hasznos alapterület vagy az építmény korrigált forgalmi értéke. A hasznos alapterület alkalmazása esetén a jogszabály által megállapított adómérték maximuma a 2020. évre 1.951 forint/év/m<sup>2</sup>.

Az adó alapja lehet még az építmény korrigált forgalmi értéke, ebben az esetben az adó mértékének felső határa a korrigált forgalmi érték 3,6%-a.

Egerben az építményadó megállapításának alapja az építmény m<sup>2</sup>-ben számított hasznos alapterülete. A következő években **nem tervezzük az átállást a forgalmi típusú vagyoni adóztatásra.**

Egerben jelenleg 23.347 adózó 41.736 db adótárgya (építménye) tartozik adókötelezettség alá.

Az önkormányzati adókedvezményekkel csökkentett megállapított **átlagos adómérték 314,5 forint/m<sup>2</sup>/év, ami a törvényi maximális adókulcs mindössze 16,1%-a.**

	átlagos alapterület	fizetendő adó	átlagos adómérték	törvényi mérték	törvényi mérték kihasználtsága
magánszemélyek	51	216 204 368	112	1 951	5,7%
egyéni vállalkozók	59	49 550 058	170	1 951	8,7%
vállalkozók	409	714 616 151	799	1 951	41,0%
összes adózó	69	980 370 577	314,5	1 951	16,1%

(Forrás: Eger MJV PH Adó Iroda)



2020. éves összesített adatok alapján a magánszemélyeket terhelő átlagos adómérték: 112 Ft/m<sup>2</sup>/év, az egyéni vállalkozásokat terhelő átlagos adómérték 170 Ft/m<sup>2</sup>/év, míg jogi személyek esetében ez az átlagos adómérték: 799 Ft/m<sup>2</sup>/év.

A magánszemélyek tulajdonában lévő adótárgyakra vonatkozó adómértékek (az eltérített **önkormányzati adókedvezményekkel**) még kedvezőbbek, ők átlagosan **a törvényi mérték mindössze 4-6 %-ával adóznak.**

A lakások többsége után a tulajdonosok önkormányzati adókedvezményt tudnak érvényesíteni, esetenként több adókedvezményt is. 2020. évre 13.179 magánszemély 18.073 darab építménye (lakások 71,5%-a) után tudott 156.725.399 forint összértékben helyi önkormányzati adókedvezményt érvényesíteni.

2020. január 1-jétől bővült a helyi építményadó adókedvezményeinek, mentességeinek köre. Az elfogadott rendeletünk alapján az életvitelszerűen lakóhelyül szolgáló lakás után 100%-os helyi adókedvezményt kaphatnak az öregségi nyugdíjra, rehabilitációs ellátásra, rokkantsági ellátásra jogosult, valamint a három vagy több gyermeket nevelő magánszemélyek. Az adókedvezményre való jogosultság a harmadik gyermek megszületését követően, illetve az öregségi nyugdíj jogosultság elérését, a fogyatékosági támogatási jogosultság megnyíltát, illetve a rehabilitációs, vagy a rokkantsági ellátásra való jogosultság évét követő adóév első napjától érvényesíthető.

Az építmények adóztatásában a Htv. – az iparüzési adószabályokhoz képest - az önkormányzatoknak nagyobb szabadságot enged a differenciálásra. Egerben **2020. évre is - adóemelés nélkül** - megmaradt a differenciált adómérték megállapítás útján történő „adóeltérítés”, így a kötelező és önként vállalt önkormányzati feladatok finanszírozásának terhét továbbra sem kellett a lakosságra hárítani.

**A vagyoni típusú helyi adónemek számát** (pl.: telekadó, magánszemélyek kommunális adója) **nem tervezzük a következő időszakban növelni**, azaz a telekadót és magánszemélyek kommunális adóját nem kívánjuk bevezetni.

### Idegenforgalmi adó

Idegenforgalmi adóban adókötelezettség terheli azt a magánszemélyt, aki nem állandó lakosként az önkormányzat illetékességi területén legalább egy vendégéjszakát eltöltött.

Az idegenforgalmi adót általában az adó beszedésére kötelezett szedi be, azaz a szálláshely ellenérték fejében történő átengedése esetén a szállásdíjjal együtt a szállásadó, a szálláshely vagy bármely más ingatlan ingyenesen történő átengedése esetén a szálláshellyel, ingatlannal rendelkezni jogosult szedi be az ott-tartózkodás utolsó napján.

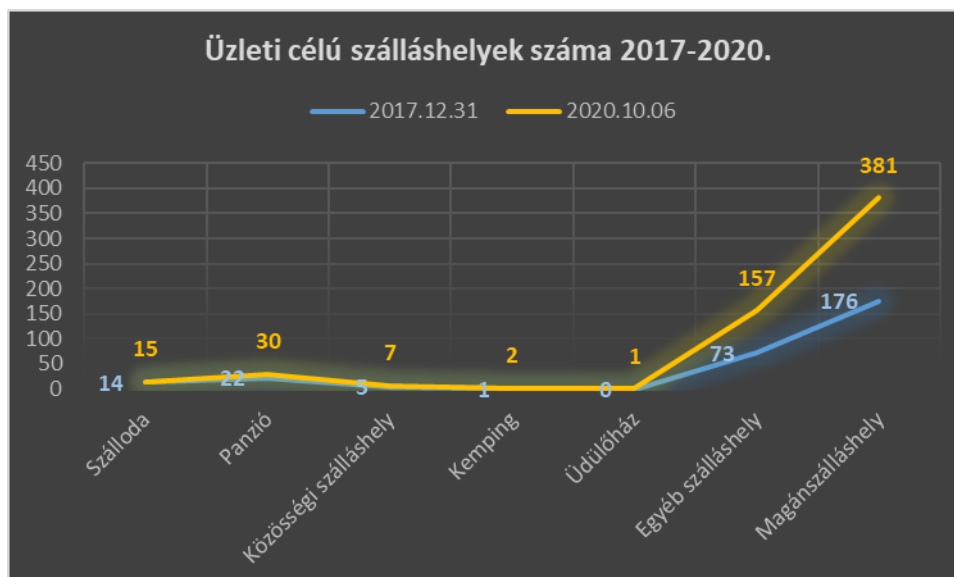
Idegenforgalmi adó alapja és mértéke az önkormányzati szabályozások alapján eltérő lehet. A vendégéjszakák adóztatás esetében az adó alapja a megkezdett vendégéjszakák száma vagy a megkezdett vendégéjszakára eső szállásdíj lehet.

Eger megyei jogú városban az **idegenforgalmi adó alapja** - 1992. év óta - a **vendégéjszakák száma alapján** került meghatározásra, **ezen** az adóalap megállapítási módon a gazdasági program időszakában **nem is tervezünk változtatni**.

Egerben 2020. évtől emelkedett az idegenforgalmi adó mértéke, 500 Ft/fő/vendégéjszakára változott. Ez a törvényi adómértéken (532 Ft) belül van, annak 93%-a.

Az idegenforgalmi bevallási adatok a korona vírus megjelenéséig növekedő tendenciát mutattak. Az **új koronavírus** okozta veszélyhelyzet megrengette az utóbbi években folyamatosan felívelőben lévő idegenforgalmi szektort. A 2020. január és február havi adatok alapján még az előző évhez képest nőtt a vendégforgalom és a 2020-as évtől minden idők legjobb időszakát reméltük Egerben. **Tavasza** két hét alatt **összeomlott és gyakorlatilag megszűnt** a magyar **turizmus**, legyen az magáncélú, vagy akár üzleti célú, így az egri is. Az önkormányzat idegenforgalmi adóból származó bevétele drámai módon lecsökkent.

Ezt követően **júniustól azonban ismét közkedvelt célpont** lett a hevesi megyeszékhely. Az **egyéb és magán szálláshelyek száma is jelentősen nőtt**, ami azt bizonyítja, hogy a szálláshely üzemeltetők bíznak abban, hogy a turizmus megélhetést és jövedelmet fog jelenteni számukra a jövőben is. A nyilvántartásba vett szálláshely szolgáltatók száma – a körülmények ellenére - emelkedik, míg 2013. évben 285 nyilvántartott szálláshely volt a városban, 2020. évre ez a szám 612 szálláshelyre nőtt (ebből üzleti célú szálláshely 593 db, nem üzleti célú 19 db.).

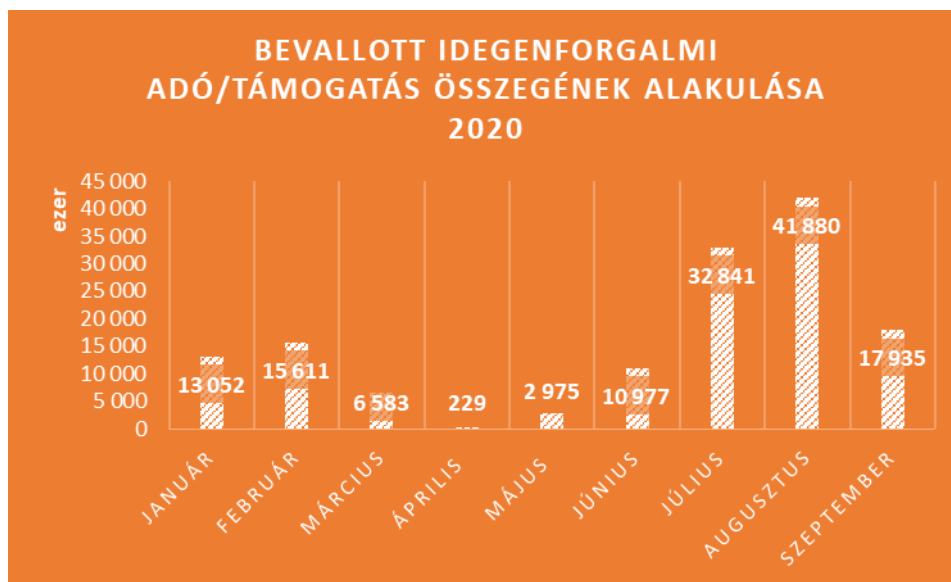


(Forrás: Eger MJV PH Adó Iroda)

A veszélyhelyzet megszűnésével összefüggő átmeneti szabályokról és a járványügyi készütségről szóló 2020. évi LVIII. törvény 36. § (1) bekezdése értelmében „A **2020. április 26-tól 2020. december 31-éig terjedő időszakban** eltöltött vendégéjszaka utáni **idegenforgalmi adót az adó alanyának nem kell megfizetnie**, az adó beszedésére kötelezettnek nem kell beszednie, befizetnie, a megállapított, de be nem szedett adót azonban **be kell vallania az adóhatósághoz.**”

A moratórium 2021. január 1-től a veszélyhelyzet megszűnéséig meghosszabbításra került<sup>15</sup>. A havi adóbevallásokból továbbra is ki kell tennie az adóköteles és adómentes vendégéjszakák számának.

### Idegenforgalmi adóbevallási adatok 2020. év



(Forrás: Eger MJV PH Adó Iroda)

A bevallás benyújtása, többek között, azért is szükséges, mert **az elszállásolt vendégek helyett az állami költségvetés állja (2020. december 31-ig) az adófizetést**<sup>16</sup>. A támogatás lehívására a beérkezett és feldolgozott bevallási adatok összesítését követően van mód, azaz támogatást igényelhet Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az illetékességi területén bevallott, de meg nem fizetett idegenforgalmi adó összegével egyező összegben. A támogatás idegenforgalmi célokra kerül felhasználásra.

#### Gépjárműadó, mint átengedett központi adónem

A **2020. január 1-én** hatályos szabályok szerint a gépjárműadó bevétel 60%-a a központi költségvetést illeti meg és a **bevétel 40%-a maradhat az önkormányzatunknál**. A közgyűlésnek ebben az adófajtában önkormányzati szabályozási jogköre nincs, nem hozhat eltérő és helyi szabályokat az adózást illetően.

2020. áprilisában hatályba lépett Magyarország 2020. évi központi költségvetésének a veszélyhelyzettel összefüggő eltérő szabályairól szóló 92/2020. (IV. 6.) Kormány rendelete. A gépjárműadóról szóló törvény alapján a belföldi gépjárművek után Eger Megyei Jogú Város **Önkormányzatát nem illeti már meg a 2020. évben beszedett gépjárműadó bevétel**.

<sup>15</sup> 696/2020. (XII. 29.) Korm. rend. az egyes, a veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó gazdasági szabályokról szóló 498/2020. (XI. 13.) Korm. rendelet módosításáról: a bevallási kötelezettség 2021. január 1. napjától meghosszabbítva a veszélyhelyzet kihirdetéséről szóló 478/2020. (XI. 3.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnéséig

<sup>16</sup> a 696/2020. (XII. 29.) Korm. rend. a 2021. év vonatkozásában a támogatás lehívhatóságáról nem rendelkezik.

A 2020. évben **már befolyt bevételek is** a Járvány Elleni Védekezési Alap fejezet bevételeit képezi. Így, az eddig az adószámlára illetve a költségvetési számlára beérkezett az önkormányzatot megillető bevétel 40%-át is át kellett utalni a jelzett alapba. A 2019. évben 173,1 millió forint bevétele (a gépjárműadó bevétel 40%-a) származott a gépjárműadóból az önkormányzatnak.

A 2020. évben még hatályos szabályok szerint a **gépjárműadóban az adóhatósági feladatokat az önkormányzati adóhatóság látja el.** Magyarország 2021. évről szóló költségvetési törvénye értelmében a gépjárműadóból, mint központi adóból származó bevétel **2021-től teljes egészében a központi költségvetést illeti meg.** Ezért az önkormányzatoknak ezen adónemből érdemi bevételeik nem lesz, ugyanakkor **az adóztatás költségét az önkormányzatok is viselik,** hisz a 2021. január 1-ét megelőző időszakra eső gépjárműadó ügyekben az adóhatósági feladatokat a Gjt. 2020. december 31-ig hatályos szövege alapján, továbbra is az illetékes helyi önkormányzati adóhatóság végzi. A kormány a belföldi gépjárművek utáni gépjárműadóban az **adóhatósági jogkört áttelepíti** az adótárgy gépjármű tulajdonosa, üzemeltetője szerint illetékes önkormányzati adóhatóságtól **az állami adóhatósághoz.**

#### Települési adók

2015. évtől lehetőség van települési adót bevezetni az önkormányzatoknak. Települési adóban az adóztatható, **amit más törvény eddig nem adóztatott,** illetve további megkötés, hogy adófizető és adóalany csak magánszemély lehet (vállalkozó sem). Az adó mértéknek felső határa nincs, a települési adó év közben is bevezethető. Jelen gazdasági program készítése során **nem tervezünk semmiféle települési adót bevezetni a következő években.**

#### Egyéb adók és díjak

A következő időszakban is **teljes díjmentességet** biztosítunk két környezetvédelmi adóban is, így továbbra sem kell talajterhelési díjat és a széndioxid kibocsátás utáni díjat fizetni a kibocsátóknak.

A helyi adóztatásban **jelentős és koncepcionális változtatást nem tervezünk** a gazdasági program 2020-2024. évek időszakára, a **rendeleteink „finomhangolása”** azonban kis mértékben **lehetséges.**

### **5. Az önkormányzat vagyongazdálkodási politikája 2020-2024. évek**

#### **5.1 Az Önkormányzat általános vagyongazdálkodási elvei**

„Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata vagyongazdálkodási koncepciója, közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve”, továbbá 2020. év elején elkészített „Eger Megyei Jogú Város

Önkormányzata Külterületgazdálkodási Konceptiója” részletesen tartalmazza mind a vagyongazdálkodás általános elvein, követelményein és jogi háttérén túl az önkormányzat:

- vagyongazdálkodással kapcsolatos konkrét terveit, koncepcióit,
- vagyongazdálkodással kapcsolatos feladatait,
- az önkormányzati vagyon csoportosítását és részletes bemutatását,
- az önkormányzati vagyonnal való gazdálkodásban résztvevő intézményeket és gazdasági társaságokat, feladataikkal, közép és hosszú távú terveikkel,
- speciálisan külterületi, mezőgazdasági hasznosítású ingatlanokkal kapcsolatos terveket és feladatokat,

ezért jelen gazdasági programban ezen kérdések csupán érintőlegesen, ismétlésük helyett inkább a rövidtávú és operatív tervek, intézkedési javaslatok szintjén szerepelnek.

Az önkormányzati vagyon, a vagyonnal való gazdálkodás alapvető és elsődleges célja az önkormányzati feladatok és célok megvalósításának szolgálata, azon belüli három legfontosabb prioritás:

- az önkormányzat kötelezően és önként vállalt feladatainak minél magasabb színvonalú ellátása a különböző vagyonelemek hasznosítása révén,
- a költségvetési egyensúly, a stabil és kiegyensúlyozott működés és gazdálkodás biztosítása a vagyonelemek értékesítését is magában foglaló hasznosítással, a mindenkori költségvetési előirányzatok teljesítésével,
- az önkormányzati (a közösségi) vagyon megőrzése, lehetőség szerinti gyarapítása.

#### **A legfontosabb rövidtávú vagyongazdálkodási feladatok:**

- a 2020-2024. évi, elsősorban költségvetési bevételi előirányzatok teljesítése,
- a vállalkozási tevékenység keretében hasznosított vagyonelemek által elérhető bevételek növelése, lehetőség szerinti maximalizálása,
- a vagyonelemek amortizációjának pótlása érdekében, elsősorban az önerőt nem igénylő pályázati lehetőségek maximális kiaknázása, különös tekintettel a jogszabályi kötelezettségekre,
- az önkormányzati vagyon gyarapítása térítésmentesen vagy az önkormányzat számára előnyös cserével az Eger közigazgatási területén lévő jelentős állami (elsősorban) ingatlanvagyonból.

Stratégiai cél a város számára, hogy immár a város szerves részét képező, de régóta kihasználatlan egri 3257 hrsz-ú mintegy 3,8 ha területű belterületi ingatlan, közismert nevén a **Dobó István Laktanya** tulajdonjogát a sokévnyi hasztalan erőfeszítés után az önkormányzat megkapja. A bizonyára forráshiány miatt elhanyagolt állami tulajdonú felépítmények jelentős részének bontását követően kialakuló telek, a XVIII. században épült 5 db kaszárnya épület, illetve a helyi védelem alatt álló kapu funkcionális átalakításával és a szükséges felújító,

állagmegóvó beavatkozásokat követően széles spektrumú hasznosítást tesznek lehetővé. Átgondolandó jelentős látogatóforgalommal rendelkező, pl. közigazgatási, egészségügyi vagy szolgáltató központ kialakítása, mivel az ingatlan a belvároshoz közel, a városi fő közlekedési útvonal szomszédságában található, a telek mérete és a felépítmények elhelyezkedése miatt igen jelentős parkoló kapacitással rendelkezik.

## **5.2 A rövidtávú vagyongazdálkodás legmeghatározóbb vagyonelemei**

### **5.2.1. Vagyonelem I. - Ingatlanok**

Az önkormányzat tulajdonában jelenleg megközelítőleg 1.366 db forgalomképtelen, 171 db korlátozottan forgalomképes és 3184 db forgalomképes ingatlan található. Az ingatlanvagyon nettó (amortizációval csökkentett) könyv szerinti értéke 2020.01.01-én: 58 284 628 e Ft.

Sajnálatosan az elmúlt évtizedben az ingatlanok **állagmegóvására** fordított összeg mind az önkormányzat, mind az intézményei és cégei esetében jóval elmaradt a jogszabály szerinti minimum alapján elszámolt értékcsökkenés összegétől, ezért általánosságban megállapítható, hogy a pályázati forrásból felújított ingatlanokon kívül az önkormányzati ingatlanvagyon 2020-ra jelentősen értékvesztett, leamortizált.

Az önkormányzat vállalkozási tevékenysége keretében hasznosított ingatlan vagyonelemek túlnyomó többségét kitevő, a mintegy 250 darab nem lakáscélú üzlethelyiség illetve 873 darab önkormányzati lakás kezelését az EVAT Zrt. végzi. A hatékony üzemeltetés általános követelményén túl prioritás az **ingatlan bérbeadásból** származó minél magasabb hozam elérésére, melynek érdekében **törekedni kell**:

- valamennyi üzlethelyiség és lakás (a stratégiai tartalék kivételével) teljes hasznosítására,
- az ingatlanvagyon állagának megóvására, pályázati források bevonásával az ingatlanok fejlesztésére, a bérbeadhatóság javítására a piaci kereslet maximális kihasználása érdekében,
- a kintlévőségek és a hátralékállomány hatékony kezelésére, csökkentésére,
- az értékesítési célkitűzések teljesítésére.

A másik jelentős értéket képviselő csoport, az **intézményi vagyonkezelésben** lévő ingatlanok, melyek elsősorban az adott intézmény elhelyezését, tevékenységének végzését szolgálják. Ezen ingatlanokkal kapcsolatos rövidtávú feladat:

- a feladatellátást biztosító ingatlanok ezen fő hasznosításán túl, egyéb bevételt biztosító másodlagos hasznosítása,
- a feladatellátáshoz nem szükséges ingatlanok intézményi vagyonkezelésből történő kivonása és bevételt eredményező hasznosítása.

Az önkormányzati tulajdonú ingatlanok **további** három **csoportját** (közterületek, mezőgazdasági hasznosítású ingatlanok és kivett egyéb ingatlanok) a Polgármesteri Hivatal Vagyongazdálkodási Iroda kezeli. Az ingatlanok hasznosítása két formában, bérbeadás és értékesítés révén valósul meg. Mindkét hasznosítási formával kapcsolatosan a rövidtávú prioritás a tárgyévi költségvetési bevételi előirányzatok teljesítése.

#### **A/ Bérbeadás**

Az ingatlanok értékéhez viszonyítottan ugyan nem jelentős, de költségvetési összegét tekintve számottevő bevételt képeznek a közterületi, mezőgazdasági és egyéb ingatlanok hasznosításából származó bevételek. Sajnálatosan mindhárom ingatlantípust illetően jelentős számú illegális területfoglalás történik. Bár a probléma évek óta ismert volt, elmaradt ezen folyamatok visszaszorítása, és a jogszerű ingatlanhasznosítás előmozdítása, így a szabályszerű bérleti igények is csökkentek.

#### **A bérbeadással kapcsolatos rövidtávú feladatok:**

- a jogszerűtlen ingatlanhasználatok feltérképezése és felszámolása
- a bérbeadott ingatlanok számának, területének növelése,
- a bérleti díjak, elsősorban a mezőgazdasági hasznosítású ingatlanok bérleti díjának felülvizsgálata.

#### **B/ Értékesítés**

Az elmúlt években nem sikerült teljesíteni az ingatlan értékesítés bevételi előirányzatait: a telekeladásból származó bevétel csupán közel 10 %-os szinten, az egyéb ingatlan értékesítésből származó bevételi előirányzat 20 %-os szinten teljesült.

Eger MJV Önkormányzata Közgyűlése ezért a 115/2020. (VII.30) számú határozatával elrendelte az Önkormányzat vagyonának, ingatlanvagyonának **felülvizsgálatát** a forgalomképesség, a használat és hasznosítás jogszerűsége, az eredményesség és jövedelmezőség szempontjából.

Az előirányzatok teljesülése érdekében a közgyűlés a 116/2020. (VII.30.) számú határozatával elrendelte továbbá:

- az önkormányzati feladatellátást nem szolgáló ingatlanok,
- a használaton, hasznosításon kívüli - elsősorban a magas fajlagos kezelési költségű ingatlanok,
- leromlott műszaki állapotuk miatt, nem vagy csak magas ráfordítással hasznosítható vagy bérbe adható ingatlanok,
- a stratégiai fejlesztésekhez és azok tartalékképzéséhez nem szükséges ingatlanok,
- jogellenesen elfoglalt és használt ingatlanok,

gazdaságilag előnyös feltételek melletti értékesítését. A közgyűlési határozatok végrehajtása elkezdődött, de további erőforrások biztosítása szükséges.

Az értékesítés során, kizárólag a bevétel maximalizálását eredményező, értékesítési ár prioritású ingatlanok esetében nyílt licites eljárásban, míg a nem kizárólag értékesítési ár prioritású ingatlanok esetében zárt borítékos eljárás útján történő értékesítési eljárás indokolt.

Az ingatlanértékesítési bevétel tervezésének és végrehajtásának célja (a költségvetési egyensúly biztosítása mellett) forrásteremtés, amely az alábbi két kiemelt stratégiai célt szolgálja.

#### **A vagyongazdálkodás további két kiemelt, stratégiai célkitűzése:**

- Az önkormányzat elkötelezett amellett, hogy a meglévő lakásállományát fenntartsa. A jelentős kereslet, és az önkormányzat társadalmi felelősségvállalása alapján, kiemelt vagyongazdálkodási cél az önkormányzat tulajdonában lévő lakások számának és minőségének növelése.
- Az önkormányzati adóbevételek legfontosabb eleme az Eger Város közigazgatási területén működő vállalkozások által befizetett iparűzési adó. Ezen bevételi forrás növelése, új munkahelyek teremtésével a foglalkoztatottság növelése stratégiai cél az önkormányzat számára. A város északi részén megvalósult, az EVAT kezelésében lévő Egri Vállalkozói Park, valamint az elsősorban ZF Hungária Kft. részére kialakított „déli ipartelep” mellett további iparterületi fejlesztés a cél, kedvező és versenyképes letelepedési és fejlesztési lehetőséget kínálva a vállalkozói szféra számára.

#### **5.2.2. Vagyonelemek II. - üzletrészek**

Az önkormányzat a kötelező és önként vállalt feladatainak végrehajtására, az önkormányzati tulajdonú vagyontárgyak hasznosítására, üzemeltetésére intézményt, gazdasági társaságot és nonprofit gazdasági társaságot alapíthat, vagy alapítványt hozhat létre.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata „Vagyongazdálkodási koncepciója, közép- és hosszú távú vagyongazdálkodási terve” bemutatja az önkormányzati tulajdonú gazdasági társaságokat, ismertette tevékenységi köreiket, gazdálkodási körüket, SWOT analízis keretében elemezve működésüket, közép és hosszútávú terveiket. Tekintettel arra, hogy az anyavállalat EVAT ZRt-nek, illetve valamennyi leányvállalatnak új managementje és ügyvezetése van, ezért a közép- és hosszú távú koncepció felülvizsgálatát el kell végezni. Jelen gazdasági program csupán a társaságok rövid bemutatását és a tulajdonos önkormányzat rövid távú legfontosabb elvárásait, javaslatait tartalmazza, melyek megvalósításának részleteivel az egyes társaságok 2021. évi és az azt követő évek üzleti és a tulajdonos által elvárt egyéb, pl. reorganizációs, likviditást biztosító tervei foglalkoznak.

#### **25 % alatti tulajdoni hányaddal képviselt gazdasági társaságok**

**Társaság neve: Forrás Vagyonkezelési és Befektetési Nyrt.**

**Székhelye: 1113 Budapest, Bartók Béla u. 152.**



A Részvénytársaság alaptőkéje: 9.000.001.000 Ft.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonosi részesedése 5.893.000 Ft névértékű törzsrészvény, szavazati aránya 0,07 %.

Az önkormányzati tulajdoni hányad jelentéktelen, a társaság működtetésében, tevékenységében semmilyen formában nem vett részt, az üzletrész semmilyen nyereséggel vagy bármely vagyoni előnnyel nem szolgált, így az üzletrész további megtartása indokolatlan, kereslet esetén az értékesítése indokolt.

**Társaság neve: Eger Városi Turisztikai Közhasznú Nonprofit Kft.**

**Székhelye: 3300 Eger, Bajcsy-Zs. u. 9.**

A Társaság törzstőkéje: 3.040.000 Ft.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata törzsbetétje 380.000 Ft, szavazati aránya 12,50 %. A Kft. tevékenységében a TDM menedzsment és Tourinform Iroda szervezete, az „1552 Ajándékbolt”, valamint a „központi jegyiroda” személyzete vesz részt. A társaság legfőbb bevételi forrásai az Önkormányzat által biztosított működési célú támogatás illetve a kiegészítő vállalkozási tevékenységéhez térítésmentesen biztosított üzlethelyiség.

Az önkormányzat 2020. évi módosított és vélelmezhetően a jelenleg egyeztetés alatt álló 2021. évi költségvetése jelentősen kisebb támogatási forrást tud biztosítani a társaság működéséhez.

A társaságot már a 2021. évben stratégiai döntés elé állítja a veszteséget eredményező vállalkozási tevékenysége és az ehhez kapcsolódó adófizetési kötelezettség.

**Társaság neve: TERRA-VITA Környezetgazdálkodási Kft.**

**Székhelye: 3300 Eger, Grónay u. 10.**

A Társaság törzstőkéje: 45.020.000 Ft.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata törzsbetétje 450.000 Ft, szavazati aránya 1,00 %. A Társaság a kommunális folyékony hulladék szippantását, ártalmatlanítását, valamint a veszélyes hulladékok gyűjtését, ártalmatlanítását közszolgáltatási szerződés keretében végzi.

Tekintettel az önkormányzati tulajdoni hányad mértékére, a társaság gazdálkodásának eredményére, valamint a közszolgáltatási tevékenységet alátámasztó szerződéses jogviszonyra, az üzletrész további megtartása indokolatlan, kereslet esetén az értékesítése indokolt.

### **25-50 % közötti tulajdoni hányaddal képviselt gazdasági társaság**

**Társaság neve: Heves Megyei Vízmű Zrt.**

**Székhelye: 3300 Eger, Hadnagy u. 2.**

A Részvénytársaság alaptőkéje: 408.000.000 Ft.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonosi részesedése 103.300.000 Ft névértékű törzsrészvény, szavazati aránya 25,32 %. A társaság a törzsvagyonába tartozó közmű tárgyi

eszközeinek működtetését bérleti-üzemeltetési szerződés keretében közszolgáltatásként végzi, illetve a vagyonelem feladatellátást biztosító alapvető, stratégiai jelentőségű, ezért az üzemeltető társaságban lévő üzletrész megtartása indokolt.

### **100 %-os tulajdonrészrel képviselt gazdasági társaság**

**Társaság neve: KEVIKO Prevenció Védőnői Szolgáltató Kft.**

**Székhelye: 3300 Eger, Dobó István tér 2.**

2020.11.01-től a KEVIKO Prevenció Kft. 3 millió FT törzstőkével az önkormányzat 100%-os tulajdonú egyszemélyes társasága lett.

Egerben a védőnői szolgálat működéséről 2007. évtől kezdődően az önkormányzattal kötött feladatellátási szerződés alapján a 29 védőnőt foglalkoztató KEVIKO Prevenció Kft. gondoskodott. A közelmúltban végbement jogszabályi változások miatt kizárólag az önkormányzati tulajdonban lévő cégek jogosultak az állami normatív támogatás teljes összegére, azaz a védőnői szolgálat védőnői ily módon részesülhetnek az őket megillető bértámogatásban.

**Társaság neve: EVAT Egri Vagyonkezelő és Távfűtő Zrt.**

**Székhelye: 3300 Eger, Zalár u. 1-3.**

A Részvénytársaság jegyzett tőkéje 2020. XII. 16. napján: 2.440.790.000 Ft<sup>17</sup>.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata tulajdonosi részesedése: 2.440.790.000 Ft névértékű törzsrészvény, szavazati aránya 100,00 %.

Az EVAT Zrt. tevékenységét öt divízióba szervezve látja el, az alábbiak szerint:

A *Távhő divízió* feladata a távhő előállítás, a lakossági és közületi hő- és melegvíz szolgáltatás.

A *Vagyonkezelő divízió* feladatkörébe tartozik Eger város területén az önkormányzati és saját tulajdonú lakás és nem lakás célú helyiségek üzemeltetése, a teljes körű bérbeadási és ahhoz kapcsolódó egyéb tevékenység ellátása, a fizető parkolók, a piaccsarnok üzemeltetése és a Szépasszonyvölgy infrastruktúrájának üzemeltetése, valamint a rágcsálómentesség fenntartása.

A *Gazdasági divízió* feladatkörébe tartozik a saját és a cégcsoporthoz tartozó szervezetek számára számviteli, bérszámfejtési, adó és járulék ügyviteli szolgáltatás nyújtása.

A *Jogi és Ellenőrzési divízió* feladatkörébe tartozik az EVAT Zrt. és valamennyi, a társaság többségi tulajdonában álló cég belső kontrollrendszerének hatékony működtetése, jogi vonatkozású kiszolgálása.

A *Rendezvény szervezési divízió* feladatkörébe tartozik az EVAT Zrt. által üzemeltetett, rendezvényhelyszínként szolgáló létesítmények üzemeltetése, a saját és cégcsoportos rendezvények megtartása, megszervezése, valamint a tulajdonos Eger Megyei Jogú Város

---

<sup>17</sup> Forrás: Egri Törvényszék Cégbírósága 2020. december 29-i Végzése

Önkormányzata által meghatározott kül- és beltéri rendezvények előkészítése, megszervezése és lebonyolítása, továbbá a Társaság tulajdonában álló, illetve szerződés alapján általa üzemeltett ingatlanokban a kereskedelmi szolgáltató és vendéglátóipari szolgáltató tevékenység ellátása.

A törzsház alapításakor, illetve a 2015-ben történt kibővítése során megfogalmazott követelmények és elvárások csupán részben kerültek megvalósításra és végrehajtásra, ezért az anyavállalat előtt a továbbiakban is jelentős vezetési, szervezési feladatok állnak, összefogva és koordinálva az egyes leányvállalatokat.

### **Az EVAT Zrt. tulajdonában lévő cégek**

#### **Egri Városfejlesztési Kft.**

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Integrált Városfejlesztési Stratégiájában (IVS) megfogalmazott feladatok ellátására 2009-ben önálló, jogi személyiséggel rendelkező gazdasági társaságot hozott létre. A társaság az Önkormányzat projektmenedzsment szervezete, tevékenységi köre az Integrált Településfejlesztési Stratégiában (ITS) szereplő városfejlesztési célok megvalósítása, akciók végrehajtása, valamint a különböző városi projektekben és a Területi Operatív Program (TOP) keretében a koordinációs és projektmanagement feladatok ellátása. A társaság 2020. évben az EVAT törzsházba történő integrálása során elveszítette szinte teljes humán erőforrását, beleértve az ügyvezetőt is, így a legfontosabb rövidtávú feladat a szakképzett munkaerő és alkalmas ügyvezető biztosítása.

#### **Eger Termál Kft.**

Az Eger Termál Kft. jelenlegi formájában 2004-től működik, feladata és tevékenysége a város „vizes” létesítményeinek (Termálfürdő, Török Fürdő wellness részlege, dr. Bárány István Sportuszoda és a saját tulajdonú Bitskey Aladár Uszoda) üzemeltetése. A 2020. évben bekövetkezett koronavírus járvány és annak védekezési intézkedései legnagyobb mértékben ezt a társaságot sújtották. A társaság 2020-ban felélte valamennyi saját és rendelkezésére álló külső pénzügyi forrását, a működéséhez stratégiai tervezéssel megalapozott további külső forrás biztosítása szükséges.

#### **ARNAUT PASA FÜRDŐJE Gyógyászati Kft.**

A társaság fő tevékenysége a humán-egészségügyi ellátás, szakorvosi járóbeteg-ellátás (Török Fürdő gyógyászati részlege, Termálfürdő). Tekintettel az önként vállalt önkormányzati feladatellátásra, valamint a társaság tevékenységét biztosító, pályázati forrásból megvalósult ingatlanfelújítás fenntartási idejének lejárására, illetve a folyamatosan veszteséges és

önkormányzati támogatást igénylő működésére, mint önálló gazdálkodó szervezetnek a megszüntetése indokolt.

#### **MÉDIA EGER Nonprofit Közhasznú Kft.**

Fő tevékenysége televízió műsor készítés és összeállítás - a társaság működteti a városi televíziót (TV Eger), szerkeszti és szervezi az Egri Magazint, illetve szervezeti keretei között végzi a KULTURMA tevékenységét, továbbá ellátja Eger város közigazgatási területén a reklám rendszergazda feladatokat. A társaság működése a jelentős önkormányzati támogatás mellett is veszteséges, a támogatási források jövőbeni szűkülése következtében a társaság tevékenységének és szervezetének jelentős átszervezése indokolt.

#### **AGRIA FILM Kft.**

A társaság a moziüzemeltetést a Széchenyi u. 14. szám alatti saját tulajdonú Uránia Mozi épületében illetve az Agria Park Bevásárlóközpontban található Agria Mozi, mint bérlemény helyiségeiben végzi. A koronavírus járvány következtében a társaság 2020-ban föléltte valamennyi saját pénzügyi forrásait, túlélését az anyavállalat által biztosított középtávú kölcsön biztosítja. A társaság jövőbeni működése, két helyszínen végzett tevékenysége, stratégiai döntéseket igényel.

#### **Agria-Humán Közhasznú Nonprofit Kft.**

A Társaság, alapító okirata szerint, rehabilitációs foglalkoztatást, mint közhasznú tevékenységet végez. Működését a központi költségvetésből származó támogatás és saját vállalkozói tevékenységének bevételei biztosítják. A jelenlegi szintű állami finanszírozás mellett a társaság gazdálkodása stabil és kiegyensúlyozott, önkormányzati támogatást nem igényel, így tevékenységét változatlan formában a jövőben is indokolt folytatni, a gazdálkodás hatékonyságának növelése mellett.

#### **Egri TISZK Közhasznú Nonprofit Kft.**

Egri TISZK a partneriskolákkal történő együttműködés révén a felnőttképzés meghatározó szereplője városunkban. A munkaerőpiaci képzések és intézmények centralizációja és finanszírozási források központi elosztása miatt a társaság ezen tevékenysége jelentősen visszaesett. Jelenleg bevétele jellemzően a tulajdonában lévő, de pályázati forrásból megvalósított ingatlan bérbeadása illetve városi projekteken való részvétele révén keletkezik. A társaság már önkormányzati támogatásban nem részesül, önfenntartó gazdálkodás esetén jövőbeni működése indokolt.

### **Városgondozás Eger Kft.**

A társaság közszolgáltatási és vállalkozási megállapodás keretében városüzemeltetési (közterületi) parkfenntartási fő feladatai mellett köztisztasági, téli hó és síkosságmentesítési, nyilvános illemhelyek üzemeltetési, egyedi közvilágítás karbantartási és kegyeleti közszolgáltatási feladatokat lát el. A stratégiai jelentőségű feladatellátás költséghatékony és költségtakarékos megvalósítása a társaság legfőbb operatív feladata, melynek finanszírozását a mindenkori költségvetésben biztosítani szükséges.

### **Városgondozás Eger Kft. tulajdonában lévő társaságok**

#### **Egri Hulladékgyűjtési Nonprofit Kft.**

A társaság az NHSZ ÉSZAK-KOM Nonprofit Kft., mint közszolgáltató alvállalkozásában a nem veszélyes hulladék gyűjtését látja el Eger Megyei Jogú Város és további 24 település közigazgatási határain belül. A közszolgáltatás jelenlegi szintű állami finanszírozása mellett a társaság működése stabil és kiegyensúlyozott, önkormányzati támogatást nem igényel így jövőbeni, változatlan formában történő működése indokolt.

#### **Eger és Körzete Hulladékkezelő Nonprofit Kft.**

A cég fő tevékenysége, - mint a kistérségi feladat átvállalása - az állati vagy élelmiszeripari eredetű hulladékok, állati tetemek átmeneti tárolása és végső ártalmatlanításra történő átadása. A társaság tevékenysége folyamatosan veszteséges, így mint önkormányzati támogatást igénylő önálló gazdálkodó szervezetnek a megszüntetése indokolt.

Az Önkormányzati tulajdonú **gazdasági társaságokkal szembeni**, általános, rövid távú **tulajdonosi elvárások:**

- Az ügyvezetői pályáztatások során is követelményként megfogalmazott válság managementi kompetenciák alapján, a koronavírus járvány miatti veszteségek ellensúlyozását biztosító, alapvetően önfenntartó, külső forrásoktól mentes működés és ahhoz szükséges szervezeti struktúra kialakítása, költséghatékony gazdálkodás, illetve mind ezekre vonatkozóan likviditást biztosító, intézkedési, reorganizációs stb. tervek kidolgozása.
- A 2021. évtől kezdődően, csak kifejezetten közszolgáltatási megállapodás alapján, közfeladat ellátása céljából felmerülő közvetlen költségek ellentételezésére lesz lehetőség önkormányzati támogatás nyújtására, annak szigorúan takarékos felhasználása és elszámolás mellett.
- A végzett közszolgáltatások mellett kiemelt elvárás a szabad kapacitások terhére nyereséget eredményező, egyéb vállalkozási tevékenységek ellátása, nyíltpiaci szerepvállalás.

- Az üzleti tervek és beszámolók elkészítése, valamint az azt alátámasztó könyvviteli nyilvántartások készítése, vezetése során követelmény a tevékenységenként vagy telephelyenként történő bevétel- és közvetlen költségbemutató, a közvetett, általános költségek felosztásának ismertetése, az alapbizonylati szintű költséghelyre, költségviselőre történő nyilvántartás.
- Elvárás a vonatkozó jogszabályi előírásokat, valamint a szigorú gazdálkodási követelményeket biztosító kontrolling erősítése.

**A tulajdonos önkormányzat rövid távú feladatai a gazdasági társaságokkal kapcsolatban:**

- Felülvizsgálni szükséges mindazon kötelező és önként vállalt feladatot és azok finanszírozhatóságát, melyek ellátásában és végrehajtásában a társaságok közreműködnek.
- Tisztázni és rendezni szükséges mindazon tisztázatlan tulajdonjogi, használati, elszámolási és dokumentációs hiányosságot és elmaradást, melyek biztosítják az átlátható jogi és gazdasági körülményeket a társaságok működése kapcsán.
- A rövid távú feladatok megvalósítása érdekében, szükséges a vagyonelemek és a vagyonkezelési koncepció áttekintése, átgondolása és szükség szerinti módosítása, a vagyon védelme, minél hatékonyabb hasznosítás, a vagyon értékének, illetve állagának megőrzés érdekében.

### III. EMJV Önkormányzata gazdasági programja az ellátandó közfeladatok tükrében a 2020-2024. évek vonatkozásában, prioritási sorrendben

#### 1. Településüzemeltetés – szinten tartás, majd fejlesztés

Egy település lakóinak életében a lakóhelyük, lakókörnyezetük üzemelése teljesen természetes dolog – amíg az a sokszor pontosan meg sem fogalmazott elvárásukkal nem ütközik, attól nem tér el. Ha megkérdezzük egy városlakó véleményét arról, hogy mit tegyen az önkormányzat az érdekükben a jó közérzetük biztosításáért, az elsődleges kívánságok közt szerepel: legyenek jó minőségűek, jól járhatók az utak; ne legyenek hepehupások a járdák; tiszta legyen út, járda, park; a buszok kulturált közlekedést biztosítsanak; a közvilágítás időben kapcsoljon be és éjszaka is kellő fényt biztosítson. A településüzemeltetés tehát az a kötelezően ellátandó önkormányzati közfeladat, amely folyamatos odafigyelést, gyors intézkedést, állandó jelenlétet és gazdag költségvetést igényel mind a helybeliek, mind az ide látogatók érdekében.

##### **1.1 Helyi közutak, tartozékaik kialakítása, fenntartása**

Eger Megyei Jogú Város **úthálózatát** az országos közúti hálózatba tartozó utak közigazgatási határon belüli szakaszai, az önkormányzat tulajdonában lévő utak és közforgalom elől el nem zárt magánutak alkotják. Ezek közül kezelési és üzemeltetési feladat az önkormányzati utak tekintetében adódik.

Az **önkormányzati út- és hídvagyon** 127 km belterületi közút, 15 km kerékpárút, 215 km külterületi út, 138 km járda és 33 darab híd alkotja. Az utak tartozékaiként elsősorban a közúti jelzőeszközök, a táblák, a burkolati jelek, a forgalomirányító fényjelző készülékek, a tájékoztató táblák és a korlátok, parkolást gátló oszlopok értelmezhetők. Az út fontos része a csapadékvíz elvezetési rendszer, mely nem csupán az út felületére hulló esővizet vezeti el, hanem sok esetben a városi csapadékvízvezető hálózat fontos eleme is.

Általánosan tapasztalható, hogy a forgalom és a nehézgépjárművek aránya folyamatosan növekszik, ami a helyi közutak minden elemében **állagromlást** eredményez, sőt egyes helyszíneken a burkolat romlása gyorsuló tendenciát mutat, mint pl. a Külsősor utcának a Mátyás király utca és a vasúti átjáró közötti szakaszán.

A **járdák** tekintetében a megváltozott időjárás miatt bekövetkező általaj mozgása, a régi, több mint ötven éves öntött aszfalt burkolatok rideggé válása, szétnyílása okozza a legtöbb fenntartási feladatot. Megfontolásra érdemes a járdák kialakítása, felújítása esetében a térkövek használata a jellemzően aszfalt és alkalmankénti beton felülettel szemben. Ez esetben a teljes gyártási-felhasználási rendszer átgondolása javasolt egyszerűsített költség-haszon vizsgálat keretében, különös tekintettel a tevékenység gazdaságosságára, a gyártási hatékonyságra és a minőségi előírásokra, törés, kopás, felületi érdesség vonatkozásában.

A **csapadékvíz elvezető rendszer** víznyelői, aknai süllyedésük, beszakadásuk esetén azonnali intézkedést, elkorlátozást, javítást igényelnek.

A jelzőtáblák közlekedési balesetek, tolatási mozgások és a fokozódó ultraibolya sugárzás okán válnak használhatatlanná legtöbbször. Ezek cseréje a burkolati jelek felújító festésével minden évben kötelező önkormányzati feladat, melyet jogszabály is rögzít.

A burkolatok és hidak fenntartása évek óta csupán a legszükségesebb észlelt vagy bejelentett hibák megszüntetésére korlátozódik, kis felületű beavatkozások formájában. Ez napjainkra oda vezetett, hogy több híd és útszakasz **azonnali kiemelt karbantartásra**, vagy beruházásként **felújításra** szorul.

Az évenként prioritási sorrendbe állított megvalósítható felújítások, beruházások mellett, önkormányzati utak, tartozékaik állagának szinten tartása és emelése érdekében, éves ütemezésben, a rendelkezésre álló források figyelembe vételével, az önkormányzat éves költségvetésébe illesztve, a gazdasági program az alábbi **irányt** jelöli ki:

- az önkormányzati út és hídvagyon feltérképezése, a szükséges térinformatikai adatbázisok, rendszerek kialakítása, a szakági nyilvántartások aktualizálása, fejlesztése és az üzemeltetés rendszerének átgondolása,
- állagromlást lassító beavatkozásként hézagkiöntés alkalmazása, amelyhez a forrás és a technológia feltételek megteremtése,
- szegély nélküli útszakaszok padka feltöltéseikhez a forrás és a technológiai feltételek megteremtése,
- külterületi utakon inert hulladék és mart aszfalt illetve talajstabilizáció kiterjedt alkalmazásához a forrás és a technológiai feltételek megteremtése.

## 1.2 Helyi közlekedés feltételeinek biztosítása

2020. július 20-án átadott, az M3-as autópálya és Eger közötti közel 19 kilométeren kiépült négysávos, közvetlen autópálya-kapcsolatot teremtő **M25-ös út** a gazdaság és az idegenforgalom vélelmezett növekedése révén várhatóan többlet forgalmat vonz és az eddiginél is szükségesebbé teszi a város közlekedési hálózatának fejlesztését, kiterjesztését, biztonságosabbá tételét és a fenntartható közlekedési módok terjesztését. Tovább fokozza ezt az igényt az, hogy a város vonzáskörzetéből a munkaerőáramlás jelentős növekedésével lehet számolni.

Az elmúlt 10-20 évben több alkalommal vetődött fel egy, a városközponton való áthaladást szükségtelemmé tevő, a déli és az északi városrészek között közvetlen kapcsolatot teremtő, belterület határán/azon kívül haladó **elkerülő út** megépítésének gondolata. A városi úthálózatban az elkerülő út az észak-déli irányban áthaladó 25. számú főút átkelési szakaszának tehermentesítésében, az átmenő forgalom belső területeken való csökkentésében, valamint a vonzáskörzetből az iparterületre irányuló munkaerő áramlás elvezetésében kaphat szerepet.

A tehermentesítő út az országos közúthálózat részeként épülhet meg, szervesen kapcsolódva az Eger területén futó országos közutakhoz, vagy összekötő úti vagy főúti paraméterekkel (az



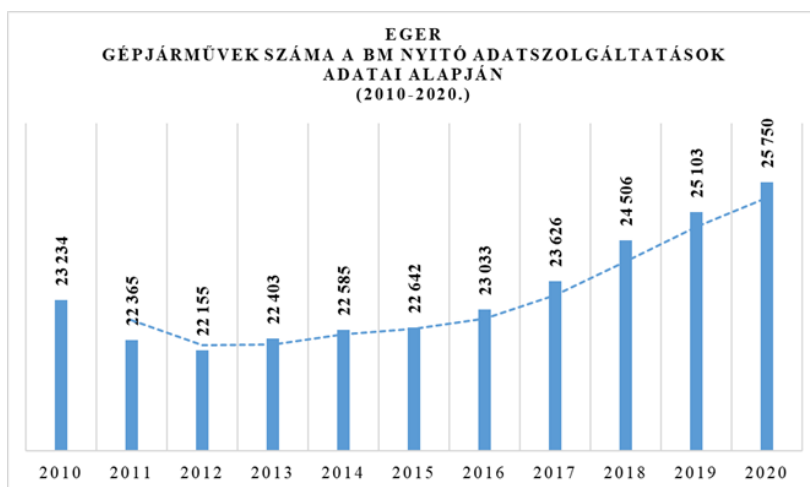
osztályba sorolás meghatározza a tervezési sebesség, útkoronaszélesség, csomópont távolság stb. paramétereiket is). Ennek okán a Nemzeti Infrastruktúrafejlesztő Zrt. (NIF Zrt.) végezteti a tervezést központi forrásból, az út tervezésének előkészítése környezeti hatásvizsgálat fázisig jelenleg is készül. Napjainkban még több nyomvonalváltozatot vizsgálnak. Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata feladata leginkább a tervezési, egyeztetési folyamatban partnerként történő részvétel, a csapadékvíz elvezetési és úttartozék kérdésekre történő figyelemfelhívás, majd a Szabályozási tervben a településrendezési eszközök útján a szükséges területsáv biztosítása lehet. Az aktuális tervezési szakasz mintegy 1,5 év múlva zárulhat le.

A város útjait napi szinten az itt lakókon túlmenően a bejárók is használják: Egerbe naponta bejáró foglalkoztatottak száma kb. 11 ezer fő, a közoktatásban tanulóké kb. 5700 fő; míg az eljárók száma ennél jóval alacsonyabb, mintegy 3 ezer dolgozó, illetve kb. 100 fő tanuló. Az utazások napi lefolyása erős reggeli és délutáni csúcsot mutat a 7-8 és 16-17 óra közötti időszakokban.

#### A közlekedési helyzetet

nehezíti a gépjárműállomány tendenciaszerű növekedése: a személygépkocsik száma a 2000-ben nyilvántartott 15 000-ről 2007-re 18 000 fölé nőtt<sup>18</sup>, majd némi stagnálás után 2020-re 25 000 db fölé emelkedett.

A növekvő járműállomány **elhelyezése, tárolása** növekvő felületeket vesz igénybe. A járművek egy jelentős része magánterületen várakozik, illetve kerül tárolásra, azonban elsősorban a belvárosban, közintézmények, gazdasági tevékenységek területei környezetében és kifejezetten a lakótelepeken egyre fokozódik a feszültség a rendelkezésre álló közterület és a **parkolási** igény között. Ugyanakkor a fenntartható környezetet és vízgazdálkodást kevésbé szolgálja, ha a burkolt felületek folyamatosan növekednek a zöldfelületek csökkenése mellett. Mivel a közterületek nagysága véges, csak a rendelkezésre álló területek elosztott, szabályozott használata lehet a megoldás. A leghatékonyabb szabályozó eszköz a használathoz rendelt díj megfizetése minden közterületen. Korlátozott mértékben lakótelepi és ipari környezetben magas helykihasználtságú gépesített tárolórendszerek létesítése célszerű lehet. A rendezett gépjárműtárolás érdekében erre alkalmas területeket kell kijelölni, ami kedvező hatást gyakorolhat a zöldfelületeket károsító parkolások visszaszorítására is. Ugyanakkor figyelembe kell venni, hogy minél jobban kiszolgálásra kerülnek a parkolási igények, annál jobban növekszik a közúti forgalom is, melynek lebonyolítására szintén kevés hely áll rendelkezésre városunkban.



<sup>18</sup> Adatok: SUMP 2.1. és 2.2 fejezet

**Célszerűnek** tűnik a helytakarékos és környezetet kevésbé terhelő helyváltoztatási módok (gyaloglás, kerékpározás, közösségi közlekedés) kiemelt fejlesztése is a parkolási lehetőségek területenként differenciált és korlátozott mértékű növelése mellett.

A tapasztalt gépjárműállomány változása által követelt útkapacitás növelés és parkolóhely kapacitás növelés városképi szempontból, gazdaságosan és fenntartható módon már nem volt



biztosítható, így az Önkormányzat 2017. évben elkészítette a **Fenntartható Városi Mobilitási Tervet** (sustainable urban mobility planning; továbbiakban: **SUMP**),<sup>19</sup> amelyet EMJV Önkormányzata Közgyűlése a 2017. november 30-i ülésén elfogadott.

„A SUMP hosszú távú gondolkodást igényel, ahol a fenntarthatóság áll a

középpontban, tartalmazza a megvalósítás költségvonzatait és nagy hangsúlyt helyez az értékelésre. Egy olyan stratégiai terv tehát, melynek célja Eger és vonzáskörzete lakosság és vállalkozások közlekedési igényeinek kielégítése és ezáltal egy jobb életminőség biztosítása”<sup>20</sup>, az infrastruktúra és a forgalom helyett az embert, a városlakót a középpontba helyezve.

A SUMP illeszkedik a 449/2014. (IX.25.) számú közgyűlési határozattal elfogadott Településfejlesztési Konceptióhoz (2014-2030.) és az Integrált Településfejlesztési Stratégiához (2014-2020.) és épít is rájuk.

A közlekedésfejlesztés számára **hat stratégiai célt** fogalmazott meg, amelyekből látható, hogy a közlekedés nem önmagáért való, hanem az emberek életminőségét meghatározó gazdasági, társadalmi, környezeti célokat szolgál.

1. Javuló elérhetőség, erősödő várostérségi kapcsolatok – Eger országos hálózatokhoz való kapcsolódását, a város jövőképe által is hangsúlyozott térségi központi szerepének erősítését, valamint a közúti forgalmi terhelés, a torlódások okozta idővesztés mérséklését célozza meg.
2. Mindenki számára elérhető munkahelyek és oktatás – Eger két hangsúlyos célját szolgálja a közlekedés eszközeivel: a gazdaságfejlesztést, munkahelyteremtést, valamint az iskolavárosi szerepkör megerősítését.

<sup>19</sup> [https://eger.hu/public/uploads/eger-sump-osszefoglalo-webre\\_5a5479e1622bb.pdf](https://eger.hu/public/uploads/eger-sump-osszefoglalo-webre_5a5479e1622bb.pdf)

<sup>20</sup> ELŐTERJESZTÉS Eger Megyei Jogú Város Fenntartható Városi Mobilitási Tervéről EMJV Önkormányzata Közgyűlése 2017. 11. 30-i ülése

3. Vonzó, funkciógazdag belváros – a város történetileg legértékesebb, a turisták által legkedveltebb területének, a belvárosnak a színvonalas, környezetéhez méltó közlekedési kialakítását célozza meg.
4. Tiszta, zöld, egészséges lakókörnyezet – különösen a város lakóinak érdekeit szem előtt tartva és a környezeti fenntarthatóságra törekedve az élhető és egészséges városi környezet és közlekedési rendszer kialakítását tűzi ki célul.
5. Biztonságos közlekedés – a közlekedésbiztonság növelését célozza meg, egyszerre „kemény” és „puha” elemekkel, azaz a műszaki infrastruktúra és a közlekedésre nevelés, szemléletformálás oldaláról egyaránt.
6. Hatékony üzemeltetés, jó állapotú infrastruktúra – a városüzemeltetéshez és a közlekedési rendszer karbantartásához szükséges megfelelő szervezeti háttér fejlesztését és a város közlekedési vagyonának jó állapotban tartását fogalmazza meg célként.

A **gazdasági program** a 2017. november 30-án elfogadott és fentiekben röviden bemutatott **SUMP céljaihoz, irányvonalához csatlakozik**, azt követendőnek és elérendőnek tekinti, figyelemmel a 480/2017. (XI.30.) közgyűlési határozatban foglalt határidőre, mely szerint a **tervfelülvizsgálat** szükségszerűen, de legkésőbb 2020-ban történjen meg, míg a teljes körű felülvizsgálat közgyűlés által elfogadott ideje a 2023. év.

### 1.3 Közparkok, közterületek kialakítása, fenntartása

A kataszteri adatok szerint Eger városában az önkormányzati tulajdonban lévő **közterületi zöldterületek nagysága** 145 ha 3816 m<sup>2</sup>, melyből 118 ha 3043 m<sup>2</sup> gondozott. Minden második-harmadik városlakóra jut egy fa, hisz a közterületeken kb. 20.000 db, többségében lombhullató fa található, változó életkorral, állapottal, fajösszetétellel.

A közterületi gondozást megosztottan a Városgondozás Eger Kft. és a lakosság biztosítja. A Városgondozás Eger Kft. által gondozott zöldterületek mennyisége az elmúlt évek alatt, újabb területek bevonásával növekedett.

A gondozandó területek **növekedésére** az új lakóparkok, új utcák megjelenésével az elkövetkező években is **számolni** kell, függetlenül attól, hogy az összes zöldterület mennyiségét a különböző lakossági tevékenységek (parkolóépítés, gépjármű behajtó kialakítása, stb.) folyamatosan módosítják.

Sajnálatos általános tapasztalat azonban, hogy a közterületi beruházások, felújítások környezetében a **zöldterület, burkolt felület nagy mértékben rongálódik**, értékük jelentősen csökken. Meg kell akadályozni, hogy a zöldfelületek tovább csökkenjenek, rongálódjanak az építkezések és egyéb munkavégzések miatt. Az engedélyezési eljárás során favédelmi tervek készítését kell előírni. A kivitelező általi odafigyelést, a helyreállítás kötelezettségét akár jogi (szerződéses) úton is ki kell kényszeríteni.

A **parkfenntartásra fordított összeg** a Városgondozás Eger Kft-vel kötött közszolgáltatási és vállalkozási szerződés alapján évente több, mint 200 millió Ft. A zöldterületek felújítására az

elmúlt három évben leginkább pályázati pénzekből nyílt lehetőség (pl. Eszterházy tér, Kossuth Lajos utca egy része, Erzsébet udvar, Kracker udvar). Bár ismeretesek a koronavírus okozta járvány miatti megszorítások, azonban annak elmúltával a zöldterületek felújításával a következő években is számolni kell, mivel a közterületi parkok, zöldfelületek jelentik a lakosok számára a felüdülést, kikapcsolódást, rekreációt, természetközeli élményeket, a növényzet nagy mértékben hozzájárul a városi klimatikus viszonyok javításához, továbbá a lakó és munkakörnyezetet komfortosabbá, esztétikusabbá teszi.

A gazdasági program a közterületek fenntartása kötelező önkormányzati feladat ellátása vonatkozásában a 2020-2024. év közötti időszakban, a költségvetési lehetőségekkel összhangban, az alábbi **irányt** jelöli ki:

- A 2021. évben a közterületek, közparkok fenntartási színvonalának meg kell tartani, majd a későbbiekben javítani humán- és eszközfejlesztéssel: gépesítéssel, szakemberek foglalkoztatásával.
- Az egynyári virággal fedett zöldterületeken, ütemezetten, automata öntözőrendszert kell kiépíteni (pl. Eszterházy tér terelősziget, Hatvani kapu tér, Tűzoltó tér).
- Utak, kerékpárutak építése, felújítása során törekedni kell az út melletti zöldsávok, fasorok telepítésére.
- Meglévő zöldterületek használati értékét új funkciókkal kell növelni, figyelemmel a megváltozott igényekre, igazodva a lakossági észrevételekhez.
- A fenntartási munka során keletkezett zöldhulladék újrahasznosítását ki kell dolgozni (lásd külön fejezetben).
- A fásítási programot folytatni kell a kivágott fák helyén és a fásításra alkalmas területeken.
- Kertész utca teljes felújítása keretében a zöldterületeket meg kell újítani.
- Zöldterület felújítási munkáknál a lakossági igényeket és véleményeket fel kell tární és azokat figyelembe kell venni.

#### **1.4 Játsszóterek**

A játszóterek tavasztól ősziig, de különösen nyáron a **leglátogatottabb közterületek** közé tartoznak a városban, elsősorban ott, ahol a lakosság demográfiai összetételéből adódóan magasabb a kisgyermekesek száma. A városba látogatók is előszeretettel és kíváncsisággal kutatnak lehetőleg korszerű, akár szokatlan játszóeszközöket felsorakoztató játszóterek után. A játszótér egyfajta közösségi találkozóhely, mely, ha paddal és árnyékoló növényzettel is ellátott, minden korosztály számára életminőség javító.

Egerben jelenleg **80 darab önkormányzati** tulajdonú és fenntartású közterületi játszótér/játsszóhely található. Játsszótereknek kialakítását, fenntartását, felújítását az Önkormányzat az Alapokmányában nevesíti magára nézve kötelező feladatnak, az az Möt 13. §-ában nem szerepel.

A játszóterek állapota **kielégítő**, az eszközsámokat nézve jellemzően azonban **kis eszközellátottságúak**nak minősíthetők. A kihasználatlan, pár eszközös játszótérek (10-15 helyszín) fokozatosan meg kell szüntetni. A játszóeszközök természetes elhasználódása és a megváltozó igények miatt a játszóeszközök, játszótérek felújításakor kerülni kell a szokványos, fantáziátlan eszközök (hagyományos csúszda, mászóka, hinta) beállítását, helyette természetes anyagból készült, kalandpark jellegű is biztosító, de biztonságos játszóeszközöket tanácsos használni.

A városban 25 db játszótér van csak **körbekerítve**. Ez nem szabványelőírás, de a gyerekek biztonságos játékterének megteremtése érdekében célszerű lenne azt biztosítani. A játszótérek több mint  $\frac{3}{4}$  részénél (62 db) a **szabványossági** korszerűsítés teljeskörűen megtörtént<sup>21</sup>. A játszótérek felmérését és a szabványnak való megfeleltetésüket folyamatosan meg kell tenni.

A játszótérekre külön **közvilágítás és térfigyelő kamera** nincs telepítve. A kamera hiányának, a források szűkösségén túlmenően, az is magyarázata, hogy a helyszín kiválasztásakor a csendesebb, épületek közötti vagy zöldfelületi határoló fallal körülvett területeken létesültek játszótérek.

A **labdajátékok** számára használt területrészt sok helyszínen palánk háló vagy áttört kerítés védi, állagmegóvásukra figyelemmel kell lenni.

Az önkormányzati játszótérek általános **üzemeltetése**, homokozók feltöltése a Városgondozás Eger Kft. feladata a társasággal között Közszolgáltatási Szerződés alapján.

A játszótéreket egyre több helyen érzik magukénak a lakóközösségek, kedvelik azokat, vigyáznak rá. Sajnos rongálások is előfordulnak, főleg a nagyobb játszótérekben, mint például az Érsekkertben vagy a Pásztorvölgyben található játszótéren. Az üzemeltető és a lakosság visszajelzései alapján célszerű a rongálásnak jobban kitett játszótérek bekamerázása.

A játszótéret felkereső gyermekek, szülők, nagyszülők komfortérzete érdekében fel kell mérni, különösen a nagyobb, több korcsoportos játszótérek tekintetében, az **ivókút és wc** telepítésének lehetőségét, figyelemmel az üzemeltetés problémáinak megoldására is. A kevésbé árnyas területeken **árnyékolók** felszerelésével kell a gyermekeket, kísérőiket védeni. **Szemetes edények** kihelyezése és folyamatos ürítése is elengedhetetlen.

**Fitness eszközök** öt helyszínen, túlnyomórészt a Felsővárosban található, de fontos lenne, hogy ezek más városrészekben (pl. belváros közeli lakóterületek, Lajosváros) is megjelenjenek.

Egerben közterületen **Street workout** (szabad - saját - testsúlyos edzés, tornagyakorlatokkal, amit szabadtéri parkokban, akár régebbi játszótérekben is üznek) jellegű park Egerben nem található, példaként megtörténhet ilyen típusú eszközök kihelyezése is. Eszközsükséglete ún. húzódzkodó, tolódzkodó, és egyéb "rudak", állványzatok<sup>22</sup>.

---

<sup>21</sup> A számszaki adatokat a Városgondozás Eger Kft. szolgáltatta.

<sup>22</sup> <http://street-workout.hu/miezasport.html>

## 1.5 Közvilágítás

A „közvilágításról való gondoskodás” az önkormányzatok kötelezően ellátandó feladatai közé tartozik, jelenléte a város lakóinak életében természetes, mindennapos és látványos, hiánya élet- és vagyonvédelmi kockázatot hordoz.

Eger város közvilágítási rendszere évtizedek során alakult. A történelmi belvárosban a Városgondozás Eger Kft. működteti a mintegy 800 darab világítási eszközt, míg a város többi, belterületi részének 6200 darab közvilágítási eszközét az ÉMÁSZ Hálózati Kft. üzemelteti.

A közvilágítási rendszer **állapotát** a rendszerelemek (passzív elemek, mint a hálózat; aktív elemek, mint a lámpatestek és azok elhelyezését és működését szolgáló elemek)<sup>23</sup> határozzák meg.

Ezen rendszerelemek műszaki fejlettségi szintje befolyásolja a lakosoknak biztosítható közvilágítás minőségét, az önkormányzat vonatkozásában pedig nagymértékben meghatározza a fejlesztési és az üzemeltetési költségeket.

A város közvilágításáról összességében elmondható, hogy **felújítása, fejlesztése** időszerű: egyes helyeken már nem tűr halasztást, míg máshol a szükséges karbantartások elvégzésével még évekig működőképes.

A jelenleg alkalmazott lámpatestek korszerűtlenek: nem energiatakarékosak, nem szabályozhatók, nem felelnek meg a lakossági igényeket szem előtt tartó önkormányzati elvárásoknak.

Vannak olyan utcarészek, ahol a közvilágítás, akár már egy-két éve is, kábel hiba miatt nem működik.

Más helyeken, mint például a Dayka Gábor utca eleje, Pásztorvölgy Felvégi utca belterület határ, Sáncaja utca egy szakasza, a Szalapart utca egy szakasz, a közvilágítási hálózatfejlesztésre mutatkozik igény. Hiányzik a közvilágítás kiépítése a Nagylapason a Liliom utcában, a Kistályai közben, a Vécseyvölgy utcai autóbusz végállomáson.

A belvárosban például a Kracker-, az Erzsébet-, vagy a Lenkey udvarban és az Eszterházy téren is több, a szolgáltató szabványrendszerén kívüli hálózati oszlop és lámpatest található, amelyeket az önkormányzat üzemeltet, a Városgondozás Eger Kft. közreműködésével. A Széchenyi utcában az önkormányzati tulajdonú hálózaton a díszvilágítás és a közvilágítás csupán erős kompromisszumokkal üzemeltethető.

A településüzemeltetés keretében megvalósuló egy-két darabos fejlesztés, felújítás csupán koncepció nélküli ad hoc válasz a felmerülő szükségletekre.

A jelenlegi állapot pontos feltárásához, a fejlesztési elképzelések kialakításához, az érvényes jogszabályi előírások megfeleléséhez, szükséges lenne egy tanulmány terv, ill. **Közvilágítási Mesterterv** elkészítésére. Ennek a tervnek a birtokában lehetne tervezetten elvégezni a szükséges javításokat, a kábelcseréket, és előkészíteni egy átfogó közvilágítási fejlesztést.

---

<sup>23</sup> A közvilágítás felépítése, működése, szereplői; [www.uni-obuda.hu](http://www.uni-obuda.hu) > users > Eloadások > Üzemeltetés PPT

Az elvárható korszerű és hatékony **új közvilágítási rendszer kritériumai** a következők:

- vezérelhetőség (be- és kikapcsolás fénymérés alapján)
- szabályozhatóság (szükség szerint a világítás csökkentése 100 %-ról 50 %-ra, ill. mozgásérzékelőkkel visszakapcsolása 100 %-ra)
- energiatakarékosság (LED lámpatestek beépítése).

A fentiekben vázolt hosszútávú, komplex közvilágítási program mellett ütemezetten, a költségvetési lehetőségek függvényében **meg kell valósítani**:

- a belvárosi saját üzemeltetésű tápkábel szakaszok kiemelt karbantartását,
- a hiányzó hálózati szakaszok kiépítését,
- az egyedi helyszíni fejlesztési igények hálózatfejlesztéssel vagy napelemes LED lámpaoszlop felállításával történő kezelését.

### **1.6 Köztemetők kialakítása, fenntartása**

Eger Megyei Jogú Város közigazgatási területén köztemető létesítése, bővítése, lezárása és megszüntetése, továbbá az éves költségvetési rendeletben foglalt előirányzat figyelembevételével köztemetők fenntartása jogszabályon és helyi rendeleten<sup>24</sup> alapuló önkormányzati kötelező feladat.

A város területén **két köztemető** üzemel: a Lajosvárosi temető önkormányzati tulajdonú része és a Gróber urnatemető. Az önkormányzat hősi temetési helyként a **Hősök temetőt** tartja fenn. Ezekon túlmenően a város területén felekezeti temetők és temetkezési emlékhelyek működnek illetve három lezárt temető lelhető fel még Egerben.

A temetők **fenntartására** a 2020. évben 7 millió forintot fordított az Önkormányzat a Városgondozás Eger Kft-vel kötött közszolgáltatási szerződés alapján. Urnafal építésre minden évben 2 millió forint szerepel a költségvetésben, ami a növekvő igények miatt kevésnek bizonyul. A **Gróber** temető helyhiány miatt az urnás temetkezési igényeket nem tudja már teljes mértékben kielégíteni.

Jelenleg az egyházi temetőkön kívül a **Lajosvárosi temetőben** van lehetőség új sírhelyek, urnahelyek kijelölésére, értékesítésére, valamint a temető bővítésére. Ez a 2020. évben el is kezdődött, közel 20 millió forint összegben. Az új temetőrészek megközelítése érdekében újabb járda- és útszakaszok kerülnek kiépítésre, valamint megvalósul az új temetőrész körbekerítése és a csapadék elvezetése.

A Lajosvárosi temető önkormányzati részének fejlesztési és a Gróber temető felújítási munkái további 200 millió forint ráfordítást igényelnek.

A Lajosvárosi temetőben jelenleg csak az egyházi részen van ravatalozó, ami a folyamatosan bővülő temetőben már nem tudja kiszolgálni a temetkezési igényeket.

---

<sup>24</sup> Eger Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 42/2000. (IX. 15.) önkormányzati rendelete a temetőkről és a temetkezésről

Mindezek alapján a gazdasági program ezen közfeladat ellátás színvonalának emelése érdekében a 2024-ig tartó időszakra **két irányban** határoz meg feladatokat:

- A Gróber temetőben a helyszín lehetőségeihez mérten új urnahelyeket kell kialakítani, továbbá a meglévő állapot szinten tartására kell figyelni a kerítés és az urnafalak ütemezett felújítása révén.
- A Lajosvárosi temetőt tovább kell bővíteni, a jelenlegi temetőrészhez hasonló méretű temetőrész infrastrukturális feltételeinek megteremtésével: utak, járdák kiépítésével, csapadékelvezetés megoldásával, a közvilágítás fejlesztésével, vízvételi hely kiépítésével, új urnafal építésével és parkosítással. Meg kell építeni a jogszabályi előírásoknak megfelelő ravatalozót és egy területet a hamvak szórására alkalmassá kell tenni.

### **1.7 Kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása**

A lakosság **komfortérzetéhez, biztonságához** természetesen tartozik hozzá a kéményseprő-ipari szolgáltatás nyújtása, függetlenül annak igénybe vételétől. A tüzelő berendezések és a kémények használata, a visszaáramló égéstermék kockázatot rejt magában, amelynek mérséklése érdekében, továbbá élet és vagyonbiztonsági okokból illetve a levegő tisztaságának védelme miatt továbbra is ajánlott a kéményseprők munkáját igénybe venni. Ezt a közszolgáltatást a Belügyminisztérium Országos Katasztrófavédelmi Főigazgatóság Gazdasági Ellátó Központ Kéményseprőipari Tevékenységet Ellátó Igazgatóhelyettesi Szervezet látja el, a természetes személyek tulajdonában lévő ingatlanok esetében, illetve a társasházakban, a lakásszövetkezeti ingatlanokban (a két megajánlott időpontban) ingyenesen, a sormunka<sup>25</sup> keretében. A gazdálkodó szervezetek részére végzett közfeladat ellátás térítésköteles és az önkormányzat bevételeit képezi.

Törvényi felhatalmazás alapján az önkormányzat a közszolgáltatás kereteit, a közszolgáltató és az ingatlan tulajdonos kötelezettségeit, továbbá a közszolgáltatás díját köteles megállapítani.

---

<sup>25</sup> A sormunka a kéményseprőipari szerv vagy kéményseprőipari szolgáltató megrendelés nélkül, rendszeres időközönként, tűzbiztonsági okból ingatlanról-ingatlanra járva, úgynevezett „sorban” végzett ellenőrző tevékenysége. <https://kemenysepres.katasztrofavedelem.hu/tevekenysegek>



## 2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások – kiemelt odafigyelés, majd a szolgáltatási színvonal emelése

Az új koronavírus által okozott járvány megjelenése miatt a 2020. március 11-én kihirdetett veszélyhelyzet, majd a különleges jogrend, városunkban is minden egyént és szervezetet váratlanul ért. Az emberek megszokott élete a kijárási korlátozások miatt megváltozott, a gazdaság egy része és számos intézmény működése leállt.

A járvány kezdetekor Eger jól működő szociális ellátórendszere volt a garancia arra, hogy senki ne maradjon ellátatlanul, sőt, jelen helyzetben is a rászorulókat a már megszokott magas színvonalú, gyors ellátásban részesüljenek. Az intézményeink azonnal reagáltak a felmerülő helyzetre és kidolgozták a pandémia idején alkalmazandó eljárás és adminisztrációs rendet. Ezzel mind az ellátottak, mind a szociális ágazatban dolgozók egészség-és biztonságérzetét növelték, amely biztos pontot jelentett a bizonytalanságban.

Elmondható, hogy az intézmények a munkakörök és a munkaidő átszervezésével, saját humán- és költségvetési forrásait használva kezelték és kezelik a járványhelyzetet. A munkatársak megnövekedett feladataik ellenére is higgadtan, felelősségteljesen és fokozott figyelemmel dolgoztak és dolgoznak ellátottjaik érdekében.

Az önkormányzat a szociális és gyermekjóléti szolgáltatás közfeladat ellátása során arra törekszik, hogy a koronavírus okozta bizonytalan helyzetben is érezzék a rászorultak, hogy szociális védelem alatt állnak, melyet a magas színvonalú ellátásokkal jelen helyzetben is biztosítani tudunk számukra.

A járványveszély okozta bizonytalanság és kiszolgáltatottság elmúltával, remélhetőleg már a 2021. év második felétől kezdve, a rendelkezésre álló önkormányzati költségvetési kereteken nem túlterjeszkedve, az ágazat a működést szolgáló ingatlanok felújításával, kapacitások bővítésével is igyekszik szolgálni a rászorultakat.

### **2.1 Szociális alap- és szakellátások rendszere**

Egerben az elmúlt 30 évben a jogszabályokban előírt szociális alap és szakellátások rendszere jórészt kialakult. Ennek letéteményese az **Egri Szociális Szolgáltató Intézmény** (továbbiakban: ESZSZI), amely személyes gondoskodás keretében nyújt alap- és szakosított szociális ellátást. **Alapszolgáltatásai** közé tartoznak a szociális étkeztetés, házi segítségnyújtás, jelzőrendszeres házi segítségnyújtás, idősök nappali ellátása, fogyatékosok nappali ellátása, fejlesztő foglalkoztatás, támogató szolgáltatás, utcai szociális munka.

**Szakosított ellátás** keretében idősök tartós bentlakásos ellátása, demens betegek tartós bentlakásos ellátása, hajléktalanok tartós bentlakásos ellátása, hajléktalanok átmeneti ellátása (átmeneti szállás és éjjeli menedékhely) valósul meg.

Az **idősellátás** a Belvárosi Gondozási Központ, Nyugdíjasház Gondozási Központ, Lajosvárosi Gondozási Központ, Felsővárosi Gondozási Központ, Zellervári Gondozási Központ, Felnémeti

Gondozási Központ, Értelmi Fogyatékosok Nappali Ellátó Központja és az Idősek Berva-völgyi Otthona egységekben történik.

A járvány elmúltával az Idősek Berva-völgyi Otthonában szükséges kialakítani egy legalább 10 férőhelyes demens részleget, amelyet a demens ellátottak nagy és egyre növekvő száma - 8 súlyos, 14 közepsúlyos demens lakó, a többi ellátott is már enyhén dementálódik - indokol.

A Lajosvárosi Gondozási Központ esetében törekedni kell arra, hogy végleges, a tárgyi feltételeknek mindenben megfelelő, 30 főt befogadó, nappali ellátást és étkeztetést magában foglaló gondozási központ jöjjön létre, a városrész szociális ellátásának megnyugtató biztosítására.

A Zellervári Gondozási Központnál a tárgyi feltételeknek megfelelő mozgáskorlátozott vizesblokkot szükséges létesíteni.

Meg kell vizsgálni egy nagykapacitású (400 adagos) főzőkonyha létesítésének lehetőségét, amely a szociális ellátórendszer étkeztetési szükségleteit biztosítaná.

Folyamatos feladat a gondozási központok javítási, karbantartási munkálatainak ütemezett elvégzése. Különösen a Belvárosi Gondozási Központ és a Zellervári Gondozási Központ felújítása válik mielőbb szükségessé, hisz azok a legrégebbi és legjobban elhasználódott épületek.

Az ingatlanfejlesztéshez kapcsolódó kapacitásbővítést a humán szférára is ki kell terjeszteni. A koronavírus-járvány során is megerősítést nyert, hogy a szakképzett és megbízható humán erőforrás megtartása és erősítése a dolgozók anyagi és erkölcsi megbecsülése által is, elsődleges fontosságú. A jövőre nézve ki kell alakítani a helyi szociális életpálya-modellt.

**A hajléktalanná vált személyek ellátásának és rehabilitációjának, valamint a hajléktalanná válás megelőzésének biztosítása az önkormányzatok kötelező feladata.**

Hajléktalanok Gondozó Háza, a korábbi „Kertész 100”, 2016. elejétől működik Felnémeten, a Tulipán téren, ahol biztonságot, nyugalmat igyekeznek nyújtani éjjeli menedék, átmeneti szállás szolgáltatással; az Ápoló Gondozó Otthon pedig a hajléktalanok tartós bentlakásos ellátását szolgálja. A hajléktalan ellátás hiányzó szegmense a nappali melegedő, foglalkoztató. A jelenleg 25 %-os készületségű, a Tulipán téren megvalósuló beruházás a hajléktalanok szabadidős tevékenységét fogja szolgálni, csoportos foglalkozásokhoz közösségi helyiséget biztosít.

A hajléktalanok felkutatása és segítése az utcai szociális munka keretében történik. Egerben 160 hajléktalan él, közülük 90 főnek tudjuk a lakhatását biztosítani. Az éjjeli menedékhelyen 52, az átmeneti szálláson 10, az ápoló gondozó otthonban 28 főnek biztosítunk szállást és a jogszabályoknak megfelelő ellátást. Az utcai szociális munkások nyilvántartása szerint utcai gondozásban 60-65 fő szerepel. Ténylegesen az utcán 2-3 fő él, de télen ők is bekerülnek az intézménybe. Néhányan nem hajlandók együttműködni, sem nevüket, sem az éjjeli tartózkodási helyüket nem hajlandók elmondani.

## 2.2 Gyermekjóléti szolgáltatások

A **gyermekjóléti szolgáltatást** a Család-és Gyermekjóléti Szolgálat Belvárosi Csoportjánál (Pacsirta utca 10. sz.), Család és Gyermekjóléti Szolgálat Felsővárosi Csoportjánál (a Kallómalom utca 88. sz.), a Szalai Közösségi Házban (Árnyékszala u. 42. sz.), a Család és Gyermekjóléti Központ feladatait két telephelyen, a Mindszenty Gedeon utca 12. sz., valamint a Szvorényi u. 50. sz. alatt látja el, Eger MJV Önkormányzata kötelező feladataként.

A Család és **Gyermekjóléti Szolgálat** figyelemmel kíséri a gyermekek szociális helyzetének, életkörülményeinek alakulását, észleli a szolgáltatások iránti szükségletet, indokolt esetben beavatkozást kezdeményez.

A Család-és **Gyermekjóléti Központ** általános szolgáltatási feladatain túl a gyermek családban nevelkedésének elősegítése, a gyermek veszélyeztetettségének megelőzése érdekében a gyermek igényeinek és szükségleteinek megfelelő szolgáltatásokat nyújt, amelyek a következők: utcai és lakótelepi szociális munka, kapcsolattartási ügyelet, kórházi szociális munka, gyermekvédelmi jelzőrendszeri készenléti telefon szolgálat, jogi tanácsadás, pszichológiai tanácsadás, óvodai és iskolai szociális segítő munka, ill. a szociális diagnózis felvétel.

A Család- és Gyermekjóléti Központban 2019-ben 566 kiskorút tartottak nyilván veszélyeztetettként. A veszélyeztetettség 4 nagy főcsoportra osztható: környezeti, magatartási, egészségi és anyagi. A környezeti főcsoportban jellemzően nevelési problémák, a szülők, család életvitele, családi konfliktusok, gyermek családon belüli fizikai, lelki, bántalmazása, gyermek fizikai, lelki, elhanyagolása, elégtelen lakáskörülmények szerepeltek. A magatartási főcsoportba jellemzően drogfogyasztás, alkoholfogyasztás, csavargás, a tankötelezettség elmulasztása miatt kerültek nyilvántartásba a kiskorúak. Egészségi főcsoportba sorolható problémák a magatartás- vagy tanulászavar, tartós betegség. A kiskorúak 3%-a anyagi főcsoportba sorolható problémák miatt került nyilvántartásba, melynek oka a szülők tartós munkanélkülisége, eladósodása volt. A járványveszély időszakában, a fokozott mentális, anyagi kiszolgáltatottság és bizonytalanság idején kiemelt fontosságú a veszélyeztetettségi okok minimalizálása, a hatóságok, a jelzőrendszer tagjainak együttműködésével.

Későbbiekben a szolgáltatás minőségét a Központ telephelyeinek bővítésével, valamint a meglévő telephelyek korszerűsítésével is tovább kell emelni.

A **gyermekek átmeneti gondozása** a Mocsáry Lajos utca 1. szám alatt található **Családok Átmeneti Otthona** (továbbiakban: CSÁO) működtetésével biztosított, mely folyamatos munkarendű, átmeneti elhelyezést nyújtó intézmény. A CSÁO 38 férőhelyes intézmény, mely a gyermekjóléti alapellátás keretében biztosítja az **átmenetileg otthontalanná vált szülő és gyermeke** számára a lakhatást, amennyiben elhelyezés hiányában lakhatásuk nem lenne biztosított és emiatt a gyermeket el kellene választani szülőjétől.

A szolgáltatást biztosító épület állaga leromlott, ezért cél, hogy megfelelő épületbe történjen a szolgáltatás, pályázati forrás vagy egyéb lehetőség igénybevételével. Az átmeneti otthon jelenlegi

épületében a villamos hálózat felújítása elengedhetetlen a riasztó berendezések biztonságos működtetése érdekében.

A gyermekjóléti szolgáltatások köréhez tartozik a **bölcsődés gyermekek** napközbeni ellátása, amelynek biztosítása 4 bölcsődében (Montessori Bölcsőde, Semmelweis Ignác Bölcsőde, Cecey Éva Bölcsőde, Dobó Katica Bölcsőde), egy 4 csoportból álló családi bölcsődei hálózatban, valamint napközbeni gyermekfelügyelet formájában történik.

A gazdasági program időszakában folyamatosan korszerűsíteni kell a bölcsődei udvarokat és gazdagítani kell a bölcsődei udvari eszköztárakat. Jelentősebb szükséges kivitelezések: Dobó Katica Bölcsődében a konyhaajtók, udvari játéktároló, kisvonat, udvari mosdó és csoportszobák esztétikai felújítása, a Semmelweis Ignác Bölcsődében az udvari faház, padok, mászóka felújítása, a Montessori Bölcsődében térelválasztóként funkcionáló virágládák készíttetése. A Semmelweis és a Dobó Bölcsőde tetőfelújítása elkerülhetetlen, hasonlóan a villámvédelmi felülvizsgálat során feltárt hiányosságok pótlása is. A családi bölcsődébe udvari, rugós játékok beszerzése szükséges.

Az intézményi **gyermekétkeztetés** a 4 bölcsőde konyháján, valamint két iskolai konyhán történik, amely a szünidei gyermekétkeztetéssel egészül ki.

Az elkövetkező időszakban a szociális ellátórendszer egészére nézve célszerű lenne a főzőkonyhák kapacitásfelmérése és az étkeztetés racionalizálása.

Az anyagi források függvényében át kell tekinteni a 6 főzőkonyha felújítási, korszerűsítési szükségletét. Az ételhordós étkeztetés helyett a jövőben fóliázott, dobozolt ételcsomagolásra indokolt váltani, amihez elengedhetetlen lenne egy fóliázógép beszerzése.

Az önkormányzatnak a jövőben is figyelemmel kell lenni arra, hogy **minden gyermeknek joga van** a testi, érzelmi és értelmi fejlődését, jólétét biztosító saját családi környezetben történő nevelkedéséhez, ugyanakkor segítséget kell, hogy kapjon a gyermek, amennyiben az szükséges. A jövőben is arra kell törekedni, hogy az ellátottak, családok számára minél inkább komplex, intenzív, személyre szabott támogatást nyújtsunk, a bölcsődébe járó gyermekeknek pedig magas szintű szolgáltatással és gondoskodással segítsük elő a testi-lelki harmóniájukat. Mindehhez nélkülözhetetlen a jól képzett szakembergárda, amit a kisgyermeknevelők diploma szerzésével és a pedagógus életpálya modellbe kerüléssel kell ösztönözni.

### 2.3 Települési támogatások biztosítása

Az önkormányzat **települési támogatás** keretében rendszeres támogatást nyújt azon egri lakóhellyel rendelkező személyeknek, családoknak, akiknek a lakhatási kiadások, gyógyszerek megvásárlása a létfenntartásukat veszélyezteti. Az alkalmanként jelentkező többletkiadásokhoz egyszeri támogatás igényelhető. A 2015-ben megalkotott helyi rendelet<sup>26</sup> a jogosultsági értékhatárokat és az adható támogatási összegeket a mindenkori minimálbérhez viszonyítja. A

---

<sup>26</sup> Eger MJV Önkormányzata Közgyűlésének 7/2015. (II. 27.) rendelete a települési támogatás megállapításáról, kifizetéséről, folyósításának rendjéről, valamint felhasználásának ellenőrzéséről

minimálbér összege minden évben emelkedik, ezzel a jogosultsági értékhatár és az önkormányzati támogatás összege is, amely biztosítja, hogy a kialakult élethelyzet valóban kezelhető legyen. A rendelet lehetővé teszi, hogy jogosultság szempontjából azt a kérelmezőt is rászorulóknak lehessen tekinteni, akinek a jövedelme meghaladja a rászorultsági értékhatárt, de a rendkívüli élethelyzetet segítség nélkül nem tudja megoldani. Az egyszemélyes háztartás, a megromlott egészségi állapot, a nyugdíjak elértéktelenedése, a munkanélküliség miatt nehéz helyzetbe került személyek számára nyújtott természetbeni és pénzbeli támogatásokkal megfelelő szintű segítséget kaphatnak.

A segélyezésre fordítható keret összegének folyamatos felülvizsgálata, emelése szükséges, hogy a kialakult élethelyzetet a rászorulóknak segítséggel kezelni tudják.

Rendkívül indokolt esetben, a köztemetés elkerüléséhez a rendeletben meghatározott temetési támogatásnál magasabb összegű segély is adható, így a költségvetési kiadások nem nőnek, a köztemetést kérők száma jelentéktelen marad.

#### 2.4 Egészségügyi alapellátások

Az egészségügyi ellátások működési feltételeinek megteremtése az önkormányzat feladata, a folyamatos működtetést pedig a Nemzeti Egészségbiztosítási Alapkezelő finanszírozza. Az önkormányzat az **egészségügyi alapellátás** körében gondoskodik a háziiorvosi ellátásról (22 körzetben), a házi gyermekorvosi ellátásról (11 körzetben), a fogorvosi alapellátásról (16 körzetben), a védőnői ellátásról (15 körzetben), az iskola-egészségügyi ellátásról (4 iskolafogászat), illetve a háziiorvosi-, házi gyermekorvosi és fogorvosi ügyeleti ellátásról.

Az egészségügyi feladatok többségét feladat-ellátási szerződéssel látják el az orvosaink egészségügyi vállalkozások keretében. A lakosság magas szintű egészségügyi ellátása érdekében az önkormányzat építési telek biztosításával támogatott magán-erős egészségügyi beruházást és kedvezmény nyújtásával hozzájárult, hogy az egészségügyi alapellátásban dolgozó orvosok a rendelőik tulajdonosává váljanak.

Az Eger Város Védőnői a Családokért Alapítvány a nem kötelező, de **ajánlott védőoltások** önkormányzati támogatással történő lebonyolítását végzi. A gazdasági nehézség miatt az önkormányzat a 2020. évi költségvetésében védőoltások támogatását nem tervezte. A koronavírus járványt követően még inkább szükséges az ajánlott védőoltások támogatása, tekintettel a betegség megelőzésére és az egészség megőrzésére.

Egerben a **pszichiátriai betegek nappali ellátását** az Ökumenikus Segélyszervezettel kötött feladatellátási szerződéssel és ingatlanátadással, a **szenvedélybetegek nappali ellátását** a Főegyházmegyei Karitászs Központtal kötött szerződéssel és működési támogatással biztosítjuk. Mindkét feladat kötelező, de kevesebb terhet ró az önkormányzatra azzal, hogy nem saját maga, hanem feladatellátási szerződéssel látja el.

## 2.5 Szolgáltatástervezési Koncepció

Eger MJV Önkormányzata a szociálisan rászorult személyek részére biztosítandó szolgáltatási feladatok meghatározása érdekében még 2007-ben elkészítette a „**Szolgáltatástervezési koncepció**”-ját<sup>27</sup>. Az intézményi háttér és a feladatok komplexitása alapján javasolt a szociális és gyermekjóléti feladatellátásra vonatkozó együttes koncepció újbóli kidolgozása és elfogadása.

## 2.6 Önként vállalt önkormányzati feladatok

A 2001. évtől kezdődően az önkormányzat önként vállalt feladatai közé tartozik, hogy a **BURSA HUNGARICA Felsőoktatási Önkormányzati Ösztöndíjpályázattal** a szociálisan hátrányos helyzetű fiatal számára nyújtson segítséget a felsőoktatási tanulmányaik folytatásához. Az ösztöndíj helyi és központi havi összege 5.000-5.000 Ft.

Az ösztöndíj havi összegének felülvizsgálatát a gazdasági környezet változása, a fogyasztói árak emelkedése indokolhatja, a felülvizsgált, megemelt ösztöndíj jelentősebb segítséget biztosítana a rászorulóknak tanulmányaik végzésében, több fiatal pályázna.

Az önkormányzat önként vállalt feladatként a **Biosziget Rehabilitációs Alapítvány Lakóotthona** működését támogatja, amely fogyatékos fiatalok önálló életvitelét segíti.

Az önkormányzat az önként vállalt feladatait későbbiekben úgy teljesíti, hogy az ne akadályozza a kötelező önkormányzati feladatok színvonalas ellátását.

---

<sup>27</sup> [https://eger.hu/public/uploads/szolgaltatas\\_tervezesi\\_szoc.pdf](https://eger.hu/public/uploads/szolgaltatas_tervezesi_szoc.pdf)

### 3. Óvodai ellátás és az iskolai étkeztetés biztosítása – igazodás a járványügyi előírásokhoz, majd rendszerfejlesztés

A gazdasági program készítésének évében Eger város óvodahálózata is rendkívüli kihívásokkal találkozott. Míg a szociális szférában az ellátásra szorulóknak száma megemelkedett, az óvodák bezárásra illetve maximum 5 fős létszámú csoportok ügyleti jellegű működtetésére kényszerültek. A május végi újrainvitást követően az óvodáink leállás nélkül egész nyáron fogadták a gyermekeket. Őszre, az emberi erőforrások minisztere által kiadott Intézkedési Terv alapján, minden óvoda kidolgozta a helyi járványügyi készenlét idején alkalmazandó eljárásrendet. Kihívás azonban a lentiekben bemutatásra kerülő óvodai hálózatban dolgozók számára is a járvány és az elkerülhetetlen védekezés közös betartása, betartatása. Az óvodai hálózat működtetését a járványhelyzet alakulása és a központi intézkedések függvényében az önkormányzat biztosítja, mely jelentős többletkiadást és számos többletfeladatot jelent.

#### 3.1 Eger város óvodahálózata

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata az Möt. 13.§ (1) 6. pontja értelmében lát el óvodafenntartói feladatokat 3 önálló óvodai körzetben, 2020. szeptembertől 17 feladatellátási helyen megszervezett óvodai ellátás keretében. Városunkban ezen túlmenően egy óvoda egyházi jogi személy, további egy óvoda alapítványi fenntartásban működik.

Az óvodák működésének alapvető szabályait a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXCV. törvény (Nkt.), illetve a nevelési-oktatási intézmények működéséről és a köznevelési intézmények névhasználatáról szóló 20/2012. (VIII. 31.) EMMI rendelet szabályozza.

Az óvodai csoport- és gyermeklétszám alakulása az önkormányzati óvodákban

	Feladat-ellátási helyek száma	Óvodai csoportok száma	Férőhely (fő)	Gyermeklétszám alakulása az október 1-jei OSA <sup>28</sup> adatszolgáltatás szerint	Gyermeklétszám alakulása a nevelési év végén
2018/2019	18	77	1885/1857*	1567	1704
2019/2020	18	75	1877	1561	1682
2020/2021	17	74	1828	1520	1633 (terv)

\*A Köztársaság téri óvoda ideiglenes helyre költöztetését követően 2018. novemberétől.

(Forrás: Eger MJV PH Kabinet Iroda)

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata **óvodahálózata** a 2019/2020-as nevelési évtől egy új, korszerű óvodaépülettel **bővült** (Eger, Kertész u. 100.). Ennek köszönhetően az Eger, Széchenyi I. u. 4. szám alatti korszerűtlen, régi óvodaépületben megszűnt az óvodai feladatellátás.

<sup>28</sup> Országos Statisztikai Adatgyűjtés

Az óvodai fejlesztések folytatásaként 2020. szeptemberben átadásra került az Egri Kertvárosi Óvoda székhely intézménye (Eger, Ifjúság u. 4.). Ebbe az épületbe költözött a Zöld Liget Tagóvoda, korábban a Köztársaság téren működő óvoda. A Közgyűlés döntése alapján a Farkasvölgyi Tagóvoda (Eger, Farkasvölgy u. 4.) épülete több, mint fél évszázados működése után, 2020. augusztus 1-től kikerült az óvodai feladatellátásból. Mindezek a változások az óvodai felvételi körzetek felülvizsgálatát teszik szükségessé.

Az óvodai átszervezéseket követően a 2020/2021-es nevelési évben az **óvodai csoportok száma** 74. A negatív irányú változás egyik oka, hogy míg korábban az iskolakötelessé vált gyermekek 50 %-a az óvodában maradt, a jogszabályváltozás miatt (6. életévét betöltött iskolaköteles kisgyermek megkezdi iskolai tanulmányait), a 2020/2021-es nevelési évre arányuk 30 %-ra mérséklődött. Sajnálatos tényező továbbá, hogy bár csekély mértékben, de csökken az óvodai gyermeklétszám is. Ezt hosszabb távon lassíthatja a kormányzati családtámogatási rendszer, illetve, hogy az óvodákban a 2018/2019-es nevelési évtől biztosítani tudjuk azoknak az óvodaérett gyermekeknek elhelyezését is, akik fél éven belül töltik be 3. életévüket.

Az egy csoportra jutó átlag gyermeklétszám a nevelési év indulásakor 20 fő, év végére 22 fő körüli. A szülői igények, illetve egyes népszerű pedagógiai és nevelési jellemzők miatt a tényleges csoportlétszámok ettől eltérnek.

### 3.2 Humánerőforrás gazdálkodás az óvodákban

Az óvodákban foglalkoztatottak **létszámkerete** a 2019/2020. nevelési évben (2020. január 1.) 307,25 volt, ebből 159 pedagógus, 148,25 pedagógiai munkát segítő és egyéb foglalkoztatott. A pedagógiai munkát 5 óvodatitkár, 75 dajka és 21,75 pedagógiai asszisztens segítette. Minden óvoda élén óvodavezető áll, munkájukat szakmai óvodavezető-helyettes segíti, továbbá minden feladatellátási hely élén (óvodai csoportban dolgozva) a székhely esetében óvodavezető helyettes, a tagóvodákban tagóvodavezető biztosítja a helyi vezetői feladatok ellátását.

Az óvodák humánerőforrás gazdálkodásában a **nyugdíjba vonuló** pedagógusok utánpótlása jelent gondot, különösen a nevelési év közben. A pedagógus **utánpótlás** biztosítása érdekében az Eszterházy Károly Egyetemen együttműködést alakítottunk ki, amelynek keretében óvodapedagógus hallgatók gyakorlati képzésen vesznek részt az önkormányzati óvodákban.

### 3.3 Az óvodai munka tárgyi jellemzői

A nevelő munkához szükséges **tárgyi feltételek** az óvodákban **biztosítottak**, az Egri Közszolgáltatások Városi Intézménye, az önkormányzati költségvetési lehetőségeket figyelembe véve, **folyamatosan** végzi a **kisfelújítási** és **karbantartási** munkákat. A kötelező eszközjegyzékben előírt eszközök pótlása rendszeresen megtörténik.

Az önkormányzati óvodák épületei között több nem erre a funkcióra épült, itt a helyiséghiány és a folyamatos felújítási szükséglet csak jelentős költségvetési többletkiadással lenne megoldható. A megkezdett **ingatlan felülvizsgálatokat** tovább kell folytatni, az abból következő felújítási, beruházási munkákat pedig a költségvetés teherbíróképességének



függvényében el kell végezni, hogy korszerű, a gyermekek testi-lelki fejlődését maximálisan kiszolgáló intézménnyé váljon minden önkormányzati óvoda.

### **3.4 Finanszírozási rendszer és változások az egri óvodai hálózatban**

Az óvodák központi állami finanszírozása a gyermekek, csoportok száma és az átlaglétszám mutatószámain alapul, amelyet az önkormányzat minden évben saját forrásával is kiegészít. A támogatás nagysága befolyásolja a hálózatban foglalkoztatottak számát is.

A városi óvodai hálózatban a következő időszak jelentős változása, hogy az egyházi fenntartó két új óvoda építését tervezi, mindkettőt a belváros közelében: egyik a Servita utcában, míg a másik a Deák Ferenc utcában várható, amelyek akár 5-10 %-kal is bővíthetik a város óvodai kapacitását.

Az önkormányzatnak, mint fenntartónak erős anyagi érdeke fűződik tehát ahhoz, hogy a korábbi évekhez hasonlóan, folyamatosan figyelemmel kíséresse a saját fenntartásában működő óvodák mutatószámai alakulását és a szükséges beavatkozó intézkedéseket megtegye, egészben tekintve a város kisgyermek létszámának és a feladatellátást szolgáló óvodai kapacitásnak a módosulását, továbbá a városi szintű humán erőforrással való ellátottságot.

Mindezekkel összefüggésben kerülhet felülvizsgálatra, hogy az önkormányzat milyen intézményhálózat bázisán tudja és kívánja a továbbiakban ellátni a kötelező önkormányzati – óvodai - feladatait.

### **3.5 Gyermekétkeztetés**

Az önkormányzat a gyermekétkeztetéshez kapcsolódó feladatát **nem az Mötv. 13. § (1)** bekezdése alapján, hanem a gyermekek védelméről és a gyámügyi igazgatásról szóló 1997. évi XXXI. törvény 21/A. § (3) és (4) bekezdésében kapott felhatalmazás és egyben kötelezés alapján látja el.

Ugyanezen törvény 21/C. § (2) bekezdése szerint a **szünidei gyermekétkeztetés** biztosítása illetve annak megszervezése is az önkormányzat feladata a hátrányos helyzetű gyermek és a rendszeres gyermekvédelmi kedvezményben részesülő, halmozottan hátrányos helyzetű gyermek részére az általa fenntartott bölcsődében és óvodában, azok zárva tartásának időtartama alatt valamennyi munkanapon, továbbá az iskolákban a szünidei munkanapokon.

Egyes **speciális táplálkozási igényű** gyermekek részére a diétás étkezés biztosítását a nevelési-oktatási intézményekben a közétkeztetésre vonatkozó táplálkozás-egészségügyi előírásokról szóló 37/2014. (IV.30.) EMMI rendelet írja elő.

Az étkeztetés alapját képező **nyersanyagnormát** a személyes gondoskodást nyújtó szociális, valamint a gyermekjóléti alapellátásokról és azok térítési díjairól szóló 14/2007. (III. 30.) önkormányzati rendelet állapítja meg, mely minden évben felülvizsgálásra kerül a KSH által hivatalosan közzétett, élelmiszerekre vonatkozó infláció figyelembevételével.

A gyermekétkeztetés szabályai alapján a szülők a bruttó nyersanyagnorma árat fizetik meg térítési díjként, számos kedvezmény igénybe vételével. A rezsiköltség az étkezés biztosításáért felelős önkormányzatot terheli.

A nyersanyagnorma változásának következménye az önkormányzat szempontjából az, hogy többletkiadást eredményez az ingyenes vagy kedvezményes étkezők által meg nem fizetett térítési díj változása, és a szolgáltatókkal történt megállapodások szerinti rezsi költség.

Eger város önkormányzati fenntartású óvodáiban a gyermekétkeztetést **4 óvodai főzőkonyha** üzemeltetésével, illetve a **bölcsődei konyhák** bázisán vásárolt élelmizésként biztosítjuk.

Az **iskolai étkeztetést**, valamint a teljes **diétás étkeztetést** szerződés keretében külső szolgáltatók látják el.

A gazdasági program azt az **irány** szabja, hogy a közétkeztetési hálózatban ágazonként és együttesen is kerüljenek felülvizsgálatra a konyhák a fizikai állapotuk, felszereltségük, korszerűségük, kapacitásuk tekintetében. A HACCP élelmiszer-biztonsági rendszer előírásai alapján egyes főzőkonyhák már most felújításra, korszerűsítésre szorulnak, míg más konyhák teljesítménye elmarad a maximális kapacitás kihasználtságtól. A felmérésen alapuló cselekvési terv meghatározásakor szem előtt kell tartani az ellátottak korosztályonként eltérő személyes szükségleteit, de a gazdaságosság követelményét is.

## 4. Turizmussal kapcsolatos feladatok–veszteségminimalizálás, majd lassú átrendeződés

### 4.1 Adottságok, lehetőségek, nehézségek

A vendégéjszakák számát és az idegenforgalmi adóbevételeit tekintve Magyarországon **Eger az első helyen áll a megyei jogú városok között**. A város turizmusa **dinamikus fejlődést** mutat, a csúcst a 2019-es év hozta 699 ezer vendégéjszakával. Eger neve erős márka, melyet a legtöbb magyar ember jól ismer. Az elsődleges feladat a **város vezető szerepének megőrzése** az erősödő turisztikai versenyben. Fejlődési lehetőségek új szegmensek bevonzásában, a vendégélmény javításában és a szezonális csökkenés csökkentésében találhatók. A legnagyobb veszélyt az ágazat forrásmegvonása jelenti, melynek következményeként a hasonló adottságokkal rendelkező, de a turizmusból többet fektető városok éveken belül átvehetik Eger domináns pozícióját.

### 4.2. A turizmus és az egri lakosok kapcsolata

A szolgáltatási ágazat részeként a turizmusból közvetlenül - szálláshelyeken, vendéglátásban - dolgozók aránya 21,4%, közvetve - személyszállításban, turisztikai attrakcióknál, személyes szolgáltatásokban - a foglalkoztatottak aránya 28,6%. A közvetett foglalkoztatásba nem tartoznak bele a kereskedelem, mezőgazdaságban - szőlőtermesztés, borászat, helyi termékek - a kézműiparban, a szállításban, a kultúrában, a kommunikációban, az információs rendszerekben érintett alkalmazottakat, noha a turizmus teljesítménye az ő megélhetésükre is egyértelműen hatással van. Ha csak a közvetlenül turizmusból dolgozók számát nézzük, és feltételezzük, hogy mindannyian családban élnek, akkor Eger lakosságának mintegy 37,8 %-a érintett a turizmusból. Amennyiben azon ágazatokat is figyelembe vesszük, amelyekre a turizmus multiplikátor hatást gyakorol, akkor **az érintettség aránya jóval meghaladja az 50%-ot**. A turisztikai szuprastruktúrát<sup>29</sup> kivétel nélkül minden egri és környékbeli lakos igénybe veszi.

### 4.3 Célkitűzések

#### **Magyarország első számú családi desztinációja**

Célunk, hogy Eger legyen hazánk első számú családi desztinációja. Ehhez **tudatosítani** szükséges **a helyi lakosokban és szolgáltatókban**, hogy Eger jelenleg is a legmeghatározóbb családi desztinációk egyike Magyarországon. A **szemléletformálással** külső ráhatás nélkül, már önmagában is tovább erősödik a város családbarát profilja. Ezt a szerepet turisztikai **termékfejlesztéssel** szükséges kiegészíteni. Családosokat célzó új kiadványok, városi játékok,

---

<sup>29</sup> A turizmus érdekében, nem vonzerő jellegű, közvetlen szolgáltatás céljára létesült objektumok a turizmus elsődleges szuprastruktúrájának tekinthetők: a szálláshelyek és a vendéglátás helyei. A turisztikai infrastruktúra részének, vagy szűkebben értelmezve a turizmus másodlagos szuprastruktúrájának tekinthető az előbbi alapszolgáltatásokon túli turisztikai szolgáltatások érdekében létesült objektumok összessége. Ide tartoznak például a turizmust szolgáló boltok, a pénzváltók, autókölcsönzők, egyéb speciális szolgáltatók (pl. egy sícentrumban a síkölcsönzők, a vitorlázásra alkalmas vizeken a marinák) is. [https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/a-turizmus-fejlesztese\\_56958d7c7a689.pdf](https://uni-eszterhazy.hu/public/uploads/a-turizmus-fejlesztese_56958d7c7a689.pdf)

kampányok, microsite létrehozása szerepelnek a következő időszak főbb feladatai között. Kiemelt figyelmet kell fordítani a **városi infrastruktúra** átvizsgálására, lehetőség szerinti fejlesztésére: játszóterek korszerűsítésére és bővítésére, nyilvános illemhelyek (bababarat) fejlesztésére, akadálymentesítési munkák elvégzésére. Emellett fontos a helyi turisztikai szereplők edukálása. Folytatható az Eger Városi Turisztikai Kft. által már 2019-ben megkezdett **lakossági érzékenyítés**, és a helyi turizmus jelentőségének bemutatása is.

### **Szezonalitás csökkentése, "több éjszakás város" szerep erősítése**

Fontos feladat az elő- és utószezon forgalmának tovább javítása. A jelenleg elérhető kínálat megfelelőbb bemutatásával azt az üzenetet szükséges hangsúlyozni, hogy Egerre kevés két nap, a városban **legalább 3 éjszakát** el kell tölteni. A cél kiemelt időszakon kívül indított intenzív turisztikai kampányokkal, valamint az időjárásfüggetlen lehetőségek számának bővítésével érhető el.

### **Térségi központi szerep hangsúlyozása**

A Magyar Turisztikai Ügynökség által megfogalmazott **Mátra-Bükk** turisztikai térségnek és Eger térségének a vonzerőit együttesen, **egri központtal** szükséges kommunikálni. Új csomagajánlatok létrehozásával erősíthető az üzenet, hogy az utazók Egerből fedezzék fel a térséget és ezáltal a városban generáljanak vendégéjszakát. Ez a célkitűzés a szezonális csökkentéséhez is szorosan kapcsolódik, valamint a családi lehetőségek számát is megnöveli. A 2020 elején kialakult járványhelyzet az aktív, szabadtéri elfoglaltságok felé irányították az utazók egy széles szegmensét. Eger térsége ilyen tekintetben rendkívül gazdag kínálattal rendelkezik. Fontos hangsúlyozni az együttműködést a Magyar Turisztikai Ügynökséggel. Ehhez jó alapot szolgál, hogy városi terveink harmonizálnak az MTÜ irányvonalával például a családbarát desztináció vagy az aktív turizmus területén is.

### **Budapesti és debreceni kapcsolódás erősítése**

A Debrecenbe és Budapestre **repülőgéppel érkező külföldi** vendégek körében még komoly potenciállal rendelkezik Eger bemutatása. Kihhasználva a város kiváló gyorsforgalmi elérhetőségét, valamint az ütemesen közlekedő közösségi közlekedési kapcsolatokat – elsősorban Budapest tekintetében - Szentendre mellett Eger is megjelenhet, mint kihagyhatatlan vidéki célpont. Azt a szegmenst lenne fontos megszólítani, **aki eredeti elképzelése szerint nem jönne Egerbe**. Hosszú távon vendégéjszakák generálása a cél, ehhez rövidtávon az eszköz, hogy jöjjenek el az utazók, lássák Egert, vigyék hírért a világban. Itt töltött egynapos kirándulásuk alatt azt az érzetet szükséges kelteni, hogy ide vissza kell jönni, mert ennyi mindent nem lehet egy nap alatt felfedezni. Ez az elképzelés egybecseng a „több éjszakás város” elképzeléssel. A szegmens megszólítására intenzív repülőtéri és repülőtérhez kapcsolódó helyi közösségi közlekedési kampányra van szükség.

### **Aktív – elsősorban kerékpáros – lehetőségek javítása**

A turizmusban bekövetkezett változások miatt **felértékelődtek a szabadtéri, aktív, kics csoportos élményszerzési lehetőségek** és erre Eger turizmusának is reagálnia kell. A kínálatot kiemelten kell bővíteni szabadtéri, időben és térben dekoncentráltabb, kisebb létszámú rendezvények, (garantált) programok promótálásával. Hangsúlyosabban szükséges kommunikálni a kerékpáros lehetőségeket Egerben és a város környékén. A feladathoz **turisztikai termékeket kell fejleszteni**, így a szegmenst célzó kiadványokat, microsite-ot. Elengedhetetlen a már megkezdett városi infrastruktúra további javítása: új **kerékpáros** sávok kijelölése, egyirányú utcák (kerékpáros) kétirányúsítása, új, fedett biciklitárolók telepítése, őrzött, fizetős tároló lehetőségek kialakítása. Prioritásként kell kezelni az Eurovelo 14 szakaszának számító Budapest - Eger és Eger - Poroszló közötti kerékpárút megépítését. A kerékpáros lehetőségekhez kapcsolódva fontos a **Tisza-tó - Eger - Szilvásvárad** vasúti összeköttetésének javítása.

### **Vendégélmény javítása**

Az általános vendégélmény hatással van a helyi lakosok komfortszintjére is. Szükséges a meglévő attrakciók és turisztikai szolgáltatások működésének felülvizsgálata, a városi terek és épületek állapotának figyelemmel kísérése, rehabilitációja.

### **Versenyképesség javítása**

Eger esetében is fontos terület a digitalizáció. Szükséges egy új, innovatív **turisztikai városapplikáció** létrehozása és a meglévő **offline lehetőségek digitalizálása** / korszerűbbé tétele. Törekedni kell a minőségi, magas szintű marketingtevékenységre, valamint a **szálláshelyek és vendéglátóhelyek** kiváló **színvonalára**, sokszínűségére. A jelenleginél fizetőképesebb kereslet eléréséhez drasztikusan formálni kell a kínálati oldalt. Lobbimunkával, vagy befektetés-támogatással örvendetes eredmény lenne egy **ötcsillagos szálloda** Egerbe vonzása.

### **Turisztikai általános, alap menedzsment feladatok ellátása**

A város turizmusát (menedzsmenttől a vendégfogadásig) az erre a célra létrehozott szervezet, az **Eger Városi Turisztikai Kft. koordinálja**. A koronavírus-járvány okozta bevételkiesés miatt a társaság létszáma csökkent, a kapacitások jelenleg az alap feladatok ellátására elegendőek. Elengedhetetlen a társaság mielőbbi visszaerősítése, ezáltal Eger turizmusának versenyképes menedzselése. Továbbá szükséges a városi **turisztikai alpinfrastruktúra fejlesztése**, gondolva a kitérőre, parkolásra, nyilvános illemhelyek számára és minőségére, látogatómenedzsmentre. A városi intézmények szolgáltatásainak piacra vitele kapcsán célkitűzés a hatékonyság növelése, így a gyors vendégkiszolgálás, csomagajánlatok készítése, turisztikai kártyarendszer bevezetésének vizsgálata. Figyelmet kell fordítani a **helyi**

**szolgáltatók folyamatos edukálására**, hogy naprakész ismeretekkel rendelkezzenek a város változó kínálatáról és jó gyakorlataikat egymásnak is átadhassák.

### **Fenntarthatósági szempontok figyelembevétele**

Szemléletformálással, figyelemfelhívó kampányokkal és esetleges városi támogatással kitűzendő cél a **turisztikai szolgáltatók ökológiai lábnyomának csökkentése**. Előnyben kell részesíteni a környezetbarát közlekedési módokat, kerékpárt, elektromos járműveket.

### **Határon túli küldőterületek**

Az Eger Városi Turisztikai Kft. eddigi gyakorlatával megegyezően a jövőben is kiemelt figyelmet szükséges fordítani a turisztikai, gazdasági és kulturális **kapcsolatok erősítésére** a meghatározó határon túli küldőterületekkel, így például Kelet-Szlovákiával és Dél-Lengyelországgal.

### **Borturizmus, egészségturizmus, sportturizmus, vallási turizmus, „Via Regis”**

Eger turizmusa elválaszthatatlan a bor- és egészségturizmustól. Mindkét területen van lehetőség a színvonal további emelésére, a minőség fejlesztésére. Kialakult egyfajta területi koncentráció is, mely hangsúlyosabbá tette a **Szépasszonyölgyet** illetve a „**fürdőnegyedet**”.

A sportturizmus kapcsán a **Nemzeti Vízilabda és Úszóközpont** létrejötte adhat lökést a város turizmusának, melyhez kiegészítő szolgáltatásokat is kell rendelni. A **termálfürdő** folyamatos, minőségi fejlesztésére hangsúlyt kell fektetni akár a főszezoni látogatók, akár az egészségturizmus és sportturizmus kapcsán.

A **vallási turizmus** területén több fejlesztés fejeződik be a közeljövőben, így például a Bazilika felújítása. Mindez a vallási turizmus fellendülésével fog járni, melyhez Eger turizmusának szereplői is hozzá kell hogy járuljanak különböző szolgáltatásokkal. Egri Érseki Palota Kulturális, Turisztikai és Látogatóközpont 2016. februárjában megnyitotta kapuit, ahol különleges, egyházművészeti kiállítás is látható.

A turisztikai palettán különleges kínálati elemként szerepelhet a létrehozandó tematikus út, a „**Via Regis**”, amely a térség kora középkori emlékeit (Abasár, Gyöngyöspata, Tarnaszentmária, Feldebrő, Eger) tervezi egybefogni.

### **4.4 A koronavírus-járvány hatása**

A **koronavírus-járvány** hatására a turisztikai utazások harmadára estek vissza, áll a Turisztikai Világszervezet jelentésében. Ugyanakkor azt prognosztizálják, hogy 2,5-4 év múlva éri el a turisták száma ismét a 2019. évi szintet.<sup>30</sup> A költségvetés lehetőségeihez mérten támogatni kell a szolgáltatói szektort, például kedvezmények kínálásával, vagy erősebb turisztikai

---

<sup>30</sup> <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20201002/harmadara-zuhant-vissza-a-turizmus-a-vilagon-a-jarvany-hatasara-451274>

marketingtevékenységen keresztüli forgalomműveléssel. A következő hónapokban és években magas fokú rugalmasságra van szükség minden érintett részéről, és kiemelt figyelmet kell fordítani a biztonsági előírások betartására, a biztonságérzet növelésére. A közeljövőben a külföldről érkező vendégek számának csökkenésével és a belföldi turizmus erősödésével kell számolni, a kínálati oldalt ennek megfelelően szükséges alakítani és törekedni kell a veszteségek minimalizálására. Ugyancsak hangsúlyt kell fektetni a térségben elérhető aktív és szabadidős lehetőségek bemutatására. Szorgalmazni szükséges a kültéri, időben és területileg is szórta, kisebb létszámú rendezvények, programok megrendezését.

## **5. Kulturális szolgáltatás, közművelődési tevékenység – a közösségi terektől a minőségi kultúra közvetítésig**

„Eger olyan pezsgő kulturális étellel, egészséges életmódra ösztönző aktív időtöltési lehetőségekkel, összetartó közösséggel, erős identitással bíró város, amely egyedi erőforrásaira és a helyi szereplők társadalmi szerep- és felelősségvállalására építve képes vonzó többgenerációs színteret biztosítani lakosai számára, ezáltal is megállítva a fiatalok elvándorlását és növelve a város népességmegtartó erejét.”<sup>31</sup>

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlése 30/2017. (II. 23.) határozatával fogadta el a város **kulturális és közösségfejlesztési stratégiáját**, amely a város számára meghatározza a kulturális ágazat középtávú, 2017-2024. évek közötti fejlesztési és szakmai elképzeléseit. Jövőképét a fenti gondolatban foglalta össze.

A stratégia megállapítja, hogy a város adottságai jók. Reális cél, hosszabb távon mind a városban lakók, mind a várost használók számának növelése. Ennek egyik legfontosabb megoldási alternatívája az itt felnövekvő nemzedék „kötődésének” és a város pozitív imázsának erősítése. Az imázsformálásban fontos szerepet kap a város pezsgő kulturális élete, amelynek egyaránt aktív szereplői a kulturális intézmények és vállalkozások, a civil szféra és a művelődő kisközösségek. A kulturális és szabadidős tevékenységek a mindennapi élet részei azzal együtt, hogy a minőségi kultúrafogyasztást célirányos közönségépítéssel, a szabadidő tartalmas eltöltését a közösségfejlesztés innovatív eszközeivel kell ösztönözni.

A stratégia az alábbi fő fejlesztési szükségleteket nevesíti:

- A helyi kulturális élet innovációja, a minőségi kultúrafogyasztás ösztönzése, a hagyományok őrzése, átörökítése mellett a kreatív kezdeményezések elismerése és támogatása;
- Közösségépítés, többgenerációs időtöltést biztosító szabadidős-közösségi terek létrehozása a városrészi közösségi terek felújításával, kisebb közterek revitalizációjával és közösségi térként történő funkcionális hasznosításával; a generációk közötti párbeszéd elmélyítése a lakosok aktivizálásával, motiválásával az „alulról jövő” kezdeményezések felkarolásával;
- A civil társadalom megerősítése, mely révén a helyi szereplők nagyobb részt vállalhatnak a város életének, életminőségének alakításában.
- A fiatalok támogatása, számukra vonzó, a fiatalokat közösséggé formáló, társadalmi integrációjukat és városi életbe való intenzívebb bevonásukat elősegítő, számukra igényes szabadidő-eltöltési lehetőségeket biztosító közösségi, kulturális élet feltételeinek a kialakítása.

---

<sup>31</sup> Eger 2017-2024. Kulturális és közösségfejlesztési stratégia



Az **Önkormányzat** a fenti **iránykijelöléssel egyetért**, azt követendőnek tartja. A stratégiában foglaltakat áttekintésre és átgondolásra javasolja, figyelemmel a már eltelt időtávra, illetve az önkormányzat jelenlegi és várható költségvetési lehetőségeire.

A nemzeti és az egyetemes kulturális örökség megőrzése és a közművelődési tevékenységek feltételrendszerének biztosítása érdekében az önkormányzat feladatait a muzeális intézményekről, a nyilvános könyvtári ellátásról és a közművelődésről szóló 1997. évi CXL. törvény (továbbiakban: közművelődési törvény) határozza meg.

Az önkormányzat a 2/2020. (I. 31.) helyi közművelődési feladatok ellátásáról szóló rendeletében rögzítette a kiemelt célokat, feladatokat, a közművelődési feladatellátás formáit, a közművelődési tevékenység irányítását, ellenőrzését, finanszírozását, valamint a helyi lakosság képviselőit. A mellékletben a kulturális alapellátásban és a közművelődési alapszolgáltatások biztosításában is részt vevő szolgáltatók köre és az általuk nyújtott közművelődési alapszolgáltatások kerültek meghatározásra.

## **A közművelődési feladatokat ellátó intézmények bemutatása**

### **5.1 Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár**

A Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár a közművelődési törvény alapján nyilvános könyvtár, biztosítja az **információkhoz és dokumentumokhoz** való szabad és korlátlan hozzáférést. Ellátja Eger városban a települési könyvtári feladatokat, Heves megye egész területére vonatkozóan pedig a megyei könyvtári feladatokat.

A könyvtár információt gyűjtő, feltáró és szolgáltató intézményként gondoskodik a hazai és nemzetközi információk szabad és korlátlan hozzáféréséről. A szolgáltatásait közvetlenül és korlátozás nélkül biztosítja minden könyvtárlátogató számára.

**Tájékoztatási** feladatokat végez a könyvtár hagyományos és elektronikus dokumentumainak, adatbázisainak segítségével. **Irodalomkutató**, **témafigyelést** végez, teljes körű és ajánló bibliográfiákat készít.

Biztosítja más könyvtárak állományának és szolgáltatásainak elérését, az Országos Dokumentumellátási Rendszer szolgáltató könyvtáraként részt vesz a könyvtárak közötti dokumentum- és információcserében.

Szolgáltatásaival segíti a hátrányos helyzetűek tájékozódási, ismeretszerzési tevékenységét. Az **egyenlő esélyű könyvtári ellátás** érdekében segíti a fogyatékkal élők, a nemzeti és etnikai kisebbségek speciális gyűjteményi igényeinek kielégítését, biztosítja a fizikai hozzáférést ill. a távoli elérést, speciális eszközhasználatot.

A **gyermek könyvtárhasználatra** nevelése érdekében műhelyeket, klubokat, játszóházat, táborozást szervez.

Közhasznú információkat közvetít, segíti az elektronikus tájékozódást, használóképzést.

Szervezi és lebonyolítja a könyvtár alaptevékenységét segítő **rendezvényeket**: könyv- és könyvtárismertető foglalkozásokat, kiállításokat, találkozokat, előadásokat szervez.

A település lakosságának megfelelő színvonalú könyvtári ellátása érdekében Eger város területén **3 fiókkönyvtárat és 2 szolgáltató pontot** működtet. Emellett az Egri Tankerülettel megkötött megállapodás alapján **20 iskola** számára könyvtári szolgáltatást biztosít. Feladata még Könyvtárellátási Szolgáltató Rendszer működtetése 98 településen, ebből könyvtárbuszos szolgáltatás üzemszerű működtetése 23 településen.

A TOP-6.3.2-15-EG1-2016-00001 kódszámú ún. Zöldváros projekt részelemeként a Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtárnak otthont adó **Nagypréposti palota rekonstrukciója és akadálymentesítése** várhatóan a 2020. év végére elkészül. Az épület új nyílászárókat kap, liftet építettek be és felújították az épület homlokzatát, a külső térburkolatot. A fejlesztésnek köszönhetően a könyvtár a feladatait korszerűbb környezetben láthatja el a 2021. évtől kezdődően. Alkalmasabbá válik családi, szabadidős programok szervezésére, a főépület egésze látványos, igényes szolgáltató térként funkcionálhat, a zenei és idegen nyelvi gyűjtemény, az ifjúsági TiniZug, mint közösségi tér szerves egészként kapcsolódhat egymáshoz. Megújul a könyvtári szolgáltatások köre is, az automata kölcsönzési rendszer teljeskörű bevezetése, korszerű informatikai eszközök segítik a digitális kompetenciafejlesztési programok megvalósítását.

## 5.2 Dobó István Vármúzeum

A Dobó István Vármúzeum az Egri Vár **történelmi és kulturális örökségének** letéteményese. A Dobó István Vármúzeum megyei hatókörű városi múzeum, amely Heves megye és Eger kulturális és történelmi örökségét őrzi. Feladatának tekinti Eger és Heves megye régészeti, történelmi, numizmatikai, néprajzi, képzőművészeti, iparművészeti és irodalomtörténeti örökségének gyűjtését, megőrzését, feldolgozását és sokoldalú, élményszerű bemutatását. Kiemelten kezelve az egri vár, mint Nemzeti Emlékhely, történelmi és épített örökségét, valamint Gárdonyi Géza írói hagyatékát, ápolva az író kultuszát. A Vármúzeum a gyűjtési és kutatási területét tekintve alapvetően helytörténeti, de számos gyűjtemény a megyén túlmutat, illetve országos, sőt európai jelentőségű elemeket is tartalmaz.

Az intézmény részt vesz a város, a megye és az ország **szakmai és tudományos életében**, együttműködik hazai és külföldi múzeumokkal, intézményekkel és szervezetekkel.

A Dobó István Vármúzeum megyei gyűjtőkörű, muzeális intézményeket magába foglaló közgyűjtemény. **Gyűjtőkörét** képezik az emberiség, a magyar nemzet és Magyarország népei, illetve kiemelten Heves megye és Eger történelmének minden kiemelkedő és jellemző tárgyi, képi, írásos és egyéb (régészeti jelenség vagy hangdokumentum) bizonyítékai, valamint művészeti alkotások. Az intézmény az ágazati főhatósági utasításoknak és a fenntartói döntéseknek megfelelően biztosítja a különböző muzeológiai szakágak és gyűjtemények

összehangolt tevékenységét, az éves munkatervekben megfogalmazott tudományos és közművelődési feladatok végrehajtását.

Ennek értelmében szakemberei révén vezető szerepet játszik és **alapkutatásokat végez** a város és a megye területén a szaktudományi kutatásokban. Kutatási eredményeit tudományos publikációkban adja közre. Külön felhatalmazás vagy megállapodás alapján részt vesz más intézmény, szervezet által a megye területén folyó kutatásban vagy a megye határain kívüli egyéb téma- vagy regionális kutatásokban.

A Dobó István Vármúzeum végzi a megye területén a **régészeti lelőhelyek mentését**. A régészeti jelentőségű földterületeken beruházásokhoz kapcsolódó földmunkákat, megelőző feltárásokat és régészeti leletmentést végez.

A közművelődési törvény értelmében állami feladatainak ellátása keretében **szakmai-módszertani központként** működik. Szakmailag segíti a megye más településein lévő közérdekű és magán muzeális gyűjteményeket, kiállítóhelyeket. Együttműködik, szakmailag irányítja a vidéki gyűjteményeket. Egyetemekkel, tudományos intézetekkel együttműködik, kapcsolatot tart.

Az intézmény kultúráközvetítő és közművelődési tevékenységével hozzájárul az egész életen át tartó tanulás folyamatához. Feladatának ellátása érdekében **közművelődési rendezvényeket, illetve kulturális és turisztikai programokat rendez.**

Az Egri Vár 2014. december 17. óta **nemzeti emlékhely**.

A Dobó István Vármúzeum fejlesztéseivel kapcsolatosan a 2020-2024-es évekre a Ziffer Sándor Galéria, a Gárdonyi-kert közösségi térré alakítása valamint a Vár további fejlesztései vannak folyamatban.

### **5.2.1 Ziffer Sándor Galéria**

A Dobó István Vármúzeum várban lévő épületeiben nincsenek meg az igazán jó adottságok képzőművészeti kiállítások rendezéséhez. A Ziffer Sándor Galéria ezért elsősorban képzőművészeti kiállításokat befogadó, de intermediális funkcióval felruházott épület funkciót kap, ezen belül is – Eger kulturális palettájába hiánypótlóan illeszkedve – korban és minőségben a **muzeális értékekre (16–20. század) koncentrálna**. Elkészültével a város egy **modern kiállító térhez** juthat, ahol olyan **programokkal**, minőségi tartalmakkal, korszerű tudásátadási módszerekkel várják majd a látogatókat (turistákat, városlakókat), különböző korosztályú diákokat, melyek az ismeretszerzés mellett exkluzív élményt nyújtanak.

### **5.2.2 Az Egri Várban megvalósuló fejlesztések**

A további fejlesztések célja nemzeti emlékhelyünk, az Egri Vár **komplex turisztikai fejlesztése**, a nemzeti emlékhelyhez méltó **turistafogadás feltételeinek biztosítása**, a

kiemelkedő jelentőségű műemlék komplexum egyes helyszíneinek **állagvédelme**, valamint az, hogy a műemléki épületegyüttes a jelentőségéhez méltó állapotba kerüljön.

Az egri vár hazánk **egyik leglátogatottabb** műemléke és múzeuma. Műszaki állapotának javítása, és a hozzá kapcsolódó marketing program bővítése, korszerűsítése **fejlesztéseket igényel**. Elkészült az Egrei Vár stratégiai fejlesztési terve, melyben műszaki és programelemek megvalósításának, a vár különböző részeinek rekonstrukciója, újjáépítése, új vonzó programelemekkel történő bemutatása célként fogalmazódik meg.

2020. júliusára a Modern Városok Program keretén belül elkészült a Zárkándy-bástya újjáépítése. Ugyancsak a Modern Városok Program részeként újulhat meg a Gótikus palota épülete a Tömlöc- és Földbástya, a volt képtár- és igazgatósági épület. Állagmegóvó felújítás és bővítés részeként a székesegyház és szentélylefedés készülhet el. Megépülhet a Provizori palota az új Északi fogadóépület és parkoló. A várudvarok megújítása is a program része, rendezett zöldfelületek, közlekedési útvonalak kialakításával.

A Nemzeti Kastély és Várprogram (GINOP pályázat) keretén belül a gazdasági program készítésének időszakában kivitelezés zajlik a Déli pénztárépületnél, a Varkoch kapubástyánál és az Ágyúdombnál, valamint a Cipóosztó háznál.

A fejlesztés során elvégzendő feladatok többségében építészeti, zöldfelület-tervezési, régészeti és restaurációs munkálatokra terjednek ki, valamint alapinfrastruktúra-korszerűsítést, ill. az attrakció- és élménytartalom bővítését, a belső enteriőrök élményszerű kialakítását célozza az egriek büszkeségére és az ide látogatók örömére.

### **5.2.3 Gárdonyi Kert**

A „Többgenerációs aktív kulturális közösségi tér kialakítása a Gárdonyi Kert továbbfejlesztésével” (azonosító száma: TOP-7.1.1-16-H-074-1.1/001) című Kulcsprojekt célja, hogy a Vár szomszédságában lévő Gárdonyi Kert egy **többgenerációs közparkká** váljon, mely képes kiszolgálni a lakosok széles körének aktív szabadidős, kulturális és közösségi igényeit, és kiteljesíti a közösségi helyszín szerepét. Társadalmi cél az együttműködés erősítése és a hátrányos megkülönböztetés elleni küzdelem.

A Kert helyreállításával árnyas, nyugodt környezetű, igényes szabadidő eltöltésre alkalmas közösségi tér alakul ki, mely egyaránt helyet ad a családok, a fiatalok és az idősebb korosztály számára.

A kert hasznosításának egyik fontos eleme a közparki funkció. A környékbeliek, illetve a városban élők (és városba érkező turisták) **szabadon használhatják a park területét**, kültéri bútorait, szervezhetnek családi, baráti, kisközösségi programokat. Ugyanakkor lehetőség van **koncentrált kulturális, közművelődési, közösségépítő programok** szervezésére is, melyek lehetőséget biztosítanak a magas színvonalú kultúraközvetítésre.

A Gárdonyi-park legfontosabb küldetése, hogy azokat a látogatókat szólítsa meg, akik egyrészt alkalmas teret és infrastruktúrát keresnek már működő közösségi tevékenységekhez, másrészt a

lehetőségeket kihasználva új közösségek, csoportok megalakulását és működését kívánják biztosítani.

Életkor szerint a **0-99 éves korig valamennyi korosztály számára szervezhetőek itt programok**, mivel fontos alapelv a generációk közötti párbeszéd. Kiszolgálja a közvetlen lakóövezetében élőket, akik a területet pihenő- és szabadidős parkként használhatják. A turistacsoportok közül főként a városba érkező nagyszámú diákság az érintett célcsoport.

### 5.3 Egri Kulturális és Művészeti Központ

Az Egri Kulturális és Művészeti Központ Eger város egyik **legnagyobb** közhasznú tevékenységet végző intézménye. A közművelődési törvény 2018. januártól való változása abban a tekintetben értelmezi másként a feladatellátást, hogy elsősorban az **alulról jövő kezdeményezések felkarolását**, támogatását helyezi középpontba az alapszolgáltatások ellátásánál. Ez pedig koherenciában van Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának Kulturális és közösségfejlesztési stratégiájával, hiszen abban is elsősorban a közösség építése, a közösségi terek biztosítása szerepel a fő célok között. Mindezek alapján, a közművelődés területén - az országos irányvonalat figyelembe véve - városunkban is két síkon körvonalazható ezen feladatok ellátása:

- Egyrészt a **művelődő közösség, közösségfejlesztés erősítésében**, a kisközösségek különböző formában meglévő szerveződéseitől kezdve, a városrészi, lakóterületi közösségeken át a város egészéig.
- Másrészt a **minőségi kultúraközvetítésben** a magas művészi értéket, kulturális tartalmat képviselő rendezvények létrehívásában, egyedi produkciók bemutatásában, az un. "magas kultúra" minél szélesebb réteghez való eljuttatásában, a gyerekekkel, fiatalokkal, családokkal való megismertetésben, módszertani nevelésben.

Az önkormányzat a közművelődéshez való jog gyakorlását és a közművelődési tevékenységek támogatását elsősorban az intézmény szolgáltatásain keresztül biztosítja.

Az önkormányzat kötelező feladata a közművelődési törvény 76. § (7) pontja szerinti helyi közművelődési alapszolgáltatások teljes körének megszervezése, amelyek e törvény 76. §. (3) pontja alapján a következők:

- a) művelődő közösségek létrejöttének elősegítése, működésük támogatása, fejlődésük segítése, a közművelődési tevékenységek és a művelődő közösségek számára helyszín biztosítása,
- b) a közösségi és társadalmi részvétel fejlesztése,
- c) az egész életre kiterjedő tanulás feltételeinek biztosítása,
- d) a hagyományos közösségi kulturális értékek átörökítése feltételeinek biztosítása,
- e) az amatőr alkotó- és előadó-művészeti tevékenység feltételeinek biztosítása,
- f) a tehetséggondozás- és -fejlesztés feltételeinek biztosítása, valamint
- g) a kulturális alapú gazdaságfejlesztés.

Ezen egyes közművelődési alapszolgáltatásokhoz a 20/2018. (VII. 9.) EMMI rendelet a közművelődési alapszolgáltatások, valamint a közművelődési intézmények és a közösségi szintek követelményeiről előírja a **minimális feltételeket**, amikkel rendelkeznie kell egy adott **közművelődési alapszolgáltatás kiszolgáltatásához**, illetve e rendelet tartalmazza azt is, hogy a Kulturális Központnak milyen helyiségekkel szükséges rendelkeznie a törvényi előírások betartása végett. A rendeletben foglaltaknak 2020. január 1-ig kellett eleget tennie a települési önkormányzatoknak, melyet a Bartakovics Béla Közösségi Ház felújítását követően az épület tulajdonosával az Egri Érseki Vagyonkezelő Központtal 2019. év októberében megkötött Bérleti szerződés alapján a város teljesíteni tud.

A **távlati célként** megjeleníthető legalább a **több telephely megszüntetése**, de még inkább, európai uniós pályázati forrás esetén, egy **mai kor igényeinek eleget tevő, a város és környéke lakosságát kiszolgáló, többfunkciós, modern**, a kultúrának, közművelődésnek is otthont adó **épület létrehozása**.

#### **5.4 Gárdonyi Géza Színház, Harlekin Bábszínház**

Az előadó-művészeti intézmények fenntartása az előadó-művészeti szervezetek támogatásáról és sajátos foglalkoztatási szabályairól szóló 2008. évi XCIX. **törvény 3. §-a alapján** az önkormányzat **önként vállalt** feladata, amelyet a színházak vonatkozásában Eger Megyei Jogú Város Alapokmányáról szóló Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata Közgyűlésének 28/2011. (VI.30.) **önkormányzati rendelete kötelező feladatként** nevesít, elismerve szerepüket a kulturaközvetítésben, véleményformálásban.

Az önkormányzat biztosítja a kiemelt előadó-művészeti szervezet minősítés megszerzéséhez, megtartásához a fenntartóra, az előadó-művészeti szervezetek pedig a szervezetekre háruló feltételeket.

Az előadó-művészeti szervezetek az önkormányzat és az állam által kötött Közös Működtetési Megállapodás alapján 2020-2024. év között közös finanszírozásban vállalva működtetik az intézményeket. Természetesen emellett mind az előadó-művészeti többlettámogatásban lévő lehetőségek, mind egyéb pályázatok felhasználásával is kiegészítik feladataik ellátásához szükséges forrásokat.

A művészeti tevékenység végzése, a művészeti évadterv kialakítása során az előadó-művészeti szervezetek figyelembe veszik a fenntartói megállapodásban foglaltakat, a kiemelt előadó-művészeti szervezettel szembeni követelményeket és a rendelkezésükre álló forrásokat.

A **Gárdonyi Géza Színház** magát „klasszikus-konzervatív értékeket tükröző, közvetítőeszközeiben modern, nemzeti népszínház”<sup>32</sup>-ként pozícionálta. Önálló társulattal rendelkező, prózai és tánc tagozattal működik. A távlati **cél** egy **magas művészi színvonalon**

---

<sup>32</sup> [http://gardonyiszinhaz.hu/public/uploads/blasko-balazs-palyazata-2020\\_5f6a04aa9c716.pdf](http://gardonyiszinhaz.hu/public/uploads/blasko-balazs-palyazata-2020_5f6a04aa9c716.pdf)

működő, a szakma, a közönség és a fenntartó elvárásait minél jobban teljesítő, az állami pénzügyi támogatást is meghatározó „kiemelt kategória” kritériumrendszerének megfelelő színház. A struktúraváltás további szempontja, hogy a Színházban a színházművészeti tevékenységek és szolgáltatások **piaci alapú igénybevételének** mértéke messze meghaladja a költségvetési intézményi modellt, különösen a művészek foglalkoztatottsága tekintetében. Ennek elérése érdekében is Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának közgyűlése arról döntött, hogy 2021. augusztus 1-étől a színház működése átalakuljon nonprofit gazdasági társasággá Gárdonyi Géza Színház Nonprofit Kft néven.

Az átalakítás lebonyolítása és a pandémiás helyzetet követő gazdasági nehézségek áthidalása, kiküszöbölése, az abból való talpra állás a következő időszak legfontosabb feladata.

A **Harlekin Bábszínház** önálló társulattal rendelkező, bábszínházi profilt megvalósító színház. Célja az egri és Eger környéki lakosság, de **kiemelten a gyermekkorú közönség szórakoztatása**, nevelése, rajtuk keresztül a családok kultúra iránti igényének erősítése, a báb-színházi műfajnak az elismertetése, korszerű, kortárs művészi bábszínházi megvalósítása.

Távlati célok tekintetében szeretnének egy minden korosztály számára nyitott, tartalmas előadásokat felvonultató bábszínházat megvalósítani. Ennek érdekében bevezették az öt különböző - Csöpp 1-3 év, Lurkó 3-6 év, Junior 6-14 év, Ifjúsági 14+, Felnőtt 16+ - korosztálynak szóló bérletes előadásokat. A bábszínházra ezzel nem csak mint a gyermek korosztálynak szóló színházra tekinthetne a város lakossága, hanem a **felnőttek számára magas művészeti élményt** nyújtó lehetőségre is.

A színházak és a többi közművelődési intézmény esetében is a pandémiás helyzetet követő gazdasági nehézségek áthidalása, kiküszöbölése, az abból való talpra állás a következő időszak legfontosabb feladata.

## 5.5 Kepes Intézet

A Kepes Intézet Modern és Kortárs Művészeti Központ, **önálló múzeumi kiállítóhelyként** a városhoz kötődő **Kepes György (1906–2001)** világhírű képzőművész, teoretikus **munkásságára és hagyatékára épül**. A Kepes Intézet küldetése, hogy kiállításai, programjai emléket állítsanak a kivételes alkotónak és gondolkodónak, bemutassa fotografusi, festészeti és fényművészeti munkásságát, szemléletformáló és újító gondolkodását, továbbá, hogy rámutasson a kepesi életmű és művészeti világlátás napjainkra is korszerű és példamutató mintáira, felvonultassa napjainknak a kepesi életműhöz kapcsolódó, arra reflektáló kortárs képzőművészetét.

A Kepes Intézet a lehetőségeket kihasználva elsősorban a kiállításokhoz kapcsolódó, valamint azokon túlmutató, **egyéb kulturális élménykövetítő** - zenei, előadóművészeti, irodalmi,

gasztronómiai - **programokat is szervez**, melyek a város lakóinak igényeire épülve a kortárs alkotások környezetébe illenek.

A Kepes Intézet további **távlati célja**, hogy a város lakosságának bemutassa Kepes György a XX. század képzőművészetére gyakorolt hatását, látványos, innovatív művekkel, kiállításokkal hívja fel a figyelmet más modern művészeti ágakra, teret adva azok bemutatkozásának.

## 5.6 Agria Mozi és az Uránia Filmszínház

Eger városában található mozikat az Agria Film Kft. üzemelteti. Az Agria Mozi a város bevásárló központjában három teremmel működik, az Uránia Filmszínház a Széchenyi utcában található patinás filmszínház, ami egy nagyobb és egy kisebb teremmel rendelkezik.

Az **Agria Mozi** esetében hosszabb távú cél egy **nemzetközi színvonalú mozi megteremtése**, hogy minél intenzívebb élményben részesülhessenek a mozilátogatók és moziszeretők.

A tervezett fejlesztések, az anyagi lehetőségek függvényében, mind a műszaki, mind a kényelmi szolgáltatásokat érintenék. Ilyenek például a pultrendszer és a hozzá tartozó teljes infrastruktúra: a pénztárrendszer, a jegyfoglaló és értékesítő rendszer cseréje, a pénztár és lobby környezetének korszerűsítése. Az elhelyezni kívánt két darab jegyértékesítő terminál a vendégek gyorsabb kiszolgálását eredményezné. Modern multiplex hangulatot sugárzó mozi valósulna meg, dinamikus formákkal, életnagyságú karakter installációkkal, több kijelzővel, modern gipszkarton plasztikákkal és sűrolófényekkel.

A termék technikai fejlesztése során két terembe új lézer projektor és vetítővászon vásárlása, egyedülálló, magas minőségű hangzást biztosító hangrendszer telepítése, míg az 1-es terembe a vászonméret megnövelése érdekében lebegővászon keret építése történne meg.

Az **Uránia Filmszínháznál** cél az épület **intenzívebb kihasználása, több szolgáltatás** biztosítása: a filmvetítéseken túlmenően konferenciák, koncertek szervezése, ifjúsági közösségi tér kialakítása. A filmszínház fejlesztése, figyelemmel a pénzügyi lehetőségekre, az Illés György teremmel kezdődne, a kisebb termet digitális vetítőberendezés beszerzésével új premier art filmek vetítésére tennék alkalmassá.

A Nagyterem többfunkciós teremé alakulna: a székeket új, a saját lábukon álló, könnyen mozgatható rendszerre cserélnék, a vetítővásznat lebegő keretre helyeznék át, modernebbé válna a hangtechnika is.

A nemrég kialakított Dió Ifjúsági Galéria korszerű eszközöket kapna, hogy az ifjúság számára egy modern, népszerű galéria jöhessen létre.

Az Uránia Filmszínház a helyiek és ide látogatók szórakoztatása érdekében a rendezvénytechnikai eszközparkját is fejlesztené hang- és fénykeverőpultokkal, mélynyomóládákkal, intelligens robotlámpákkal.

Távlati elképzelések között szerepel, hogy a filmszínház épülete Lenkey tér felőli szárnya egy nagy üvegfelületekkel bíró könnyűszerkezetes felépítmény létrehozásával bővülne. Az ide



tervezett minőségi szolgáltatást nyújtó vendéglátóegység komplex módon lenne képes kiszolgálni az Urániában megrendezendő események vendégeit és a külső vendégeket egyaránt. A **koronavírus-járvány** illetve az elrendelt, mozilátogatást korlátozó intézkedések a szakma és ezzel az Agria Film Kft. működését erőteljesen sújtják; a fenti elképzeléseket **jelentősen visszavetik**, azok megvalósítása a gazdasági környezet és az újonnan kialakult fogyasztói szokások miatt (a potenciális nézők „elkényelmesedése”, a streaming szolgáltatók, szolgáltatások gyors ütemű térhódítása), **lassú emelkedéssel**, vélelmezhetően is csak jelen gazdasági program időbeli hatálya második felére datálható.

### **5.7 Családbarát intézmények – Márai Aktív Turisztikai Látogatóközpont, Tűztorony Játsszóház**

A Márai Aktív Turisztikai Látogatóközpont a kiemelt turisztikai jelentőséggel bíró Szépasszonyvölgyben helyezkedik el, **elsősorban szabadtéri színpad** funkciót tölt be. A létesítmény 940 fő befogadására alkalmas, 660 m<sup>2</sup> alapterületű, két szintes épület. Esztétikai megjelenése tájba illő, homlokzatának megformálása követi a völgy pincerendszerének ritmusát. A színpad 259 m<sup>2</sup> alapterületű, mely lépcsőkön keresztül és rámpákon akadálymentesen is megközelíthető. A színpad fedése a nézőtérrel azonos ponyvaszerkezet.

Az épület belső terei is teljesen **akadálymentesen** használhatóak: a közönségforgalmi bejárat rámpán keresztül megközelíthető, így a színpadi nézőtér, az információs pult és a WC-csoport is elérhető innen.

A látogatóközpont országos jelentőségű vonzerő, innovativitásával, egyedülállóságával megelőzi a regionális versenytársakat is. Bár működése **szezonális jellegű**, mégis a város egyik legszínesebb programpalettáját képes nyújtani. Tavasztól őszi könnyű- és komolyzenei **koncertek, színházi előadások, gyermekprogramok és kertmozi** helyszínéül szolgál, emellett a színpadhoz tartozó épület **kiállítások, céges rendezvények, konferenciák, családi napok** rendezésére is alkalmas. Különösen fontos a létesítmény életében, hogy a helyi előadóművészeknek, zenekaroknak, táncsoportoknak is lehetőséget biztosít arra, hogy bemutatkozhassanak nagyközönség előtt.

Bár az épület elhelyezkedése a nagy turistaforgalom miatt ideálisnak tűnik, épp ez okozza a legnagyobb hátrányát is. Az ide látogatók jó része a történelmi pincesor és a gasztronómiai élmények miatt érkezik, nem pedig a kulturális események megtekintéséért. A helyszín maga **távol esik a belvárostól**, a kijutás némileg hosszadalmas. Az önkormányzat ezt a belvárosból induló, szezonálisan közlekedő **kisbusz járatokkal** igyekszik mérsékelni.

A megközelíthetőséget ellensúlyozni leginkább a programkínálattal lehet: egyedi, különleges, a nyári kikapcsolódáshoz illeszkedő események szervezésével.

A szezonális csökkenése jelenthetné a látogatószám növekedését, azonban az épület **téli üzemeltetése** a jelenlegi formájában **gazdaságtalan**.

Nagy előrelépést jelentene egy **internetes gerinchálózat** kiépítése, mely nem csak a Márai Központ, hanem az egész Szépasszonyvölgy lefedettségét biztosítaná. Napjainkban már alapvető az internetes jegyvásárlás, így lehetőség lenne az online beléptetésre és jegykezelésre.

A Márai Aktív Turisztikai Látogatóközpont programkínálata és környezete nagyban hozzájárul Eger **családbarát** szolgáltatásaihoz, amely koncepcióba jól illeszkedik az EVAT Zrt. üzemeltetésében lévő, a belváros peremén, a Tűzoltó téren található **Tűztorony Játsszóház** is. A régi tűzoltóság épületében kialakított játsszóház és a hozzá tartozó szabadtéri játsszóter 2-től 10 éves korig kínál játsszlehetőséget, családi rendezvényhelyszínt gyerekeknek és családoknak, egrieknek, ide látogatóknak.

A következő években cél a Márai Központot **valódi étellel megtölteni, a szezonálisát csökkenteni**, kihasználva az elhelyezkedéséből adódó adottságait, lehetőségeit. Az üzemeltető májustól októberig minden hétfőgén komoly- és könnyűzenei koncerteket, színházi- és táncelőadásokat, kertmozit, kiállításokat tervez. Továbbra is kiemelt fontosságú **az Egri Ifjúsági Zenei Programban** résztvevő zenekarok támogatása, számukra fesztivál jelleggel fellépési lehetőségek biztosítása.

Fontos célcsoport a kisgyermekes családok, részükre garantált jelleggel **családi programok, gyermekszínházi előadások, koncertek, interaktív kiállítások** szervezése, bevonva a Tűztorony Játsszóházat is, amely egyrészt programhelyszínként hasznosulna, másrészt kombinált jeggyel válna látogathatóvá.

A Márai Központ a jövőben a **teljes nyári szezonra** kiterjesztendő **kézműves vásárokkal** színesítené tovább a Szépasszonyvölgy kínálatát annak érdekében, hogy az ide látogatók komplex szolgáltatást kaphassanak és növekedjen a helyszínen eltöltött idő.

## 6. Ifjúsági és sport feladatok – folyamatosan, generációkon át

### 6.1 Ifjúsági feladatok - alapvetések

„A fiatalokra, mint erőforrásra kell tekinteni és nem mint problémahordozókra. Helyzetbe kell őket hozni és nem a problémáikat kell megoldani.”

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a **Középtávú Gyermekek és Ifjúsági Koncepció 2017-2022** (továbbiakban: koncepció) című dokumentum elfogadásával<sup>33</sup> ezt az alapelvet fogalmazta meg.

A koncepció végrehajtása érdekében az önkormányzat két évente Gyermekek és Ifjúsági Cselekvési Tervet alkot, amelyekben meghatározza a konkrét feladatokat, az együttműködésben résztvevőket és megnevezi a felmerülő költségek forrásait. A gazdasági program készítésének időszakában a 245/2019. (VI.27.) közgyűlési határozattal elfogadott Eger Megyei Jogú Város Gyermekek és Ifjúsági Cselekvési Terve 2019-2020. dokumentum a hatályos.

A dokumentumok is kinyilvánítják, hogy az Önkormányzat az ifjúság helyzetének javítását, társadalmi integrációjának segítségét helyi közügynek tekinti, e feladatellátás során szolgáltatóként lép fel. Partnerként kezeli az itt élő ifjúsági korosztályt, valamint annak képviselőit, bevonja őket a velük kapcsolatos kérdések megoldásába, a döntéshozatali folyamatokba. Hozzá kíván járulni az Egerben élő fiatalok önállóvá válásának segítéséhez, társadalmi integrációjának megvalósulásához. Támogatni kívánja a fiatalokat és közösségeiket abban, hogy képessé váljanak egyéni és közösségi szinten az egyéni és társadalmi kihívások megválaszolására. Az önkormányzat kiemelt korosztályként tekint az ifjúságra, mint a város jövőjét jelentő lehetőségre, igazodva a helyi adottságokhoz és igényekhez, s melynek segítése kiemelt, az Möt. 13. § (1) bekezdése szerint különösen ellátandó feladat.

Az önkormányzat érdekelt abban, hogy a város népességmegtartó ereje növekedjen a fiatal és a fiatal felnőtt korosztályok körében is. Ezért a Cselekvési Tervek tartalmazzák azt a feltételrendszert, mellyel Eger az ifjúság számára vonzó lehet, „**ifjúságharát város**” formájában jelenhet meg a fiatalok szemében:

- kiegyensúlyozottak a különböző társadalmi csoportok – fiatalok, idősebbek, vállalkozók, munkaképesek, választásra jogosultak stb. - közötti viszonyok („összetartó helyi társadalom”);
- látható, hogy a településen élők számítanak a fiatalok energiáira, cselekvőképességére;
- a település megértően kezeli a fiatalok akcióit;
- vannak olyan fiatalok, akik azért hallatják a hangjukat, mert a településen meghallják és meghallgatják őket, és mert a jelenlétükkel számolnak a település életében;
- vannak olyan civil szervezetek, amelyek a fiatalok részvételével és érdekükben működnek, és tevékenységük a település életének természetes része;

---

<sup>33</sup> Eger MJV Önkormányzata Közgyűlése 149/2017. (IV.27.) számú határozata

- a településen élő társadalmi csoportok képviselői között a fiatalok szószólói és civil szervezetei másokkal egyenrangúak;
- a település más társadalmi csoportjai nem féltékenyek arra, hogy a fiatalok csoportjai velük azonos súllyal megjelennek a település életében;
- vannak olyan „meghatározó felnőttek”, akik szavaikkal, tetteikkel és önként segítenek a fiatalabbaknak (rokonivérségi, illetve gazdasági érdekelttség nélkül);
- a település terei a fiatalok sajátos igényeinek és szükségleteinek a rendelkezésére (is) állnak, és a település el- és befogadja a fiatalok igényei és szükségletei által kialakuló, az együttlétükre teremtett tereket;
- a települési önkormányzat gondot fordít arra, hogy a fiatalok sajátosságainak megfelelő problémafeltáró és problémamegoldó rendszereket működtessen, és ez áthatja az önkormányzat fenntartásában működő intézmények tevékenységét, szempontként jelen van a források tervezésének és azok elosztásáról szóló döntéseknek a folyamatában, és ezt az önkormányzat közösségi szükségletként veszi figyelembe.

Az **Önkormányzat** a fentiek szerint **azonosul a koncepcióban és a cselekvési tervben foglaltakkal**, és azt a **költségvetési lehetőségei függvényében megvalósítja**.

## **6.2 Szerveződések, tevékenységek az ifjúság szolgálatában**

### **6.2.1 Ifi Mozi**

Eger Megyei Jogú Város Középtávú Gyermekek és Ifjúsági Koncepciójában és a Cselekvési Tervekben is megfogalmazódott, hogy az általános műveltség része a filmművészeti alkotások és színházi darabok ismerete.

Ezeknek az alkotásoknak a megismerésére nyílik lehetőség a 30 éven aluli fiatalok részére, a hét egy meghatározott napján, kedvezményes, támogatott formában.

Az Agria Film Kft-vel, mint IFI Mozi szolgáltatóval történő együttműködés fenntartása és kiszélesítése – a költségvetés lehetőségéhez igazítva, az önkormányzat önként vállalt feladataként - változatlanul követendő abból az indokból, hogy a fiatalok részére lehetőség álljon rendelkezésre kulturált, biztonságos környezetben, füst-, alkohol- és drogmentes délutáni, esti szabadidő eltöltésre, minőségi szórakozásra.

### **6.2.2 Egri Ifjúsági Zenei Program**

A Program **2014-től** szolgálja pályázati rendszerben, önkormányzati támogatás nyújtásával az **egri könnyűzene** és a fiatalok szórakoztatását biztosító **könnyűzenei élet fejlődését**.

A Program működése a 2019. évben jelentős megújuláson ment keresztül, annak érdekében, hogy a pályázók adminisztratív teendői csökkenjenek és a pályázati rendszer gördülékenyebbé váljon.

A Programba bekapcsolódott a Kulturális Kreatívok Egyesület, amely a helyi fiatal művészek tevékenységét segítő nonprofit szervezet, és korábban is számos egri zenekarral került

kapcsolatba. Az Önkormányzat célja továbbra is – a költségvetés lehetőségéhez igazítva, önként vállalt feladatoként -, hogy a zenészek, a zenekarok, a helyi-városi könnyűzenei élet felpezsdítése érdekében **működtesse tovább** a programot, segítve a koncertszervezést, a próbahely bérlést, a hangfelvétel-, videoklip készítést, a tehetséges egeri fiatal zenészek helyi és távolabbi bemutatkozását.

### **6.2.3 Ösztöndíjprogram működtetése**

Az „Eger Város Ösztöndíjasa” program **célja az esélyegyenlőség** növelése, a tehetséges egeri fiatalok **tanulmányainak** és Egerben történő **letelepedésének** segítése, ösztöndíj támogatás formájában. A sikeresen pályázó szociálisan rászoruló fiatalok részére az ösztöndíj egyösszegű támogatásból és havi rendszerességgel folyósított támogatásból tevődik össze. Az ösztöndíjprogram működtetése az önkormányzat önként vállalt, de a költségvetési lehetőségei függvényében **változatlanul fenntartandó** feladata.

### **6.2.4 Egeri Ifjúsági Kerekasztal**

Eger ifjúságának döntéshozatali részvételét, társadalmi aktivitását kívánja biztosítani az Egeri Ifjúsági Kerekasztal működtetése. Munkájuk során kapcsolatot tartanak civil szerveződésű csoportokkal, klubokkal, oktatási intézményekkel, kollégiumokkal, helyi vállalkozásokkal is. kifejtik szakmai véleményüket és javaslatot is tesznek az ifjúságot érintő helyi önkormányzati döntések meghozatalában. Az önkormányzat a későbbiekben is kikéri véleményüket és várja javaslataikat az ifjúságot érintő döntéseiben.

### **6.2.5 Egeri Városi Diáktanács**

Tevékenységének célja, hogy Eger közéletében a **városi diákság jelenléte növekedjen**, az ifjúság **érdekképviselője erősödjön**. A diáktanács tagjai kapcsolatot tartanak az iskolai diákönkormányzatokkal, az azokat patronáló tanárokkal. Képzéseket szerveznek a diákönkormányzatok tagjainak, közreműködnek más városi szervezetek által szervezett programok lebonyolításában. Figyelik a pályázati lehetőségeket, az ifjúságot érintő és érdeklő információközvetítésben aktívan részt vállalnak. Nagy hangsúlyt fektetnek arra, hogy az általános iskolai és a fiatal felnőtt korosztály is kapjon állandó jelleggel lehetőséget az érdekképviselőre.

Az önkormányzat kötelező feladatai közt nevesítette a diáktanácsok működésének elősegítését, amelyet a későbbiekben is el kíván látni a **kölcsönös egyeztetések** biztosításával, a diákság képviselőinek az őket érintő **döntések meghozatalába történő bevonásával**, a szervezet működtetését biztosító infrastrukturális háttér megteremtéséhez való **anyagi hozzájárulással**.

### **6.2.6 IFI PONT**

Az IFI PONT a helyi ifjúsáspolitikai célkitűzések megvalósításának legfőbb helyszíne. Helyet ad érdekképviseleti és egyéb ifjúsági közösségeknek. Elsődleges tevékenysége az információszolgáltatás és a tanácsadás, figyelemmel a hazai és európai ifjúságsegítői munka sztenderdjeire, a szakmai etikai kódexre.

A munkatársakat felkeresők számára az információnyújtás díjtalan és felöleli a fiatalokat érintő összes témakört. Az ifjúsági információs szolgáltatások megkülönböztetés nélkül minden fiatal előtt nyitva állnak, biztosítják az anonimitást és a titoktartást.

A közzétett információk függetlenek és mindennemű ideológiai, politikai vagy gazdasági érdektől mentesek.

Az IFI PONT helyet ad különböző önkéntesen szerveződő közösségeknek, mint pl.: Babakocsi Fitness, BEN Egyesület, Anime klub, Befogadó Otthon lakói.

Eger MJV Önkormányzata az IFI PONT szakmai és anyagi támogatását, költségvetési lehetőségei függvényében, továbbra is biztosítani kívánja.

### **6.2.7 Kábítószerügyi Egyeztető Fórum (KEF)**

A KEF célja a drogügy valamennyi pilléréen működő szervezet tevékenységének koordinálása, a **prevenációs munka összehangolása** a hatékonyság fokozása érdekében. A Városi Diáktanács állandó jelleggel képviselteti magát a KEF-ben, folyamatos az egyeztetés a fiatalok és a szakemberek között a fiatalbarát prevenció érdekében.

A drogprobléma összetettsége okán támaszkodik a KEF a tagszervezetekre, a helyi szakemberekre, a lakosságra, különösen az ifjúságra, de a helyi médiára is.

Minden évben sikeres rendezvényük a „Szenvedélyes teaház”, mely programsorozat alkalmával közép- és felsőoktatásban résztvevő fiatalok egyeztetnek drogügy, szenvedélybetegségek témakörében, kiemelten a prevenció érdekében.

Az Önkormányzat, **önként vállalt feladat**ként, jövőben a támogatni kívánja a KEF működését, még nagyobb hangsúlyt fektetve a prevenció területére, amit a dizájner drogok rendkívül gyors változatainak megjelenése indokol. Egyetért és támogatandónak tartja, hogy a Kábítószerügyi Egyeztető Fórum szeretne továbbra is a fiatalokkal közreműködve különböző alternatívákat nyújtani részükre a szabadidő helyes eltöltésére, szorgalmazza a képzések szervezését, interaktív felvilágosító órák megtartását és a tagszervezeteivel együttműködve az érzékenyítést.

## **6.3 Sporttal kapcsolatos feladatok**

„A sport nemcsak testnevelés, hanem a léleknek is az egyik legerőteljesebb nevelő eszköze.” idézi Szent-Györgyi Albert szavait „Eger MJV Sportkonceptiója 2015-2020.” című dokumentum, amelyet Eger MJV Önkormányzata Közgyűlése a 40/2015. (II.26.) sz. határozatával fogadott el.

A Möt. 13. § (1) bekezdése a sporttal kapcsolatos feladatellátást az **önkormányzat kötelező feladatai** közt nevesíti, a **sportról szóló** 2004. évi I. **törvény** pedig részletezi a helyi önkormányzatok sporttal kapcsolatos feladatait:

„55. § (1) A települési önkormányzat - figyelemmel a sport hosszú távú fejlesztési koncepciójára

a) meghatározza a helyi sportfejlesztési koncepciót, és gondoskodik annak megvalósításáról,  
b) az a) pontban foglalt célkitűzéseivel összhangban együttműködik a helyi sportszervezetekkel, sportszövetségekkel,

c) fenntartja és működteti a tulajdonát képező sportlétesítményeket,

d) támogatja az iskolai testnevelés és sporttevékenység gyakorlása feltételeinek megteremtését.

(2) A települési önkormányzat az (1) bekezdésben foglaltakon kívül támogatja az iskolai sportkörök működéséhez, vagy az ezek feladatait ellátó diáksport-egyesületek feladatainak zavartalan ellátásához szükséges feltételek megteremtését.”

A hivatkozott jogszabályhely (4) bekezdése alapján a megyei jogú városi önkormányzata illetékességi területén - adottságainak megfelelően – sportszervezési feladatokat is ellát, azaz

„a) segíti a területén tevékenykedő sportszövetségek működésének alapvető feltételeit,

b) közreműködik a sportszakemberek képzésében és továbbképzésében,

c) segíti a sportági és iskolai területi versenyrendszerek kialakítását, illetve az e körbe tartozó sportrendezvények lebonyolítását,

d) adottságainak megfelelően részt vesz a nemzetközi sportkapcsolatokban,

f) közreműködik a sport népszerűsítésében, a mozgásgazdag életmóddal kapcsolatos sporttudományos felvilágosító tevékenység szervezésében,

g) közreműködik a sportorvosi tevékenység feltételeinek biztosításában.

(6) Az e törvényben meghatározott feladatai alapján a tízezernél több lakosú helyi önkormányzatok rendeletben állapítják meg a helyi adottságoknak megfelelően a sporttal kapcsolatos részletes feladatokat és kötelezettségeket, valamint a költségvetésükből a sportra fordítandó összeget.”

### **6.3.1 Sportkoncepció**

Az Önkormányzat a sporttal kapcsolatos **célkitűzések, feladatok meghatározását** a városi **sportkoncepcióban**, mint a sportszakma legfontosabb helyi dokumentumában teszi meg.

Eger MJV Önkormányzata a **sportirányítás** tekintetében követendőnek tartja, hogy az önkormányzat nem hatalmi szerv, hanem szolgáltató. A költségvetési lehetőségei függvényében továbbra is fontos feladatának tartja a városi sportélet koncentrált, és nem szétaprózó **támogatását**, de nem az egyedüli bázisa a finanszírozásnak. **Együttműködésre** törekszik az egyesületek, intézmények képviselőivel, sportvezetőkkel, versenyzőkkel.

Továbbra is gondoskodik a meglévő sportlétesítmények tervszerű **állagmegóvásáról** és a **fejlesztések** során figyelembe veszi a szakmai és a sportszerető lakossági igényeket.

Támogatja, hogy a gyermekek **mozgáskulturájának** kialakítása kezdődjön meg az óvodákban, majd a fejlesztés, a megfelelő kondíció megteremtése folytatódjon az iskolai sportélet során is. Célja továbbra is az **utánpótlás nevelés** támogatása. A **versenysportok, sportversenyek** sikere sportszakmai és a város gazdasága, idegenforgalma szempontjából is kiemelt jelentőségű. Továbbra is kiaknázandónak tartja az **egészségturizmusban**, a gyógy-, wellness- és sportturizmusban rejlő lehetőségeket.

Kiemelten kezeli, hogy az egriek számára minél szélesebb körben álljanak rendelkezésre a **rekreációs és szabadidősport** szervezeti és tárgyi feltételei.

Az Önkormányzat a sportot mindenki számára elérhetőnek és elérendőnek tekinti, ezért nagy hangsúlyt fektet az **esélyegyenlőségre**, a hátrányos helyzetűek, fogyatékkal élők sportolási lehetőségeinek megteremtésére.

Eger városának **sportkonceptiója** a 2020. év végén lejárt, annak **felülvizsgálata, értékelése**, a fenti elvek és a sporttörvényben illetve egyéb ágazati jogszabályokban foglaltak figyelembe vételével történő **aktualizálása és elfogadása folyamatban van.**

A sportkonceptió elkészítésekor **figyelemmel kell lenni** az önkormányzatnak a gazdasági program II. fejezetében bemutatott jelenlegi és várható **költségvetési lehetőségeire**. Azokon a kereteken belül kell gondoskodni arról, hogy ez az önkormányzati kötelező feladat minden résztvevő számára a lehetőség szerint legmagasabb színvonalon kerüljön ellátásra.

### **6.3.2 Egri Városi Sportiskola**

Eger MJV Önkormányzata az Egri Városi Sportiskola (EVSI) tevékenységét, az ott elért sikereket kiemelt figyelemmel kíséri, a költségvetési lehetőségek függvényében ezidáig és ezt követően is támogatja, hisz az utánpótlásképzés a városban elképzelhetetlen az EVSI nélkül.

A Sportiskola 2001. évi megalapítása óta szolgálja a város **utánpótlás nevelését** és a **város élsportját**. Hagyományai mellett ezen rövid időszak alatt is kiemelkedő eredményekkel rendelkezik. Sportolói a korosztályos világversenyeken (Ifjúsági olimpia, Világbajnokság, Európabajnokság) érmes helyezéseket érnek el. A sportiskolai képzés fontosságát, létjogosultságát nem lehet vitatni.

Az EVSI jelenleg **11 szakosztályt** működtet, ami a közeljövőben, **várhatóan** a jégkorong szakosztállyal, 12 szakosztályra **bővül**. A szakmai munkáról és annak eredményességéről 48 szakképzett edző gondoskodik, 98 %-uk testnevelő tanári végzettséggel rendelkezik.

A sportiskolát Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata tartja fent, míg az intézmény pályázati pénzekkel, TAO-s pályázati bevételekkel, rendezett tagdíjbevételekkel egészíti ki működési költségvetését. Jelenleg a sportiskolában közel 60 válogatott sportoló sportol, valamint 6 edző a válogatottnál is dolgozik. Fő cél, hogy a 2021. évi tokiói és a 2024. évi párizsi olimpián induljon sportiskolás sportoló is, amire nagy remény van, hiszen **Szeles Bálint atlétika sportágban olimpiai kerettag** lett. Az Egri Városi Sportiskola képzési rendszere szoros összhangban áll a



versenysportok és az élsportok céljaival, koncepciójával. Fontos szerepet játszik a **sportolói életpálya modell** kialakításában.

### **6.3.3 Sporttevékenység – kiemelt jelentőségű sportesemények**

Eger előkelő helyet foglal el az ország sportéletében, hosszú évek óta **nemzetközi és Európa bajnokságoknak, magyar bajnokságoknak**, nívós kézilabda és vízilabda mérkőzéseknek ad otthont. Sportdiplomáciai okokból, a „hazai pálya” előnyéért és a megfelelő infrastruktúra biztosításának képessége miatt a regionális, országos bajnoki fordulókön kívül a város rendszeresen ad helyet országos, Európa- és világbajnokságoknak és különböző kupáknak. A város a vízilabda, kézilabda, kosárlabda, labdarúgás, atlétika, birkózás, ökölvívás, judo, karate, tájfutás sportág fellegvára, folyamatosak a rangandók-mérkőzések. Vízilabda és úszás sportágban kiemelt Régió Központ, ökölvívás és atlétika sportágban Régió Központ, birkózásban Centrum-, judóban Kiscentrum Központ Eger. A kézilabda és vízilabda sportág óriási népszerűségnek örvend, hatalmas utánpótlás bázissal rendelkeznek.

Egerben egyedülálló módon az óvodai és általános iskolai korú gyermekeknek **ingyenes úszásoktatást** biztosít az önkormányzat, amelyet a későbbiekben is fenn kíván tartani. Fontos cél, hogy a mozgás szeretetét, játékos formában, már kisgyermekkorban megismerjék a gyerekek.

A koronavírus-járvány alatt megnövekedett a **szabadtéri sporttevékenység**: töretlen sikere és óriási kihasználtsága van az érsekkerti rekortán futópályának és a 2020. nyár elején átadott szabadtéri kosárlabda pályának.

Míg az érsekkerti futókör a lakossági, szabadidős igények kiszolgálását segíti, addig a Felsővárosi Edzőközpont 300 utánpótlás labdarúgó számára kínál sportolási lehetőséget.

A téli időszakban rendszerint egy kisebb műanyag borítású **jégpálya**, valamint egy nagyobb jégpálya is várja a mozogni vágyókat.

A versenyek megrendezését az **önkormányzat anyagilag is támogatja** és támogatni kívánja, városmarketing és idegenforgalmi szempontok miatt is. Így válhatott a város **paralimpiai fellegvarrá**, ezért sikerült az elmúlt években visszatérően nemzetközi kerekesszékes vívó, illetve erőemelő-versenyeket rendezni.

A sportesemények marketing és gazdasági szempontjából is fontosak és beemelik Eger városát az ország sport térképére. A megvalósuló **Nemzeti Vízilabda és Úszóközpont** emellett hosszú távon biztosít majd helyet az egri vizes sportoknak.

### **6.3.4 Létesítményfejlesztések**

A legtöbb sportág művelése elképzelhetetlen megfelelő infrastruktúra nélkül. Egerben a legnagyobb létesítményfenntartó és üzemeltető az Önkormányzat, az Egri Városi Sportiskola, az Egri Közszolgáltatások Városi Intézménye (EKVI) és Eger Termál Kft. közreműködésével.

Emellett az Eszterházy Károly Egyetem (EKE) rendelkezik jelentős sportlétesítményekkel, de a katolikus egyház, számos alapítvány és néhány magánvállalkozás is működtet sportpályákat. Megállapítható, hogy egyre inkább **növekszik a sportoló egriek száma**, amit a létesítménykapacitás már nehezen szolgál ki: óriási a leterheltsége az Uszodának, a tornatermeknek, a Sportcsarnoknak. A sportkoncepcióban a létesítményekhez való **hozzájutás rendszerét** is át kell tekinteni, ki kell alakítani.

A leterhelt létesítmények tehermentesítésére megoldásul szolgálhat a régóta várt 1200 méter hosszú, rekortán borítású **Érsekkerti futókör** megvalósítása. Az Aktív Magyarország program keretein belül pályázatot nyújtunk be, mely megvalósítása 50 százalékos támogatottságú. Szintén a szabadtéri sportolás szerelmeseinek kedvezne az Érsekkerti környezetbe tervezett **D típusú Szabadtéri kondipark** is, amely pályázati forrásból valósul meg, ezzel a felnőtt szabadidős célokat is kiszolgálva.

A létesítmény fejlesztések esetében különös figyelemmel kell lenni az igényekre és a fejlesztések céljára. A **Kemény Ferenc Sportcsarnok** felújításánál az 1. ütem még 2015-ben, a 2. ütem pedig 2018. júniusában befejeződött. A felújítás kiemelten segítette a kézilabda sportot, de a szabadidősport igénybe vétele és rendezvények szervezése is színvonalabb körülmények között valósulhat meg. Tervezett a 3. ütem megvalósítása, mely pozitív elbírálást követően 100%-os TAO intenzitással valósulhat meg. Fontos cél **multifunkciós, könnyű szerkezetes munkacsarnokok** (2 darab) létrehozása. Az egyik a volt Dohánygyári pálya területén, a másik pedig a volt Olajos pályán (Lajosváros) valósulna meg. Ez a két csarnok ideális lenne a kézilabda és a röplabda utánpótlás csapatok edzéseinek megtartására, így a Kemény Ferenc Sportcsarnok sem lenne olyan leterhelt, az utánpótlás csapatok tudnának gond nélkül edzeni.

Különleges szint kölcsönöz a város sportéletének az MLSZ Intézményi Bozsik Programja **óvodai futballpálya fejlesztése**. Ennek keretében az óvodások életkorát és fizikai adottságait is figyelembe vevő, az óvodások célzott mozgását, tehetségkutató, tehetségfejlesztést biztosító „ovifoci pályák” jönnek létre. Ennek első eleme a még 2019-ben a Benedek Elek Óvoda Joó János Tagóvodájában megvalósult beruházás. Eger MJV Önkormányzata a 232-233/2020. (VIII.31.). sz. közgyűlési határozatainak megfelelően az MLSZ Heves megyei igazgatóságával újabb 2 pálya elhelyezésére pályázott. Az egyik műfüves pálya a Benedek Elek Óvoda Ovi-Vár Tagóvodája területére; a másik pedig a Benedek Elek Óvoda Gyermeklanc Tagóvodája területére kerül elhelyezésre.

A **Szentmarjay Tibor Városi Stadion** esetében 3000 fős fedett lelátó, klubház, öltözők építése, új világítás, valamint az NB II-es minősítés megvalósítása a cél. Jelenleg hiányzik a forrás a beruházáshoz. Cél, hogy fenntartható, üzemeltethető létesítmény jöjjön létre.

A 2017-es kormányhatározatban rögzített Észak-magyarországi stadionfejlesztési program részeként örvendetes, hogy megvalósult a Felsővárosi Edzőközpont.

A város sportlétesítményei fejlesztése terén fontos a magánérő bevonása is, amelyre jó példa az érsekkerti tenispálya beruházás.

A sportlétesítmény fejlesztési elképzeléseknek az **ITS** adta **kereteken belül**, a készülő, **új sportkoncepcióban foglaltak szerint** kell megvalósulni. Többek között tervben van egy **négy évszakos jégpálya**, amely a Magyar Jégkorong Szövetség TAO-s forrás bevonásával valósulhat meg a Bem tábornok úti területen.

## 7. Hulladékgazdálkodás – a „körforgás” felé

*„A világ erőforrásai elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék mindenki szükségleteit, de nem elegendőek ahhoz, hogy kielégítsék mindenki mohóságát.” (Mahatma Gandhi)<sup>34</sup>*

Bármely anyag vagy tárgy, amelytől birtokosa megválnak, megválni szándékozik vagy megválni köteles, **hulladéknak** nevezhető, míg a **hulladékgazdálkodás** a hulladék gyűjtése, szállítása, kezelése, az ilyen műveletek felügyelete, a kereskedőként, közvetítőként vagy közvetítő szervezetként végzett tevékenység, a hulladékgazdálkodási létesítmények és berendezések üzemeltetése, valamint a hulladékkezelő létesítmények utógondozása - fogalmaz a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (továbbiakban: Ht.).

Az Möt. 13. § (1) bekezdése és a hulladékról szóló törvény alapján az Önkormányzat **hulladékgazdálkodási közfeladatot** köteles ellátni, amelynek keretében meghatározza a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás helyi szintű **részletszabályait**, kiválasztja a hulladékgazdálkodási **közszolgáltatót** és megkötö a közszolgáltatási **szerveződést**.

Eger MJV Önkormányzata „a települési hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási helyi közszolgáltatásokról, valamint a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről” szóló 37/2009. (VIII.28.) önkormányzati rendeletében szabályozza a hulladékgazdálkodás helyi kérdéseit.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzat Közgyűlése 142/2017.(IV. 27.) számú határozatával a Möt. 13. § (1) bekezdés 19. pontjában és a Ht. 33-37/B. §-ában meghatározott hulladékgazdálkodási feladat- és hatásköröket, így különösen a hulladékgazdálkodási közszolgáltató kiválasztására, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási szerződés megkötésére, módosítására vonatkozó feladat- és hatáskörét a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulásra ruházta át.

### **7.1 Közreműködő szervezetek**

Közszolgáltatási szerződés alapján a hulladék begyűjtését, szállítását (házhoz menő szelektív és zöldhulladék gyűjtését, igény alapú lomtalanítást, konténeres hulladékszállítást), hulladékgyűjtő udvar üzemeltetését és a hulladék ártalmatlanításra történő átadását az **Egri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft.** végzi az NHSZ Észak-KOM Hulladékgazdálkodási Közszolgáltató Nonprofit Kft. alvállalkozójaként.

Az NKft. küldetésének tekinti a hulladék képződésének megelőzését, a keletkezett hulladék csökkentését, illetve minél nagyobb arányban történő hasznosításra történő átadását.

Az egri hulladékgazdálkodás másik szereplője a **Városgondozás Eger Kft.**, amely hulladékgazdálkodási engedélye alapján nem közszolgáltatás keretében végez kommunális hulladékgyűjtést és szállítást, építési bontási törmelékek szállítását és feldolgozását, illetve Eger

---

<sup>34</sup> Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2014-2020.

város közigazgatási területén illegálisan kihelyezett hulladékok megrendelés alapján történő szállítását és ártalmatlanításra átadását végzi.

Az **Eger és Körzete Hulladékkezelő Nonprofit Kft.** fő tevékenysége az állati vagy élelmiszeripari eredetű hulladékok, állati tetemek, élelmiszeripari eredetű hulladékok szakszerű begyűjtése, szállítása, valamint nevezett hulladékok átmeneti tárolása és végső ártalmatlanításra történő átadása. A Kft. telephelyén végzett beruházáshoz kapcsolódó fenntartási idő lejártával a társaság, mint önálló gazdálkodó szervezet fennmaradásáról, **stratégia döntés** meghozatala vált szükséges. A 342/2019. (IX. 26.) közgyűlési határozat értelmében a Közgyűlése elfogadta az EVAT Zrt. Igazgatóságának javaslatát és felkérte az Eger és Körzete Hulladékkezelő Nonprofit Közhasznú Kft. ügyvezetését, valamint a tulajdonos EVAT Zrt. Igazgatóságát és a Városgondozás Eger Kft ügyvezetését, a társaság végelszámolással, jogutód nélküli megszűnését eredményező eljárás lefolytatására.

Az egri hulladékgazdálkodásban részes továbbá a TERRA-VITA Környezetgazdálkodási Kft., amelyben az önkormányzat csekély (1 %) tulajdonrészrel bír. A társaság a kommunális folyékony hulladék szippantását, ártalmatlanítását, valamint a veszélyes hulladékok gyűjtését, ártalmatlanítását közszolgáltatási szerződés keretében végzi. Figyelemmel a kft. gazdálkodási mutatóira és az alacsony tulajdoni hányadra, célszerű átgondolni a társaságban meglévő **önkormányzati üzletrész** elidegenítését.

## 7.2 Közös helyi hulladékgazdálkodási terv

Eger és Körzete Kistérségi Területfejlesztési Társulás 2004. évben készítette el a Közös helyi hulladékgazdálkodási terv-et, amelyben feltárta a célterület paramétereit, meghatározta az elvégzendő feladatokat, kiemelte a megelőzés fontosságát és ismertette a komplex regionális hulladékgazdálkodási rendszer működését. A tervet megalapozó adatgyűjtés 2002. évi. Az azóta eltelt időszakban bekövetkezett jogi, gazdasági, társadalmi és hulladékgazdálkodás-szakmai irányok változások miatt **a tervet áttekinteni és aktualizálni** célszerű – a költségvetési lehetőségek függvényében, külső szakértők bevonásával, figyelemmel az európai uniós és a hazai irányokra, az Országos Hulladékgazdálkodási Terv 2014-2020-ben rögzítettekre.

A helyi hulladékgazdálkodási terv, megállapítható, hogy csak az önkormányzati felelősségi körbe tartozó tevékenységekből keletkező hulladékokra vonatkozik. Ahhoz, hogy a városban hosszú távon is megfelelő környezeti állapotok legyenek, a hulladék- és környezetgazdálkodásban és a környezet megóvásában érdekeltekkel (a mezőgazdaságban, az iparban, a szolgáltatási szektorban tevékenykedőkkel, civil szervezetekkel ill. a lakossággal) **összehangolt tevékenységet** kell folytatni.

## 7.3 „Körforgásos gazdaság”

2016-ban zárult le a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás 4,5 milliárd forintos projektje: megépült Egerben egy szelektív válogató csarnok, a begyűjtött hulladék előkezelésére. A beruházás a korszerű hulladékgazdálkodást szolgálja. Ez összhangban áll az

Európai Bizottság „körforgásos gazdaságra való áttérés” javaslatával, cselekvési tervével, amelynek célja, hogy a termékek, alapanyagok és erőforrások értéke a lehető legtovább maradjon a gazdaságban és a hulladék keletkezése pedig csökkenjen minimálisra. A lakosság részéről a szelektív gyűjtést, a válogató csarnokban a beérkező hulladék gépi és kézi válogatását az újrahasznosítás vagy egyéb kezelés érdekében tovább kell folytatni.

### Szilárd hulladék

Az Egerben keletkező szilárd hulladék Hejőpapi külterületén található lerakóba kerül. Az Egerben található szilárd kommunális hulladéklerakó telepet 2009. július 15-én bezárták, majd rekultiválták. A szilárd hulladék gyűjtésére ingatlanfajtanként és a szolgáltatást igénybe vevőnként eltérő szabványos hulladékgyűjtő edények állnak rendelkezésre, amelyet előre megkötött „szerződés” alapján a meghirdetett időben szállít el a közszolgáltató.

A helyi hulladékgazdálkodás eredményessége és hatékonyságának növelése érdekében meg kell találni azokat a megoldásokat, amelyek nyomán **minden ingatlan használó igénybe veszi** ezt a közszolgáltatást: gyűjti, tárolja és átadja a hulladékot, kiegyenlíti a szolgáltatás díját; a hulladékgyűjtést pedig úgy valósítja meg, hogy azzal sem a saját, sem a környezete épségét, életét, közérzetét nem veszélyezteti, nem szennyezi, nem károsítja.

### Szelektív hulladék

A lakossági szelektív hulladékgyűjtés során a papír, műanyag, az italos karton és a fém kerülnek be a hulladékválogató csarnokba válogatásra és újrahasználatra vagy egyéb hasznosításra előkészítésre. Eger viszonylatában ez 2019-ben 1428 tonna szelektív hulladékot jelentett. Ezen a téren kiemelt fontosságú a szolgáltatás gördülékeny megszervezése, a „sárga kuka” és a szelektív hulladék-gyűjtő zsák rendelkezésre állása, a hulladékgyűjtő edények cseréjének biztosítása, a szállítások rendjének kommunikációja. A lakosságnak a felelős szelektív gyűjtésre hangolását ismeretterjesztő, népszerűsítő és érzékenyítő kampányokkal kell segíteni, tudatosítva a szelektív gyűjtés fontosságát.

### Üveghulladék

A visszaválthatatlan gyűjthető üveghulladékból 2019-ben Egerben 148 tonna keletkezett. Az ép, egész, szennyeződéstől mentes üveghulladék kezelés után visszakerülhet a termék körforgásba, csökkentve az alapanyag illetve a tényleges hulladék (szemét) mennyiségét. Ebben a lakosságnak jut egyre nagyobb szerep.

### Zöldhulladék-gyűjtés és hasznosítás

A lakossági zöldhulladék és nagyobb méretű faágak gyűjtését az Egri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. végzi. 2019-ben Egerből 1 168 tonna zöldhulladékot gyűjtöttek be és szállítottak az egri komposztáló telepre. A cég zöldhulladék kezelést jelenleg Egerben nem végez.

A társaság által díjmentesen biztosított zöld, céglogóval ellátott zsákok lebomlást segítő adalékkal készülnek, így kizárólag az általuk kiadott zsákban kerül elszállításra a zöldhulladék. Ez mindkét féltől fokozott odafigyelést igényel: a kft. folyamatosan, kellő mennyiségben, a gyűjtés helyén kell, hogy biztosítsa a speciális zsákokat, míg a lakosság a zöldhulladék gyűjtést előírászerűen kell, hogy megvalósítsa, nem elégetve a keletkezett hulladékot.

Eger város zöldterületeinek, parkjainak a fenntartását a Városgondozás Eger Kft. végzi. 2019-ben a zöldmunkákból, illetve parkfenntartásból származó, biológiailag lebomló hulladékból 183 tonna keletkezett, melynek ártalmatlanítására 4,3 millió forintot fordítottak.

Látható, hogy nagy mennyiségű lakossági és közterületi zöldhulladék képződik Egerben és a térségben is. Ezt jelentősen kiegészíti a szőlőterületekről a metszés során keletkező venyige, illetve a gyümölcsösökből származó nyesedék mennyisége.

Egerből és térségéből a zöldhulladék jelentős részét hasznosítás és ártalmatlanítás céljából azonban Hejőpapi hulladéklerakóba szállítják, mely kb. 60 km-es távolságra található Egertől. Az Önkormányzat támogatja a Városgondozás Eger Kft. által még 2018-ban készített javaslatot zöldhulladék hasznosítására alkalmas **komposztáló üzem** létrehozására, a Heves Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási Társulás tag önkormányzatainak összefogásával.

Egy helyi komposztáló üzem létesítésével a helyi alvállalkozásban tevékenykedő cégek nem lennének kitéve a piacon felmerülő átvételi árváltozásoknak a zöldhulladék tekintetében, a komposztáló üzemből keletkező komposzt pedig több területen, széles vevőkör felé hasznosulna mint pl. virágkomposzt, ültető közeg, talajjavító anyag, építési területeken pedig akár töltésnek is hasznosítható.

Egy helyi komposztáló üzem létesítése a HungAIRy LIFE integrált projekt céljainak teljesítéséhez is hozzájárulna.

A megvalósításhoz elvégzendő feladatok:

- A jelenleg rendelkezésre álló gépek, létesítmények felmérése, a különböző zöldhulladék mennyiségének felmérése, különböző költségek összegzése – adatgyűjtés aktuális helyzetkép kialakításához.
- A terv készítése során figyelembe kell venni az Eger és térségéből Hejőpapi hulladéklerakóba történő szállítás környezeti hatásait (tehergépjárművek kibocsátása, zajterhelés, úthálózat terhelése stb.), továbbá számításba kell venni Hejőpapi hulladéklerakó befogadó képességét is (meddig üzemelhet Hejőpapi hulladéklerakó).
- A keletkező komposzt hasznosíthatóságának felmérése.
- Komposztáló üzem létesítésére pályázati források folyamatos nyomon követése.
- A lakosság véleményének felmérése közösségi zöldhulladék feldolgozó létesítésével kapcsolatban.
- Szakmai együttműködés kezdeményezése a környezetvédelemmel foglalkozó helyi civil szervezetekkel.

Az Önkormányzat felkarolja és a költségvetés lehetőségeivel összhangban támogatja a civil szervezetek kezdeményezésével létrejött „**Városi komposztálási program**”-ot, melynek célja a szemléletformálás, a zöldhulladék környezettudatos újrahasznosítása. A megvalósítás során a családi házakban élő résztvevők komposztládát vagy komposzt-keretet kapnak, míg mások komposztáló közösségeket hozhatnak létre. A csoportokat tanácsadással, találkozókkal, oktatással is segítik.

#### Lakossági lomhulladék elszállítás

A lakosság számára feleslegessé váló, de a rendszeres hulladékszállítás során el nem vihető hulladékot az Egri Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. egész évben elszállítja az egriektől. A 2019. évben ezt 818 alkalommal tette meg, ebből 330 alkalommal társasházak igénylése alapján és összességében 991 740 kg (közel 1000 tonna) hulladék került ki a hasznosításból, lett tárgya a hulladékgazdálkodásnak. A lomtalanítást a lakosság, beleértve a társasházakat is, előre jelezve kérhetik, évente egy alkalommal, 2 m<sup>3</sup>-ig, ingyenesen.

Nyitva áll az egri lakosok számára a Homok utcai hulladékudvar is, ahol a szelektíven gyűjthető, a lomtalanítás során elszállítható és a veszélyes hulladék átvétele is megtörténik.

A lomtalanítás rendszerét a helyi hulladékgazdálkodási rendeletet módosító 39/2017. (XII.22.) számú rendelet módosította. Korábban ingyenesen, évente egy alkalommal, előre meghirdetett időpontban történt a lomhulladék elszállítása, a rendeletmódosítás nyomán ez egy, bármely időpontra előzetesen kérhető szállításra változott.

Egerben kb. 25 ezer lakóingatlan található, akik közül csupán alig több, mint 800 kérte (feltételezve az egyszeri igénylést) a lomtalanítást. A 3 %-os arány igen elenyésző. Az Önkormányzat ezért kezdeményezi a lomhulladék elszállítás rendszerének áttekintését a lakosság, a civil szervezetek és a közszolgáltató bevonásával.

#### Építési és bontási hulladékfeldolgozó telep

Az Egerszalóki útról megközelíthető telepet a Városgondozás Eger Kft. üzemelteti. Évente egyszer van lehetősége ingyenesen az egri lakosoknak 1 m<sup>3</sup> (max. 600 kg) építési, bontási törmelék lehelyezésére.

A várost körülvevő külterületeken a kommunális hulladék mellett a „sitt” okozza a legnagyobb környezetszennyezést, ezért a telep működését, az alkalmazott díjtételeket, az ingyenesen beszállítható hulladékmennyiséget, az illegális hulladéklerakás problémakörével együtt, az Önkormányzat koordinálásával át kell tekinteni.

#### Veszélyes hulladékok

Veszélyes hulladék lerakására a Homok utca 26. szám alatti lakossági hulladékgyűjtő udvarban van lehetőség, amit az Egri Hulladékgazdálkodási NKft. üzemeltet. Háztartásonként,



negyedévenként 100 kg adható le akkumulátor, szárazelem, gyógyszer, fénycső, izzó, lakk- és festékmaradványos göngyöleg és motor- és hajtóműolaj veszélyes hulladékból.

Elősegíti a veszélyes hulladékoknak a hulladékgazdálkodás rendszerébe juttatását, ha az Önkormányzat félévente megszervezi, koordinálja az ingyenes veszélyes hulladékgyűjtést, ahol környezetvédelmi szakember felügyelete mellett lehet leadni a háztartásokban felhalmozódott veszélyes hulladékot.

Sajátos hulladéknak tekinthető a begyűjtött csikk és a kutyaürülék. 2019-ben a Városgondozás Eger Kft. által begyűjtött csikkos edényekből, illetve a kutyaürülék gyűjtő edényekből összesen 700 tonna hulladék keletkezett. 2015-ben zajlott Egerben a kutyák összeírása az állatok védelméről és kíméletéről szóló 1998. évi XXVIII. törvény előírásainak megfelelően. Már akkor nyilvánvalóvá vált, hogy a kihelyezett speciális gyűjtőedények nem elégségesek a növekvő számban tartott ebek ürülékének kezelésére. Az Önkormányzat tovább folytatja ezeknek az edényeknek a kihelyezését. A Városgondozás Eger Kft. fokozott figyelmet kell fordítson, különös a meleg időszakban, az edények ürítésére, tisztítására. Elvárt azonban a kutyatartók felelős viselkedése is az ürülék összegyűjtése és a gyűjtő edényekbe helyezése révén.

Veszélyes hulladéknak minősül és környezet-egészségügyi szempontból is kiemelt az állati eredetű hulladékok gyors és szakszerű ártalmatlanítása. Ezek szállítását, hűtését, tárolását speciális szállítási engedéllyel, külön hatósági engedélyek alapján az Eger és Körzete Hulladékkezelő és Szolgáltató Nonprofit Kft. végzi. A működéshez az Önkormányzat minden évben hozzájárul.

A gazdasági program készítésének időszakában 2020. 11. 24-én benyújtásra került az Országgyűlés elé az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (száma: T13958), amely módosítaná a hulladékgazdálkodás hazai rendszerét és egyebek közt, megszüntetné a települési önkormányzat hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megszervezéséért fennálló felelősségét. A törvényjavaslat 2020.12.15-i tárgyalását követően 2020.12.21-én a köztársasági elnök az Alaptörvénnyel való összhang vizsgálatára megküldte a joganyagot az Alkotmánybíróságnak, amely a 49. § (1) bekezdését alaptörvényellenesnek találta. (lásd még 8.2 alcím). A döntésre figyelemmel kell újragondolni az önkormányzati szerepvállalást.

## **8. Helyi környezet- és természetvédelem és a környezet-egészségügy feladatai**

A lakosok életminőségét és egészségi állapotát alapvetően befolyásolja az őket körülvevő városi környezet minősége, amire az egyén és a közösség is ráhatással bír. Mind a város lakóinak, mind az Önkormányzatnak közös feladata és felelőssége a környezet és az ember közti harmónia megteremtése, fenntartása, a környezeti ártalmak csökkentése.

**Környezetvédelem** alatt azok az emberi tevékenységek, intézkedések értendők, amelyeknek célja az élő- és élettelen környezet és elemeinek védelme, megőrzése, károsodásának és szennyezésének csökkentése, megelőzése.<sup>35</sup> A környezet védelmének fogalmi eleme maga a környezet, amit védelem illet. A környezet egy része a „természet”, amely nem tartalmazza az épített környezetet. A természeti területek és értékek megőrzése, védelme a természetvédelem tárgyköre.

A **környezet-egészségügy** fókuszában az ember áll – a meg nem tett, nem elégségesen tett illetve megtenni szükséges intézkedések emberre gyakorolt hatását igyekszik kivédeni, kezelni. Mindkét fogalom és tevékenységcsoport magában foglalja a levegőtisztaság védelmét, a levegőminőség javítását; vízminőség-védelmet, a biztonságos ivóvízhez és szanitációhoz (szennyvíz elvezetése, elszállítása) hozzáférést; a zaj- és rezgés elleni védelmet, a zajszennyezés mérséklését. A környezetvédelem területe továbbá a talajvédelem és a hulladékgazdálkodás, míg a környezet-egészségügy kiemelten kezeli a vegyi anyagok káros hatásainak csökkentését is.

Az Möt. 13. § (1) bekezdése alapján, mindezekon túlmenően, az Önkormányzatnak figyelmet kell fordítania a köztisztaságra, gondoskodni kell a rovar- és rágcsálóirtásról, kezelni kell az illegális hulladékot és biztosítani kell illemhelyek fenntartását.

### **8.1 Rendeleti szabályozás**

Eger MJV Önkormányzata „a települési hulladékkal kapcsolatos hulladékgazdálkodási helyi közszolgáltatásokról, valamint a szervezett köztisztasági közszolgáltatás kötelező igénybevételéről” szóló 37/2009. (VIII.28.) önkormányzati rendeletében szabályozza

- a lakások és egyéb tartózkodásra szolgáló épületek tisztántartását – a tulajdonos kötelezettségeként határozza meg;
- a közterületek tisztántartását – a tulajdonos/üzemeltető/szolgáltató kötelezettségévé téve annak elvégzését.
- A rendelet megnevezi továbbá az építési, karbantartási, javítási tevékenységből adódó szennyeződés eltávolításáért felelőst; a kereskedelmi tevékenységet folytató szervek, utcai árusok, rendezvényszervezők környezet-egészségügyi kötelezettségeit.
- Tiltja az ivóvizet szolgáltató kutak, a csapadécsatornák, a közterület és a felszerelési, berendezési tárgyai beszennyezését.

<sup>35</sup> <https://u-szeged.hu/efop362-00007/minden-szocikk/kornyeztvedelem>

- Előírja a hó- és síkosság mentesítést – a tulajdonos kötelezettségeként.

A rendeletben foglaltak betartását az Önkormányzat szakmai apparátusán keresztül továbbra is rendszeresen, következetesen **ellenőrzi** és a közösség egészséges környezetéhez való joga érvényesülése érdekében a szabályt megszegőket **szankcionálja**.

A rendelet szerint a **helyi közutak, terek, sétányok, autóparkolók, játszóterek, lépcsők tisztántartásáról, hó- és síkosság-mentesítéséről, portalanításról**, szükség szerint **locsolásáról** az Önkormányzat gondoskodik. Ezt az Önkormányzat szolgáltatási szerződés keretében biztosítja, amelyet későbbiekben is **köteles és vállal megtenni**. A szükséges forrást minden évben a költségvetésben kell biztosítani. A felhasználás minőségét, az ár-érték arányt a Polgármesteri Hivatal szakirodája ellenőrizni köteles.

A **koronavírus-járvány** időszakában az Önkormányzat több alkalommal lefolytatta és a pandémia idején, majd szükség esetén továbbiakban is **vállalja a közterületek fertőtlenítését**, kiemelten a játszóterekre és a közterületi bútorokra, a forgalmasabb helyek környékére: többek között a buszmegállók, bevásárlóközpontok, posták és gyógyszertárak környezetére.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata a környezet-egészségügyi feladatellátása kapcsán „**önként vállalt**” feladatként 2018. július 1. napjától 2022. június 30. napjáig terjedő időtartamra kötött közszolgáltatási szerződést az Állatokat Védjük Együtt Alapítvány képviselőjével. Az Alapítvány üzemelteti a gyepmesteri telepet és gyepmesteri teendőket lát el: a kóbor kutyákat a város közigazgatási határain belül befogja, elhelyezi, gondozza, közreműködik a gazda megkeresésében. A feladatellátás nem kötelező, évi mintegy 10 millió forint támogatás biztosítását jelenti, azonban az Önkormányzat továbbra is **elkötelezett a tevékenység finanszírozása mellett**.

## **8.2 Környezet- és természetvédelem, illegális hulladékelhelyezés felszámolása**

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata **elkötelezett és felelősséggel tartozik** a környezet- és természetvédelem területén, a rábízott környezeti és természeti értékek megőrzésében, megóvásában a ma élő emberek, illetve a jövő generációk számára. Önkormányzati keretek között mindent megtesz annak érdekében, hogy fenntartsa a jelenlegi állapotot, valamint a fenntarthatóság jegyében tovább fejlessze azt, figyelembe véve az ország, a régió és a város érdekeit. A Bükk-hegység és az Alföld között Eger változatos táji adottságokkal bír, amelynek előnyeit mindenképpen érdemes kihasználnia a városnak.

Napjainkban a legnagyobb kihívást szinte az egész világ számára a **klímaváltozás** jelenti. A makroszinten túl szükséges ennek csökkentése érdekében regionálisan, helyileg minden megtenni, **lassítani ezt a folyamatot**, illetve felkészülni a jövőbeni változások következményeire.

Jelenleg a város a szén-dioxid kibocsátás csökkentésével, jelentős számban **faültetéssel** (1552 faültetési program), a **zöldfelületek növelésével**, valamint a jelenleg meglévők gondozásával, fenntartásával és a megújuló energiaforrások adta lehetőségek kihasználásával tudja a legnagyobb célt elérni a környezet megóvása érdekében. Eger több, jelentős, helyileg védett természeti területtel büszkélkedhet, a legnagyobbakat említve a Szmrecsányi Lajos Érsekkert, a Nagy-Eged hegyi növénytársulás, vagy a Mész-hegy – Nyerges-tető helyileg védett területe. Megtartásukat, fenntartásukat az ember és a természet összhangjának megteremtésével, a természetvédelem eszközeivel és az Önkormányzat költségvetése függvényében tovább kell folytatni.

Eger közúthálózata is túlterhelt, ami jelentős levegőszennyeződést, rezgés- és zajproblémát eredményez. A város rendelkezik jelentős kerékpáros úthálózattal, amelyet egyre többen vesznek igénybe, ezzel csökkentve mind a levegő minőségének romlását, mind a zaj- és rezgésterhelést. A városon áthaladó **forgalom csökkentése** érdekében a jövőben mindenképpen szükségessé válik egy, a várost elkerülő közút megépítése (lásd: 12. Településfejlesztés), amely jelentős mértékben hozzájárulna a tisztább levegő-minőséghez, valamint a zaj- és rezgésterhelés csökkenéséhez.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata rendelkezik éghajlat-változási stratégiával, fenntartható energia akciótervvel (felülvizsgálata megtörtént), továbbá fenntartható városi mobilitás tervvel is.

Eger 2016-ban készült Levegőminőségi Terve felülvizsgálatra került, a gazdasági program készítésének időszakában a Heves Megyei Kormányhivatal, Környezetvédelmi és Természetvédelmi Főosztályán engedélyeztetés alatt áll. A terv tartalmazza, hogy Eger levegőminősége, éves adatokra vonatkoztatva, jó minőségű, ezért továbbiakban állapotmegtartó rendelkezések, intézkedések szükségesek. A terv 2026-ig, minden második évben felülvizsgálatra fog kerülni, a HungAIRy LIFE projektnek köszönhetően. Eger részt vesz a **HungAIRy LIFE** integrált projektben, amelynek célja a levegő minőségének javítása.

Az Önkormányzat **elkötelezett** a koncepciókban, stratégiákban foglaltak előírás szerinti **felülvizsgálatában, aktualizálásában és tovább folytatja** a dokumentumokban előírtak, javasoltak **megvalósítását**, figyelemmel jelen és aktuális költségvetési helyzetére.

Napjaink kihívásai közé tartozik, világméretű problémát okoz összefüggésben a klímaváltozással is, a hulladékok kezelése, az **illegális hulladékelhelyezések, elhagyott hulladékok** felszámolása. Ezt a problémát Eger Megyei Jogú Város sem tudja elkerülni. Jelentős mennyiségben található illegálisan elhelyezett hulladék elsősorban a külterületi ingatlanok területén, ám a szemét időnként a belterületi városrészekben is megjelenik. Kiemelt bortermelő vidék lévén a külterületi ingatlanokat jól megközelíthető úthálózat köti össze a várossal, amelyet az illegális szemetelők is igénybe vesznek, könnyen találnak olyan helyet, ahová a hulladékot illegális módon lerakják. A probléma érinti az önkormányzati területek mellett a gazdasági

társaságok és a magánszektor területeit is. A hulladék szennyezi a környezetet és közegészségügyi veszélyeket is rejt magában. Külterületen az illegálisan elhelyezett hulladékok hatással lehet az élelmiszertermelés (szőlő- és bortermelés) ágazatára, a talajba történő bemosódások következtében a szennyező anyagok megjelenhetnek a fogyasztásra szánt élelmiszerekben, nem beszélve a közvetlenül okozott talajvíz valamint a kül- és felszín alatti vízkészlet elszennyeződéséről. A környezet megóvása, egészséges életmódunk megőrzése, valamint tájvédelmi és tájképvédelmi szempontból is kiemelten fontos az illegális hulladéklerakók okozta talaj-, víz-, és levegőterhelés megszüntetése, illetve tájsebek csökkentése.

Az Önkormányzat **elkötelezett** az illegális hulladékelhelyezés problémájának megoldásában. A Belügyminisztérium által kiírt felhívásra a közgyűlés 2020. október 29-i támogató döntése alapján **pályázatot nyújtott be**, amely önkormányzati tulajdonú ingatlanokon, közterületeken illegálisan lerakott, elhagyott hulladék összegyűjtésének, elszállításának és kezelésének kapcsán a felmerült és pénzügyileg teljesített költségekre nyújthat fedezetet, 20 millió forint összegben. Az illegális lerakóhelyek felszámolása érdekében jött létre a **„Tisztítsuk meg az országot” projekt** keretén belül kifejlesztett **„Hulladékradar”** applikáció, amely az adott településeket értesíti, bejelentések nyomán, a lerakott hulladékokról.

Az Önkormányzat számára **jelentős terhet jelent** az illegális lerakók felszámolása, hisz a város köz- és külterületein illegálisan elhelyezett zöld- és egyéb hulladékok mennyisége éves szinten mintegy 4000 tonna, begyűjtése és szállítása pedig meghaladja a 8 millió forintot.

Az Önkormányzat az illegális hulladékelhelyezés megakadályozása, de legalább mérséklése érdekében **konceptiót dolgoz ki**, bevonva a terület szakértőit, szakmai civil szervezetek képviselőit.

Továbbra is követi a hulladékgazdálkodás **„szennyező fizet”** elvét, mely szerint a szennyezés okozója a felelős az általa előidézett környezeti hatásért, a szennyezés elhárításáért és az okozott károk kezeléssel kapcsolatos minden költségéért. Megragadja, **érvényesíti a jogi lehetőségeket** is, szabálysértési eljárást kezdeményez az ellen a személy ellen, aki települési hulladékot közterületen engedély nélkül helyez el, vagy nem a kijelölt lerakóhelyen rak le.

A gazdasági program készítésének időszakában 2020. 11. 24-én benyújtásra került az Országgyűlés elé az egyes energetikai és hulladékgazdálkodási tárgyú törvények módosításáról szóló törvényjavaslat (száma: T13958), amely módosítaná a hulladékgazdálkodás hazai rendszerét és egyebek közt, megszüntetné a települési önkormányzat hulladékgazdálkodási közszolgáltatás megszervezéséért fennálló felelősségét.

2023. 07. 01-vel hatályon kívül helyezné a törvény az Möt. 13. § (1) bek. 19. pontját, amely a „hulladékgazdálkodás”-t, mint különösen ellátandó helyi önkormányzati feladatot nevesíti.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.) szerinti állami hulladékgazdálkodási közfeladat az állam kizárólagos gazdasági tevékenységei közé kerülne.

Módosítaná a törvény a Ht. 33. §-át: „(4) A települési önkormányzat a Mötv. 13. § (1) bekezdés 5. pontjában foglalt köztisztasági feladatok ellátása körében eleget tesz a közterületen elhagyott hulladék felszámolásával összefüggő kötelezettségének.”

Továbbá a hivatkozott törvény szerint a Ht. 35. § (1) bekezdése a következő h) ponttal egészülne ki: (A települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg:) „h) az elhagyott hulladék felszámolásához szükséges helyi intézkedések körét.”

A Ht. 61. §-ának módosítása a hulladékelhagyási magatartás intenzívebb szankcionálása érdekében történne, továbbá egyértelműsítene a jogszabály, hogy az ingatlan tulajdonosát fokozott felelősség terheli az illegális hulladéklerakás vagy elhagyás megelőzése érdekében.

A Ht. 33., 35. és 61. §-aiban bekövetkező módosítások hatályba lépése: 2021.01.01. napja.

A törvényjavaslat tárgyalását követően 2020.12.21-én a köztársasági elnök az Alaptörvénnyel való összhang vizsgálatára megküldte a joganyagot az Alkotmánybíróságnak<sup>36</sup>, amely a 49. § (1) bekezdést alaptörvény-ellenesnek találta.

### **8.3 Rovar és rágcsálóirtás**

A város területén az EVAT Zrt. végzi a rovar és rágcsálóirtást és mentesség-fenntartási munkákat. Ennek keretében Eger Megyei Jogú Város Önkormányzatának megbízásából a városi csatornahálózat és csapadékvíz-elvezető rendszer valamint a patakmeder mentesség fenntartási munkáit, az egri vállalkozások és gazdálkodó szervezetek telephelyein történő irtási és mentesség-fenntartási munkákat és a város lakóházak területein lakossági bejelentésre patkányirtás munkálatait végzi el.

A rovar és rágcsálóirtást az Önkormányzat, mint kötelező feladatot nevesíti a költségvetésében és finanszírozza azt (2020. év tervezett kiadási előirányzata 4 millió Ft volt), melyet a későbbiekben is, anyagi lehetőségei függvényében, ellát.

### **8.4 Nyilvános illemhelyek fenntartása**

Egy település kedvező megítélését jelentősen növeli a nyilvános illemhelyekkel való ellátottsága, mely különösen a turisták vonatkozásában bír nagy jelentőséggel. Az Önkormányzat az Alapokmányában nevesíti az illemhelyek fenntartását kötelező feladatoként. 2019. tavaszán került átadásra a Végvári vitézek tere szomszédságában a város legmodernebb nyilvános illemhelye, amely a mozgáskorlátozottak számára is igénybe vehető, a kisgyermekes családoknak pedig pelenkázó helyiséget is biztosít.

A nyilvános illemhelyek számának és minőségének fejlesztését az Önkormányzat tovább folytatja, ütemezetten, de figyelemmel az anyagi lehetőségeire.

---

<sup>36</sup> 2021.01.04.: [https://www.parlament.hu/web/guest/folyamatban-levo-torvenyjavaslatok?p\\_p.id=hu\\_parlament cms\\_pair\\_portlet\\_PairProxy\\_INSTANCE\\_9xd2Wc9jP4z8&p\\_p.lifecycle=1&p\\_p.state=normal&p\\_p.mode=view&p\\_auth=M188ztT5&hu\\_parlament cms\\_pair\\_portlet\\_PairProxy\\_INSTANCE\\_9xd2Wc9jP4z8\\_pairAction=%2Finternet%2Fcplsql%2Fogy\\_irom.irom\\_adat%3Fp\\_ckl%3D41%26p\\_izon%3D13958](https://www.parlament.hu/web/guest/folyamatban-levo-torvenyjavaslatok?p_p.id=hu_parlament cms_pair_portlet_PairProxy_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8&p_p.lifecycle=1&p_p.state=normal&p_p.mode=view&p_auth=M188ztT5&hu_parlament cms_pair_portlet_PairProxy_INSTANCE_9xd2Wc9jP4z8_pairAction=%2Finternet%2Fcplsql%2Fogy_irom.irom_adat%3Fp_ckl%3D41%26p_izon%3D13958)

Fel kell újítani a Bródy Sándor utcában található illemhelyet, alkalmassá kell tenni a mozgáskorlátozottak számára is.

Nagyobb léptékű és intenzívebb finanszírozást igényel a Bajcsy-Zsilinszky utcai wc felújítása. Munkálatai megkezdéséig a környezete (teteje) kulturált megjelenését biztosítani szükséges.

Figyelemmel kell lenni a turisták városba érkezési, parkolási lehetőségeire, szokásaira, közlekedési („vonulási”) irányukra is, a tervezés során együtt kell működni a turizmus szakma képviselőivel, idegenvezetőkkel.

Azokon a helyeken, ahová sok ember érkezik (pl. vasútállomás, távolsági autóbusz-állomás, Ady Endre utcai parkoló, Petőfi Sándor tér, parkolóházak) illetve megfordul (pl. Szépasszonyvölgy, Szmrecsányi Lajos Érsekkert) át kell tekinteni, meg kell tervezni és folyamatosan meg kell valósítani a nyilvános illemhely-fejlesztést.

### **8.5 Műanyagmentes rendezvények**

Eger Megyei Jogú Város Közgyűlése kifejezi azon szándékát, hogy előtérbe helyezi a műanyagok csökkentését és ezért a jövőben csak olyan rendezvényt támogat, ahol ezen környezettudatosági szempont érvényesülése biztosított – áll a 286/2020. (IX.30.) közgyűlési határozatban<sup>37</sup>.

A döntés összhangban van a Kormány 2020. februárjában meghirdetett Klíma- és Természetvédelmi Akciótervével, az egyszer használatos műanyag termékekre vonatkozó 2019/904 európai parlamenti és a tanács irányelvvel.

Az Önkormányzat szándéka, hogy környezetbaráttá tegye a helyi, támogatott rendezvényeket: azoknak minél nagyobb legyen a kulturális-, és minél kisebb az ökológiai lábnyoma. A rendezvényeken közreműködők közül továbbiakban azokat részesíti előnyben, akik szelektív módon gyűjtik a hulladékot, a műanyagok felhasználását minimalizálják, a vendégeknek, vásárlóknak újrahasználatos eszközöket biztosítanak (pl. üveg pohár, kancsó, visszaváltható tányér stb).

Az Önkormányzat fontosnak tartja a szemléletformálást és a tájékoztatást, mind az Önkormányzat által működtetett honlapon, mind a közösségi médiában vagy a rendezvények szórólapjain.

---

<sup>37</sup> EMJV Önkormányzat Közgyűlése 2020. 09. 30-i ülése 13. napirendi pontja (Előterjesztés műanyagmentes rendezvények megtartásának előmozdítására)

## **9. Helyi közösségi közlekedés biztosítása – lépésenként a fenntarthatóság felé**

### **9.1 Helyi közösségi közlekedés**

A helyi autóbusz-közlekedés megrendelője Eger MJV Önkormányzata. A helyi közösségi közlekedést menetrendszerinti autóbuzsközlekedés formájában Közszolgáltatási Szerződés alapján a Volánbusz Zrt. biztosítja a város lakossága, az itt dolgozók és az ide látogatók számára. A Szerződés szolgáltatási időszaka 2019. január 1-től 2028. december 31-ig tart.

A közszolgáltatás finanszírozása 4 bevételi lábon állt a 2019. év végéig, ezek:

- az utasoktól beszedett menetdíj (jegy és bérlet),
- a kedvezményes utazások után az állam által biztosított szociálpolitikai menetdíj támogatás,
- a központi költségvetésből, a közösségi közlekedés fenntartására az önkormányzatok által pályázható címzett normatív támogatás,
- az Önkormányzat, mint a közszolgáltatás megrendelője által fizetendő szerződés szerinti díj,
- a Szolgáltató meg nem térülő elismert költségeit és méltányos nyereségét lefedő veszteség megtérítése, amely szintén az Önkormányzat kötelezettsége.

Magyarország kormánya, a 2020. évtől a központi költségvetésből törölte a normatív támogatást, és a Möt. 13. § (3) bekezdése 2020. 01. 01-től hatályos módosulása nyomán a helyi közösségi közlekedési feladatellátás forrása helyi önkormányzatnál a helyi iparüzési adóból származó bevételéből történő finanszírozását rendelte el, amellyel szolgáltatás finanszírozása ugyan „rendezett”, de az újabb költségvetési terhet ró az önkormányzatokra.

A VOLÁNBUSZ Zrt. tájékoztatásai szerint, a 2018., 2019. és 2020. évben, a szerződések szerinti összesen 665 645 e Ft szolgáltatási díjjal szemben 1 039 166 e Ft összegben számszerűsítették az Önkormányzat fizetési kötelezettségét.

Tovább növelheti a fizetési kötelezettséget a koronavírus járvány miatti bérlet és menetjegy bevétel kiesés, illetve a kormány járatsűrítésre vonatkozó döntése alapján történt többlet kilométer futásteljesítmény, melynek hatásaira keletkező veszteség megtérítése is (becsült összege elérheti a 150-200 millió Ft összeget) az önkormányzat kötelezettsége. Mindezek együttes fedezeti igénye alapjaiban befolyásolja az Önkormányzat egyébként is nehéz helyzetben lévő 2021. évi költségvetését.

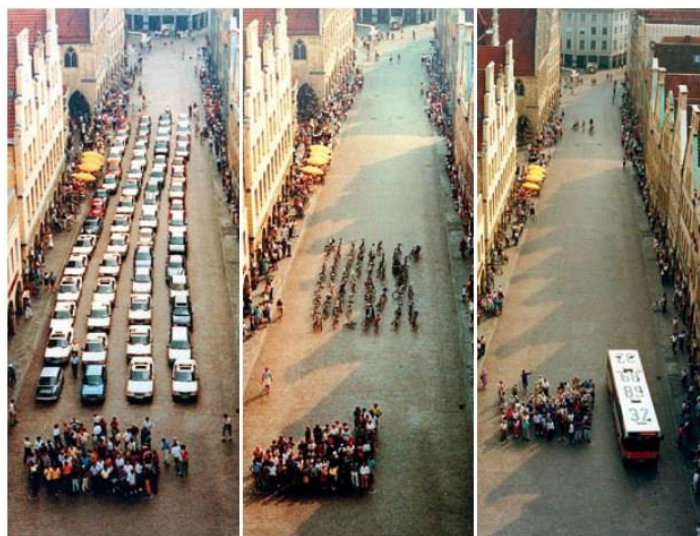
A finanszírozási nehézségek ellenére a közösségi közlekedés rendkívül fontos része a mobilitási palettának. A leginkább helytakarékos közlekedési forma egy helyhiánnyal küzdő városban, környezetterhelése, energia felhasználása pedig egy utasra, utazásra vetítve áll előkelő helyen.



Ugyanakkor Egerben a domborzati viszonyok és a nagy észak-dél távolság teszi megkerülhetetlenné alkalmazását.

A **helyi autóbusz-hálózatot** az Önkormányzat több alkalommal felülvizsgálta, egyszerűsítette, így letisztult, túlnyomórészt átmérős hálózat jött létre, melyben az észak-déli törzsvonalak sűrűn kiszolgáltak, a keleti és nyugati városrészek azonban kevésbé. A déli ipari területek növekvő beépítése új közlekedési útvonalakat hoz létre, a megjelenő gazdasági aktivitások, munkáltatók pedig helyváltoztatást (utazást, szállítást) generálnak, melyet célszerű szervezeten keresztül kiszolgálni a korlátozottan rendelkezésre álló közterületek, parkolási és közúti kapacitások miatt is. Számos városrészben új lakóegységek jönnek létre (Almagyar domb, Vécsey völgy, Ráchegy, Szalapart, Tihamér, Boros Endre u. Vadrózsa u., Faiskola u.), melyek a kiszolgálás javítását vagy mennyiségi növelését igényelnék. Sajnos egyes városrészek szűk és/vagy meredek, kis sugarú ívekkel rendelkező utcái megnehezítik az egyébként szükséges mentrendszerinti autóbuszközlekedésbe vonásukat (Egyetem, Leányka utca, Kórház és belváros keleti része, Egerszalóki út környéke és részben a Szépasszonyvölgy). A Lajosvárosban a Pozsonyi utcai új óvoda és a Lajosvárosi temető bővítése generálhat új utazási igényeket. A közösségi közlekedési hálózat irányába **újonnan keletkező igények figyelemmel kísérése** és azok szükség és lehetőség szerinti kiszolgálása mind az Önkormányzat, mind a Szolgáltató folyamatos feladata az elkövetkező időszakban is.

A megnövekedett közúti forgalomból adódó késések a mai **menetrendben** esetenként már kezelhetetlenek, szerkezeti módosítás, a menetidők átgondolása szükséges. A menetrendi kínálat az elmúlt években csökkent, a tarifarendszer rugalmatlan, a forgalomirányítási és utastájékoztatási rendszer technológiája elavult. Fontos kérdés a személygépjárművekkel szemben az autóbuszok előnyben részesítése a közúti forgalomban, hisz erre a helyhiány miatt nehéz jó megoldást találni.



Fenntartható közlekedés a városban

Forrás FŐMTERV előadás. (Eredeti kép Wolfgang Rauch, 2011)

A hosszabb útvonalak és menetidők az autóbusz darabszámának és gépkocsivezető létszámának növekedését eredményezik, melyek a költségek jelentékeny részét hordozzák.

A **járműállomány** jelentős mértékben előregedett, sok a korszerűtlen magas padlós Ikarus 200-as családba tartozó jármű, melyek már kevésbé vonzóak az utasok számára.

Az alacsonypadlós autóbuszok száma 30 % körül mozog. Az egri utasforgalmat kiszolgáló 40 db autóbusból légkondicionálással 9 db autóbusz rendelkezik. Hétköznapokon összesen 655 járat közlekedik naponta, hétvégeken 295. A járatok mintegy 5000 km-t tesznek meg együttnéve naponta. A rendelkezésre álló adatok alapján (2016.) a járatok kihasználtsága átlagosan 27 %.

A buszok gázolajjal működnek, átlagéletkoruk 17 év.

A károsanyag kibocsátásuk is a korábbi évek elvárásainak felel meg csupán. A környezetvédelmi osztályba sorolásukat az alábbi táblázat tartalmazza.

<b>Autóbusz besorolása</b>	<b>EURO</b>	<b>Autóbusz (db)</b>
EURO I		9
EURO II		6
EURO III		5
EURO IV		9
EURO V		3
EURO VI		3
EEV		4
Be nem sorolt		1
<b>Összesen</b>		<b>40</b>

A Volánbusz Zrt. Egri Területi Igazgatóságának kezelésében nincs tisztán elektromos, növelt hatótávolságú külső töltésű hibrid elektromos gépkocsi, külső töltésű hibrid elektromos gépkocsi (plug-in hibrid gépjármű) vagy egyéb nulla emissziójú gépjármű, pedig a károsanyag-kibocsátással kapcsolatos szabályozások is egyre szigorodnak. A szénelapú üzemanyagok elégetéséből származó CO<sub>2</sub> kibocsátást folyamatosan csökkenteni kell.

Az Önkormányzat, együttműködve a Volánbusz Zrt-vel, folyamatosan figyelemmel kíséri azokat a **pályázati lehetőségeket**, amelyeket igénybe véve a helyi közösségi közlekedésben résztvevő autóbusz-állomány cseréje megvalósítható, elektromos buszok beszerzésével. Ezt a Kormány „új buszstratégiai koncepciója és az ún. Zöld Busz Mintaprojekt” alapozza<sup>38</sup>.

A Neumann János Nonprofit Közhasznú Kft. Zöld Busz Projektiroda ZFR-ZBP-005 pályázati felhívási kódszám alatt tette közzé azt a pályázatot, amelynek célja a helyi tömegközlekedésben használt, korszerűtlen, rossz károsanyag és széndioxid kibocsátási jellemzőkkel rendelkező autóbuszok cseréje. A pályázat révén az autóbuszok beszerzéséhez maximum 50 % támogatás nyerhető.

A pályázat során a Volánbusz Zrt. városunk irányába 6 db elektromos autóbusz beszerzésével és a kapcsolódó töltőinfrastruktúra kiépítésével számol. A környezeti kedvező hatások és a jelen

<sup>38</sup> 1537/2019. (IX.20.) Korm. hat. (Magyar Közlöny 2019. szeptember 20.)

pillanatban is folyó műszaki-gazdasági számítások, hatástanulmányok összevetésével szükséges a támogató döntést meghozni.

A **helyközi autóbuszállomás** a város központjában helyezkedik el, mely nem csak jelentős forgalomterhelést jelent, de légszennyező szerepe sem elhanyagolható. A távolsági és regionális autóbusz-közlekedés jelenleg hálózati, kínálati és jellemzően kényelmi szempontból is vonzóbb a vasúti közlekedésnél. Ez köszönhető annak is, hogy az autóbusz-állomás utasforgalmi szempontból kedvezőbb elhelyezkedésű, de túlszűfolt.

A közforgalmú személyszállítás (közösségi- és tömegközlekedés) egyre fontosabb társadalmi szerepet tölt be és a városi élet nélkülözhetetlen eleme a megfelelő színvonalú tömegközlekedés megléte. Környezetkímélő jellege felértékelődött a forgalmi dugók, torlódás, és kibocsátás miatt is.

A fenntartható mobilitás szükségessé teszi azt, hogy a következő években az Önkormányzat **kiemelt figyelmet** fordítson a közösségi közlekedés színvonalának fejlesztésére, annak ellenére, hogy a teljes átalakítást nem lehet 4 év alatt elvégezni.

Ahhoz, hogy Eger város környezete egészséges és élhető legyen, az alábbi célok kerülnek megfogalmazásra:

- a Volánbusz Zrt-vel együttműködve a városi közösségi közlekedés infrastruktúrájának és eszközeinek fejlesztése, az autóbusz állomány átlagos életkorának csökkentése, új, környezetkímélő illetve alacsonypadlós és légkondicionált autóbuszok beszerzése,
- ésszerű kínálaton alapuló, integrált, ütemes menetrend kialakítása,
- a fejlesztést igénylő településrészek hálózatba kötése,
- a megállóhelyek áttekintése, szükség esetén új megállóhelyek létesítése,
- gyorsjáratok beiktatása, járatracionizálás,
- elektronikus utastájékoztató fejlesztése,
- elektronikus jegyrendszer bevezetése, adaptálása,
- elektromobilitásra történő fokozatos áttérés.

Folyamatosan visszatérő, nagy ívű, kimunkálandó gondolat a jelenlegi **vasúti** szakasz bevonása a helyi városi tömegközlekedésbe, megállók kiépítése a **Felsővárosban, Felnémeten**. A projekt megvalósításához szükséges partnerként kell bevonni a MÁV ZRt-t, mert a pályaszakaszon lévő biztosítóberendezések korszerűsítése elengedhetetlen a fejlesztés végrehajtásához. A jelenlegi biztosítóberendezések, fényjelző készülékek, sorompók ugyanis nagyon hosszú ideig vannak zárva, így sokáig akadályoznak a vasúti átkelőknél a közúti forgalmat. A napi többszöri, helyi közlekedésbe bevont vonatjárat túlzottan csökkenthetné a közút áteresztő kapacitását, ami az autóbuszos közösségi közlekedésre is kedvezőtlenül hatna.

A helyi közösségi közlekedésben minőségi változás **szemléletformálással**, jól felépített, folyamatos, hosszú kifutású tartalmas kampányokkal, a változtatás szükségességének

tudatosításával érhető el. Ebbe a munkába partnerként kell bekapcsolni már az óvodákat is, de számítani kell az együtt gondolkodásban és megvalósításban a civil kezdeményezésekre is.

Eger MJV **Fenntartható Mobilitási Terve** az operatív célok alapján az elkövetkező 10 évre jelöli ki megvalósításra projekteket, pontrendszerben értékelve és fontossági sorrendbe állítva. Ezek közül az Önkormányzat, figyelemmel az aktuális gazdasági környezetre, az anyagi lehetőségeire, a pályázati kiírásokra és forrásokra, az elkövetkező 4 év során közlekedési területen az alábbi konkrét feladatok végrehajtását irányozhatja elő:

- azonnali kerékpárosbarát fejlesztések, beavatkozások a belvárosban
- munkamegosztás, menetrendi hangolás és tarifaközösség létrehozásának kezdeményezése a helyi, a regionális és az országos buszközlekedés, valamint a vasút között
- helyi közösségi közlekedési közszolgáltatás működési modelljének megújítása
- rövid és hosszú időtartamú kerékpárparkolás fejlesztése
- a Külsősor utca felújítása
- Eger keleti városrész közlekedésfejlesztése (Kertész utca)
- Sas út fejlesztése II. ütem
- közlekedésbiztonságra nevelés, szemléletformáló kampányok, rendezvények
- a Kossuth Lajos utca déli részének felújítása
- közösségi közlekedés és lágy közlekedési módok (kerékpározás, gyaloglás) népszerűsítése
- gyalogos és kerékpáros átvezetés kialakítása a vasúti pályán a déli iparterületen
- hiányzó városi gyalogos kapcsolatok és járdaszakaszok kiépítése
- elektronikus forgalomirányító és utastájékoztató rendszer kiépítése
- helyi autóbusz-hálózat és menetrend megújítása
- útfelújítási program
- Eger vasúti elérhetőségének fejlesztése a menetrendi kínálat és járműállomány terén
- közösségi közlekedés díjtermék kínálatának és értékesítési rendszerének fejlesztése
- intermodális csomópont kialakítása külső forrás igénybevételével
- az autóbusz járműállomány megújításának kezdeményezése a Szolgáltató bevonásával
- a közösségi közlekedés arculatának megújítása
- gyalogátkelőhelyek létesítése és biztonságuk növelése
- közúti forgalomirányítás fejlesztése
- a kerékpáros fejlesztések intézményi, finanszírozási hátterének megteremtése (pl. kerékpáros referens)
- az iskolák és óvodák környezetében lévő közlekedési és parkolási problémák rendezése
- egyirányú utcák kétirányú kerékpározhatósága

- kerékpárosbarát beavatkozások forgalmas csomópontokban, problémás kerékpárút-csomópontok fejlesztése
- kerékpáros főhálózat hiányzó elemeinek megvalósítása - II. ütem
- meglévő kerékpáros főhálózati elemek fejlesztése (kétoldali, irányhelyes közlekedés lehetősége)
- rendszeres felmérések, forgalomszámlálások bevezetése
- turistabuszok parkolási lehetőségeinek fejlesztése
- B+R kerékpárparkolás a közösségi közlekedés főbb állomásain
- parkolásirányítási rendszer kialakítása
- belváros körüli parkolási rendszer fejlesztése (Kertész utcai új parkolóház építés befejezése)
- közlekedési felületek újraosztása a 24-es főút belterületi szakaszán (parkolásra használt külső sávok rendezése parkolóhelyekkel, kerékpársávval, növényekkel)
- mobilitási forgatókönyv készítése jogszabályi kötelezettség alapján nagy látogatószámot vonzó rendezvények esetében
- iskolai (és óvodai) mobilitási tervek készítése, fenntartható iskolába járási szokások népszerűsítése
- a város közlekedésinfrastruktúra-vagyonának fenntartását, fejlesztését segítő rendszerek kialakítása, szervezetfejlesztés
- hazai, nemzetközi mobilitási együttműködésekben való részvétel
- fizetőparkoló övezetek felülvizsgálata és felhasználóbarát kommunikációja
- főútvonalak kerékpárosbarát átalakítása
- korlátozott sebességű és lakó-pihenő övezetek, forgalomcsillapított területek kialakítása a városban
- akadálymentesítés a városi közterületeken
- „Egervár” vasúti megállóhely és vasúti átjáró fejlesztése
- közbringa-rendszer kialakítása
- városi alternatív töltőinfrastruktúra fejlesztése
- munkahelyi mobilitási tervek kidolgozásának támogatása a Polgármesteri Hivatal és a nagyobb közintézmények, önkormányzati tulajdonú cégek illetve magáncégek számára
- kerékpárforgalmi mellékhálózati fejlesztés
- belvárosi alacsony emissziós övezet kialakítása
- oktatási programok – „ökodriving”
- igényvezérelt közösségi közlekedés
- az Érsekkert megújítása
- az egri pincerendszer és pincesorok, szőlőterületek elérhetőségének fejlesztése

- rugalmas munkakezdés bevezetése a közintézményeknél a közlekedési rendszer terhelésének csökkentése érdekében
- belvárosi védett övezet megközelítésének javítása igényvezérelt szolgáltatással
- észak-déli tehermentesítő/elkerülő út építésének kezdeményezése külső forrás felhasználásával
- Deák Ferenc utca és Eszterházy tér fejlesztése
- közösségi közlekedés infrastruktúrájának fejlesztése (megállók, buszöblök, akadálymentesítés)
- a Petőfi tér megújítása
- a városon átmenő vasútvonal városi és elővárosi szerepének erősítése
- közlekedési felületek újraosztása a 25-ös főút felnemeti szakaszán (parkolásra használt külső sávok rendezése parkolóhelyekkel, kerékpársávval, növényekkel)
- Felsővárosi piac környéki utcák felújítása
- Faiskola utca felújítása (Külsősor és Szövetkezet utcák között)
- külterületi mezőgazdasági utak fejlesztése
- környezetbarát önkormányzati járműflotta, zöld közbeszerzés
- a 24. és a 25. számú főutak összekötése (Töviskes tér – Szalapart utca között)

## 9.2 Alternatív – kerékpáros - közlekedés

A városi közlekedésben **egyre nagyobb arányt** képvisel a kerékpáros közlekedés, fontos szerepet tölt be a település életében és a közlekedési kultúrában. Az élhető város, valamint az energia-hatékony és környezetbarát közlekedési rendszerek jegyében a kerékpározás a mindennapi élet része, a szabadidős tevékenység mellett a munkába járás egyik alapvető módja is. Ennek következtében a kerékpáros infrastruktúra integráns részét képezi a városi közlekedési hálózatnak, **prioritást élvez** a kerékpáros úthálózat is a helyi közlekedéspolitikában.

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata **elkötelezett** a fenntartható fejlődés és környezetvédelem mellett. Ennek köszönhetően a város kerékpáros hálózata is folyamatosan fejlődik. A várost észak-déli irányban átszelő kerékpárút a hálózat gerincét alkotja. Több városrész nincs vagy csak korlátozott mértékben van csatlakoztatva ehhez a vonalhoz. Egyes városrészek (pl. Almagyar domb, Hajdúhegy) illetve irányok (keleti, nyugati) tekintetében a kerékpáros közlekedést nehezíti a jelentős szintkülönbség. Hiányoznak azonban, több irányban, a várost a környező településekkel összekötő kapcsolatok.

A **HungAIRy LIFE integrált projekt**, mely 2019. január 1-én indult, fő célja a levegő tisztaságának védelem és levegőminőség javítása 8 hazai régióban és 10 megyei jogú városban. A HungAIRy LIFE projekt számos akcióval kívánja a megfogalmazott célokhoz vezető úton elindítani a projektben résztvevőket.

A közlekedési eredetű kibocsátás csökkentése céljából **közösségi kerékpáros rendszer** kiépítése valósul meg Egerben. A közösségi kerékpáros rendszer **pilot projektként** valósul meg, tekintve azt, hogy összesen két állomás kerül kialakításra, húsz darab bérelhető kerékpárral. Az egyik állomás a Belvárosban, a másik a Felsővárosban kap helyet, a már kiépült észak-déli irányú Eger-patak mentén futó kerékpárúthoz közel. A tervezett kerékpáros rendszer kiépítésének és használatba vételének határideje 2022. december 31. A kerékpáros rendszer lehetővé teszi az igények, a használati szokások felmérését, amelyekre alapozva a város kerékpáros rendszere tovább fejleszthető annak érdekében, hogy egy városszerte elérhető alternatív közlekedési rendszer alakuljon ki Egerben. A következő időszak bármilyen városi fejlesztéseinek tervezése során a kerékpár állomások / támaszok leendő pozícióit is előre be kell tervezni, adott esetben ha a pályázat lehetővé teszi, akkor meg is építeni. A program célja, hogy egy évtizeden belül a város kerékpározhatósága jelentősen javuljon, akár meg is közelítse pl. Koppenhága szintjét. Mindehhez ugyanakkor szükséges a tömegközlekedés korszerűsítése és technológiai váltása is.

**Konkrét projektcélok** az elkövetkező két évben:

- Közösségi kerékpáros rendszer kiépítése: 2 állomással, 20 db bérelhető manuális kerékpárral.
- Közösségi kerékpáros rendszer kihasználtságának és a további igényeknek a felmérése. Emellett a már kialakított kerékpárútvonalak, felfestett kerékpárútvonalak forgalmának és a nem kijelölt kerékpárútvonalakon közlekedő biciklis forgalom felmérése is tervezett.
- A kerékpáros forgalom felmérésének egyszerűsítésére egy mobil applikáció fejlesztése tervezett a HungAIRy LIFE integrált projekt kereteiben. (Az applikációt nem kizárólag kerékpáros forgalomszámlálásra, hanem akár gépjárműforgalom számlálásra is használható lesz.)
- Eger város és környezete kerékpárútvonalainak aktualizálása, felmérése és digitalizálása a HungAIRy LIFE integrált projekt kereteiben. A folyamatosan fejlődő kerékpáros hálózatról térképek, tájékoztatók készítése a lakosság, illetve turisták számára, népszerűsítve az alternatív közlekedési módokat.
- A kerékpártárolók számának bővítése városszerte.
- Eger város rendelkezik Kerékpárosbarát Eger koncepcióval (2016) és Fenntartható Mobilitási Tervvel (2018) is. Ezek felhasználásával, illetve a tapasztalatokra alapozva a város közösségi kerékpáros hálózatának továbbfejlesztése (több állomással, több kerékpárral, nem csak manuális, hanem elektromos kerékpárok bővítésével) szükséges. Rövid és hosszútávú tervek, stratégiák kidolgozása a kerékpáros hálózat bővítésére, összhangban az egyéb közlekedési formákkal Egerben.
- A kerékpáros közlekedés hatásának vizsgálata Eger város levegőminőségére, a HungAIRy LIFE integrált projekt keretében (2020-ban, 2022-ben, 2024-ben, 2026-ban).

- A közösségi kerékpározás és közlekedés szabályainak népszerűsítése, a lakosság körében, kerékpáros napok szervezésével. Jó gyalogos és kerékpáros, illetve jó kerékpáros és gépjárműkapcsolatok kialakítása szemléletformálással és oktatással.

Ösztönzőleg hathat a város közösségi közlekedés szervezésére, hogy a kerékpárral történő helyváltoztatás (bruttó) időszükséglete 5 km-nél rövidebb távolságon kisebb, mint a személygépjárművel; 10 km-es távolságnál pedig kisebb, mint a közösségi közlekedéssel.



## 10. Távhőszolgáltatás – empátia és eredményesség

A távhőszolgáltatást, mint kötelező önkormányzati feladatot, az Önkormányzat az EVAT Zrt. közreműködésével látja el, hőközponti mérés révén, a ténylegesen elfogyasztott hőenergiát alapul véve, éves elszámolási rendszerben.

A távfűtés Egerben **1972. december 26-án kezdődött**, 174 db lakás és 2 db közintézmény bekapcsolásával. Az épülő távhőrendszerrel kapcsolatos feladatok ellátásával Eger Város Tanácsa, a mai EVAT Zrt. jogelődjét, az Ingatlankezelő-Közvetítő és Lakásberuházó Vállalatot bízta meg, 1973-ban<sup>39</sup>. A szolgáltatás évek során jelentősen bővült, **jellemzően a Felsőváros** területére, majd a volt Gyermekváros területén épült társasházakra vonatkoztatva.

A társaság a működőképesség megtartása érdekében folyamatosan végzi a karbantartási és beruházási tevékenységet mind a távhőtermelés, mind a távhőszolgáltatás érdekében.

A cég adatai szerint a 2019. évben 4841 lakás, illetve számos egyéb fogyasztóhely vette igénybe a távhőszolgáltatást. Ezt a gazdaságosság, jövedelmezőség és az eredményesség figyelembe vételével megtartani, lehetőség szerint növelni célszerű.

A távhőszolgáltatási díjak késedelmes vagy nemfizetése esetén a társaságnak jogi lehetősége van a szolgáltatás felfüggesztésére, amelyet 2019. december 31-i állapot szerint 3 lakásban a fűtés, 31 lakásban a használati melegvíz vonatkozásában meg is tett.<sup>40</sup> A felszólítottak jelentős számban rendezik a tartozásukat, ez azonban nem elégséges a nagy összegű kintlévőségek felszámolására. Az Önkormányzat felhívja a távhőszolgáltató figyelmét, hogy a koronavírus-járvány időszakában és az azt követő évben is fokozott, **személyre szabott figyelemmel és szociális érzékenységgel** járjon el az adósságkezelés vonatkozásában.

---

<sup>39</sup> <https://www.evatzrt.hu/tavhoszolgalatas/az-egri-tavho-tortenete>

<sup>40</sup> Adatok: EVAT Zrt Beszámoló a 2019.évről, EMJV Önkormányzata Közgyűlése, mint tulajdonos felé

## 11. Lakásgazdálkodás – fenntartás, fejlesztés

Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata **lakásállományának** jelentős részét – 873 db önkormányzati tulajdonú lakást - az **EVAT Zrt. kezeli**. A lakások elidegenítésére a társaság tesz javaslatot, illetve az ezzel kapcsolatos előkészületi munkákat is ő végzi. Önkormányzati tulajdonban van továbbá az a 22 db színészlakás, melynek kezelője a Gárdonyi Géza Színház.

Az Önkormányzat elsődleges célja, hogy a meglévő lakásállomány **fennmaradjon**, illetve anyagi lehetőségeihez mérten mindent megtesz annak **növelésére**. Szem előtt tartja a meglévő lakások állagának megőrzését, karbantartását, felújítását, működésének biztosítását.

Fontosnak tartja a pályázati úton elérhető források felkutatását és sikeres pályázatok benyújtását.

Kiemelt feladatnak tekinti az üresen álló lakások hasznosítása érdekében a bérbeadást akadályozó körülmények elhárítását, a hátralékállomány kezelését, csökkentését.

Szükséges a helyi **lakásrendelet** átfogó **felülvizsgálata**, mely a lakbérek mértékét is szabályozza. Fontos, hogy a lakásszektorra fordított kiadásokat nagyobb mértékben fedezzék a bevételek.

Az első lakáshoz jutók támogatásának átgondolása is fő célkitűzés, a helyi szabályozást összhangba kell hozni az állami támogatások rendszerével.

## 12. Településfejlesztés, településrendezés, gazdaságszervezés – előkészítéstől a „rendezettség” felé

### 12.1 Településfejlesztés

Az utóbbi 15 évben a településfejlesztés illetve a településrendezés a helyi adottságok figyelembevételével mellett egyre erőteljesebben támaszkodott az Európa Unióban tapasztalt koncepcionális, stratégiai irányokra, hiszen a fejlődéshez szükséges erőforrások is az Unióból érkeztek és érkeznek. A város **elemi érdeke**, hogy a **helyi igényeket, érdekeket és víziót összehangolja az európai uniós javaslatokkal**.

A településfejlesztés megalapozását az előző ciklusban Eger Településfejlesztési Konceptiója 2014-2030., az Integrált Településfejlesztési Stratégia (ITS) és az ebből származó Integrált Területi Program (ITP) biztosította kötelező jelleggel<sup>41</sup>. Ennek jogszabályi háttérét a 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről, adta.

Jelenleg nem ismerjük, hogy az EU 2021-2027-es költségvetési ciklus pályázataihoz milyen alátámasztó dokumentációt írnak elő, ha egyáltalán lesz ilyen követelmény.

A gazdasági program településfejlesztéssel kapcsolatos feladatait **két szakaszra** szükséges bontani.

A következő két évben (**2021-2022.**) a folyamatban lévő **beruházások befejezése** a legfontosabb feladat, mivel a járványhelyzet, az adóbevételek csökkenése és az építőipari árak emelkedése nehéz helyzetbe hozza a projekteket. Az erőforrásokat erre kell koncentrálni.

A következő két év sajátos helyzetben lévő projekt csoportjai azok, amelyek finanszírozási döntéssel rendelkeznek, előkészítésük részben megtörtént, **nem léptek még a kivitelezés szakaszába**, de már most látszik, hogy **a rendelkezésre álló forrás nem lesz elég**. Ezekben az esetekben a fejlesztési / építési program újragondolása szükséges. Ide sorolható a Nemzeti Vízilabda és Úszóközpont két programeleme. Egyrészt az **edzőközpont-sportszálló** komplexum esetén vizsgálni szükséges egyes beruházási elemek finanszírozhatóságát, másrészt a **Bitskey Aladár uszoda rekonstrukció** átgondolása szükséges a tetőn jelentkező problémák miatt, mely költségnövekménnyel jár. Hasonló helyzetbe kerülhet az **Intermodális Csomópont** is. Itt jelenleg zajlik a szabályozási terv módosítása, 2021-ben elkészülhet a kiviteli tervdokumentáció és a részletes költségvetés<sup>42</sup>. A projekt finanszírozásának kormányzati biztosítása után 2022-ben a kisajátítási és közbeszerzési eljárások történhetnek meg.

---

<sup>41</sup> Eger Településfejlesztési Konceptiója 2014-2030. Elfogadva a 449/2014. (IX.25.) közgyűlési határozattal. Ugyanezzel a határozattal elfogadva az ITS 2014-2020. és az ITP indikatív listája.

<sup>42</sup> a Kormány a 2005/2020. (XII.24.) Korm.határozatában az előkészítési fázisok megvalósítási határidejét 2020.12.31-ről 2021.12.31-re módosította

Azon tapasztalat alapján, hogy sikeres projekteket csak **megalapozott előkészítés** után lehet megvalósítani, az első két év feladatai közé tartozik még, hogy **a prioritást élvező új projektek esetében** mielőbb megkezdődjön az engedélyezési és kiviteli tervdokumentáció készítése, az engedélyezési eljárás lefolytatása, a szükséges területszerzések lebonyolítása, a szabályozási tervek módosítása stb. Ezek időigénye legalább kettő év. A fenti projektfejlesztési feladatokat megelőzően célszerű kisebb költségű koncepcióterveket, építészeti tanulmányterveket készíteni, melyek segítenek döntést hozni az új projektjavaslatok fejlesztéséről vagy elvetéséről. Az ezt követő években (2023-2024.) kerülhetnek előtérbe az **új fejlesztési projektek**: előkészítésük, megvalósításuk a megjelent / megjelenő pályázati források függvényében. Fontos, hogy a projektek kiválasztásának és prioritizálásának **szempontjait** ne csak a **források célrendszere** és a **beavatkozások területei** szabják meg, hanem kapjon nagyobb hangsúlyt a **költséghatékony üzemeltetés**, adott esetben a **bevélettermelő képesség** szempontja is.

E vonatkozásban lehetne nagyszabású feladat a kedvező természetközeli területen működő **sportrepülőtér**ről való gondolkodás, amely egyaránt szolgálná a város idegenforgalmát – sportidegenforgalmát – és a térség gazdasági fejlődését is. A kérdés már a kétezres évek elején is felmerült, célul tűzve ki a sportrepülőtér fejlesztési lehetőségeit a polgári, magán és üzleti forgalmat lebonyolító kisméretű légi közlekedés kialakíthatóságával<sup>43</sup>.

Eger MJV Önkormányzata, egyrészt mint a közösségi közlekedésre vonatkozó kötelező önkormányzati feladatok részeként, másrészt mint idegenforgalmi és hi-tech iparfejlesztési infrastruktúra részeként, gazdaságfejlesztési célú stratégiai fejlesztésnek tekinti a jelenleg helyi használatban lévő füves repülőtér fejlesztését. A fejlesztés része a jelenleg még művelésben lévő ingatlanokra irányuló tulajdonszerzés, jogi- szabályozási és egyéb feltételek biztosítása, valamint az elsősorban pályázati források kiaknázásával a használat és hasznosíthatóság fejlesztése, a már meglévő sport és szabadidős használat változatlan biztosításával.

#### Néhány, a város versenyképességét fokozó, a 2021-27-es időszakra tervezett projekt, sorrend felállítása nélkül

- AGRIA Rendezvényközpont
- AGRIA Adrenalin Park
- Belváros rehabilitáció III. ütem
- Eger Gyógyhely fejlesztés
- Okos Város - Okos Városlakó program
- Eger vasúti és helyi autóbusz közlekedés racionalizálása, elektromos korszerűsítése, parkolás bővítése, körforgalmak, iskolabusz járatok
- Károlyváros intézmény és sportközpont korszerűsítése
- Volt Dobó István Laktanya funkcióváltó fejlesztése

---

<sup>43</sup> Eger MJV 184/2003. (V.29.) sz. közgyűlési határozattal jóváhagyott településfejlesztési koncepciója

- Vár fogadóközpont (Dobó utca 28-30.)
- Uránia Mozi funkcióbővítő felújítása
- Kül -és belterületi csapadékvíz infrastruktúra fejlesztése a klímavédelem, és a klíma alkalmazkodás érdekében
- Az alapfokú egészségügyi és szociális ellátás intézményi korszerűsítése, valamint a gondoskodó közösségek fejlesztése (pl. konyhakert program), felkészülés az idősödő lakosság ellátására, férőhely bővítés
- Gyermekjóléti bölcsődei és óvodai intézményfejlesztés
- Az egykori 3-as iskola épületének és környezetének hasznosítása
- Szentmarjay Tibor Városi Stadion fejlesztése
- Gárdonyi Kert II. ütem
- Pincerendszer hasznosítása

#### Egyéb nagyléptékű nem (csak) önkormányzati fejlesztések

- Intermodális Csomópont megvalósítása (önkormányzati közreműködés az előkészítő feladatokban)
- Eger város kétoldali elektromos betáplálását összekötő, 140 kV-os vezeték kiépítése
- Egert elkerülő út megépítése során közreműködés az egyeztetések, a társadalmasítás során, szabályozási terv szükséges módosítása
- Dél-Bükk térségi kerékpárút terve
- Egri repülőtér fejlesztése

## 12.2 Településrendezés

Eger MJV Közgyűlése 2004. VI. 24-i ülésén tárgyalta és fogadta el a **településszerkezeti tervet**, azaz a településfejlesztési koncepció térbeli leképezését, a település „építészeti arculatát”.

Jogszabály előírása alapján a szerkezeti tervet 10 évente felülvizsgálni szükséges. A **felülvizsgálatot** el kell végezni a jelenlegi rendelkezések szerint legkésőbb 2021. december 31-ig. A felülvizsgálat egyes alátámasztó munkarészei 2019-ben elkészültek. Amennyiben a fejlesztési források célterületei 2021. év első félévében ismertté válnak, akkor a kiválasztott nagyobb léptékű fejlesztési javaslatok a szerkezeti tervbe is bekerülhetnek.

A szerkezeti terv felülvizsgálatának további feladata megvizsgálni, illetve javaslatot tenni **új lakó és gazdasági területek kijelölésére**, amennyiben – a folyamatok alapján – a bővítésre szükség van és infrastrukturális ellátásuk kiépítése és önkormányzati költségvetésből finanszírozott fenntartásuk ésszerű határon belül tartható.

Vizsgálni szükséges a város területén elhelyezkedő **nem hasznosított ipari és beépítetlen területeket**, melyek esetén a területhasználat módosítása, szabályozásának változtatása vitalizálhatja azt.

Külön kategória a **leromlott, hasznosítatlan épületek, ingatlanok** helyzete. Kérdés, hogy van-e olyan tervezett projekt, melybe bevonhatók az ingatlanok. Összefüggő alulhasznosított terület esetén projektből finanszírozva egy jó értelemben vett decentralizáció eredményes lehet a terület státuszának emelésére.

Kidolgozandó az **üresen álló önkormányzati ingatlanok** vállalkozások számára kedvezményes módon történő **bérbeadása**.

Vizsgálni szükséges a korlátozott forgalmú, **sétáló Belváros területének kiterjesztését** annak érdekében, hogy a város turisztikai potenciálja növekedjen. A bővítés közvetett hatásaként boltok, kávézók, éttermek, panziók nyílhatnak, melyeknek gazdaságélénkítő hatása van.

Az **örökségvédelem** tárgykörében felülvizsgálni szükséges a helyi védelemre javasolt ingatlanok nyilvántartását, valamint a védelem alá helyezések során a használati funkciókat.

Külön kell foglalkozni a mindig háttérbe szoruló **külterületek** kérdésével is. Társirodák és szakemberek bevonásával ki kell jelölni egyedi státusú rekreációs aktív és pihenő passzív területeket, továbbá a villámárvizek elvezetésére, tárolására, felhasználására alkalmas területeket.

Foglalkozni szükséges a **turisztikai célú kerékpáros és gyalogos hálózatokkal**, valamint a szomszédos települések külterületén folytatódó **természeti tájak** kapcsolódásával, települési kooperációval.

A klímavédelem kapcsán a belterületen a kötelező **zöldterület felhasználás bővítése** szükséges.

A **következő két évben** a gazdaság és a lakosság támogatása érdekében a település szerkezetét érintő alábbi javaslatok kidolgozását **kezdemenyezzük**:

- A lakhatás könnyítése érdekében családi házas és társasház lakóterületek keresése önkormányzati tulajdonú ingatlanokon – kedvezményes vásárlási lehetőségekkel.
- Jelenleg nem hasznosított önkormányzati épületek átalakításának építészeti vizsgálata, olcsó lakások kialakítása céljából.
- A gazdasági szereplők támogatása érdekében önkormányzati tulajdonú ipari/gazdasági területek nyitása, vitalizálása. Egerben klasszikus rozsda övezet nincs, ezért ez vonatkozhat gazdasági tevékenységre alkalmas pontszerű épületekre is.

A ciklus második felében alkalmazható szabályozási feladatok a „rendezettség” felé törekedve:

- A kitelepülések rendjének és ellenőrzésének szabályozása
- A kisméretű elektromos járművek (mikromobilitási eszközök) közterületi szabályozása
- Zöld és kék infrastruktúra (növényzet és vízfelület) településrendezési megoldásai a városi klíma javítása és a károkozás elkerülése érdekében (Eger-patak déli részének rendezése, Szala völgy, záportározók, kötelező zöld).

### 12.3. Gazdaságfejlesztés, gazdaságszervezés

A 2020. év telétől-tavasztól velünk lévő **koronavírus-járvány** eddig meg nem tapasztalt módon **veszélyezteti** a város stabilnak, kiegyensúlyozottnak mondott gazdasági környezetét, generálva munkahelyek ideiglenes vagy esetlegesen végleges bezárását. Ennek elhárítására az önkormányzatnak elégséges költségvetési forrásai, sajnálatosan, nem állnak rendelkezésre.

Az előző években a vállalkozások **beruházás ösztönzési** és munkahely teremtési helyi támogatásának programjáról szóló 20/2016. (VII.1.) számú önkormányzati rendelet szolgált segítségül, amely új munkahelyeket létesítő új vállalkozások letelepedését, a székhellyel vagy telephellyel rendelkező, munkahelyeket teremtő vállalkozások fejlesztését, beruházások megvalósítását ösztönözte támogatások odaítélése révén. A rendelet alapján támogatási döntést 2020. december 31-ig lehetett hozni. A tapasztalatokat összegezve, az önkormányzat költségvetési lehetőségeire figyelemmel, a 2021-2022. évben újratárgyalható hasonló tartalmú támogatási lehetőség.

A város versenyhátrányba kerülésének megelőzése érdekében tovább kell folytatni egy több tíz hektáros egybefüggő, közművesített **ipari park** kialakítását, megfontolva akár hitelfelvételt e célra.

A gazdaságfejlesztés eszközeül a **helyi adópolitika** is szolgálhatna, ennek a mozgásterét azonban „befagyasztják”, korlátozzák a hatályos kormányrendeletek (lásd: II.4. önkormányzati adópolitika rész) a 2021. év vonatkozásában. A 2022-2024. évek viszonylatában, az országos gazdaságfejlesztési tendenciákkal összhangban, a helyi költségvetés lehetőségeit figyelembe véve, a helyi adópolitikai eszközökkel történő gazdaságélénkítés újragondolandó.

A **munkahelyek megtartása, bővítése** és újak létrehozása elsődleges cél és feladat, hisz azok a város gazdasági erejének stabilitását és vonzerejének erősítését szolgálják.

Az Önkormányzat racionalizálás, átcsoportosítás és költségcsökkentő megoldások keresésével törekszik az **intézményei** vonatkozásában is a munkahelyek megtartására, az ott dolgozók jóközérzetének, biztonságérzetének javítására, amelyet a tulajdonában lévő cégek esetében is kezdeményez és elvár.

Az Möt. az önkormányzatok gazdasági programja tekintetében nem szabja feladatnak azt, hogy az Önkormányzat gondolkodjon a **település lakónépessége** számának helyzetéről. A kérdéssel azonban elodázhatatlan foglalkozni, felhasználva az „Eger Településfejlesztési Konceptiója 2014-2030.” dokumentumban írt célokat, fejlesztési irányokat, hisz a KSH kimutatása szerint 2020. január 1-én Eger lakónépessége<sup>44</sup> már csak 51 894 fő volt<sup>45</sup>. Egernek ilyen alacsony lakónépessége

---

<sup>44</sup> Lakónépesség: az adott területen lakóhellyel rendelkező és másutt tartózkodási hellyel nem rendelkező személyek, valamint az ugyanezen területen tartózkodási hellyel rendelkező személyek együttes száma  
[https://www.ksh.hu/apps/meta.objektum?p\\_lang=HU&p\\_menu\\_id=220&p\\_ot\\_id=200&p\\_obj\\_id=3139&p\\_session\\_id=26548009](https://www.ksh.hu/apps/meta.objektum?p_lang=HU&p_menu_id=220&p_ot_id=200&p_obj_id=3139&p_session_id=26548009)

<sup>45</sup> [https://ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat\\_eves/xls/6\\_6\\_12i.xls?lang=hu](https://ksh.hu/docs/hun/xstadat/xstadat_eves/xls/6_6_12i.xls?lang=hu)  
6.6.12. 6.6.12. Magyarország 50 legnépesebb települése, 2020. január 1.

az 1970-es, 1980-as évek között volt. Sajnálatos, hogy a lakónépesség számának csökkenése tendencia, folyamatos az 1990-es évektől.<sup>46</sup>

A megoldásban gondolkodás komplex szemléletet követel, elengedhetetlen azonban ehhez a gazdasági, egészségügyi és társadalmi stabilitás.

Fel kell tární és ki kell használni azt az alapértéket, amely Eger sajátja, ami itt tartja és/vagy ide vonzza az embereket. Ez gyökerezhet a város történelmi múltjában, a kisvárosi miliőben, de a természeti környezetben is. Számolni kell az ún. munkavállalási célú és jóléti vándorlási trendekkel, míg hosszabb távon a kedvezőbb domborzati, tájképi, éghajlati környezet – az Északi-középhegység közelsége – segítheti Eger esetében is a népesség gyarapodást.<sup>47</sup>

Meg kell teremteni a kereteit, lehetőségeit a lakófunkció terjeszkedésének például a Ráchegy, a Nagylapos, a Tihaméri városrész, lőtér; a Dónát dűlő irányában. Az esetleges belterületbe vonásnál figyelemmel kell lenni az ezzel járó önkormányzati szolgáltatási kötelezettségekre (pl. úthálózat, csatornahálózat fejlesztése, közvilágítás kiépítése), továbbá a város meglévő kiszolgáló kapacitási hatáira is. A lakóterület bővítések jogszabályi hátterét a Településszerkezeti terv 2021. évben várható felülvizsgálata alapozhatja meg.

A kormányzati rendelkezések kedvező környezetet teremtenek a fiatalok lakásépítési kedvéhez (pl. otthonteremtési támogatások, kedvező áfa), ezt mielőbbi helyi intézkedésekkel kell támogatni.

A 2021. évben, a járványveszély vélhető elmúltával, a szakmai szervezetek (pl. HKIK, az idegenforgalomban tevékenykedő egyesületek) bevonásával, átgondolva, értékelve és felhasználva a kényszerből szerzett tapasztalatokat, **újra kell pozícionálni EGER-t**, újra kell tölteni a „jó itt lenni” szlogent mind a befektetők, mind az idelátogatók fejében.

A gazdaságfejlesztés kereteit az Integrált Településfejlesztési Stratégia adja. Az aktuális ITS hatálya 2014-2020. évek, ezért ezt át kell tekinteni és dönteni változatlan tartalommal történő alkalmazásáról, módosításáról vagy új készítéséről.

---

<sup>46</sup> <http://nepesseg.com/heves/eger>

<sup>47</sup> <https://www.portfolio.hu/gazdasag/20191002/budapesten-kivul-szinte-mindenhol-zuhanni-fog-a-nepesseg-egesz-regiok-halhatnak-ki-az-oroszagban-402685>



## IV. Összegzés

Eger MJV Önkormányzata gazdasági programjában azt kívánta bemutatni, **hogyan szolgálja a Közgyűlés Eger város lakosságát**, mely közfeladatokat lát el, milyen közszolgáltatásokat biztosít, ezek vonatkozásában milyen célokat tűz ki maga elé, hogy azokat a működési időszakában legalább szinten tartsa vagy a költségvetési lehetőségeivel összhangban azok színvonalát emelje.

A 2015-2020. évi gazdasági program szemléletében, szerkezetében más jellegű volt, mint jelen gazdasági program, hisz a **2014-2020.** évekre jóváhagyott integrált településfejlesztési stratégia cél és eszközkészletét használta, azon alapult. Az ITS kijelölte Egernek, mint településnek a rendezési, fejlesztési kereteit, azt helyzetfeltárással, elemzéssel és értékeléssel alátámasztotta, meghatározta a célt, a beavatkozásokat és az eszközöket.

Az ITS 2014-2020-nak az **időbeli hatálya a 2020. évben lejárt**, annak felülvizsgálata, módosítása vagy új készítése indokolt<sup>48</sup>. Az Európai Unió fejlesztési prioritásai bár kijelölésre kerültek, azonban a hazai célok és beavatkozási területek még csak **körvonalazódnak** és a konkrét pályázati kiírások kidolgozása a minisztériumok részéről is csupán folyamatban vannak. A Heves Megyei Önkormányzat a 2024-ig szóló gazdasági programjának megalkotásával megkezdte a fejlesztési célú felkészülést.

Fentiek konkrét ismeretében az új ITS létrehozásának folyamatában **figyelemmel kell lenni** a keret (ITS) és a feladatellátás (gazdasági program) egymásra hatására, összhangjára: a gazdasági program cél és feladatmeghatározásának be kell épülnie az ITS-be, azonban indokolt esetben az új ITS alapján a gazdasági program is felülvizsgálatra, módosításra szorulhat.

Későbbiekben a gazdasági program **felülvizsgálatát** az is indokolhatja, hogy bizonytalan kimenetelűek a koronavírus-járvány okozta begyűrűző és helyi gazdasági, társadalmi, illetve jogszabályok változásából következő hatások. Ezeket Eger MJV Önkormányzata költségvetése függvényében kell kezelni, folyamatosan monitorozva és a szükséges beavatkozásokat megtéve. Szem előtt kell tartani a kötelező önkormányzati feladatok ellátása színvonalának megőrzését, lehetőség szerinti javítását és a fokozatos visszarendezését a járvány előtti helyzetre, majd törekedni kell az önként vállalt feladatok visszavezetésére, kiszélesítésére.

Eger MJV Önkormányzata a 2020-2024. évekre szóló gazdasági programjával azt kívánja erősíteni, hogy nem csak „jó ide jönni”, hanem minden egri lakos számára „jó itt élni”: ide születni, felnőni és Egerben megöregedni.

---

<sup>48</sup> 314/2012. (XI. 8.) Korm. rendelet a településfejlesztési koncepcióról, az integrált településfejlesztési stratégiáról és a településrendezési eszközökről, valamint egyes településrendezési sajátos jogintézményekről

## Tartalomjegyzék

I. Jogszabályi háttér, kapcsolódások, célmeghatározás.....	2
1. A gazdasági programot meghatározó jogszabály .....	2
2. A gazdasági program alapvető céljai .....	2
3. Előzmények .....	3
4. A gazdasági program külső kapcsolódási pontjai.....	4
4.1 Az Európai Unió fejlesztéspolitikája .....	4
4.2 Várható hazai stratégiai célok .....	4
4.3 A Heves Megyei Önkormányzat 2019 – 2024. évre szóló gazdasági programja .....	5
5. Jövőkép .....	6
II. A gazdasági program keretei, alapjai – az önkormányzati feladatellátást nehezítő körülmények.....	8
1. Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata költségvetési helyzete .....	8
2. Az önkormányzatok felé irányuló megszorító központi költségvetési politika .....	13
3. A 2021-2024. költségvetési évek prognózisa EMJV Önkormányzata vonatkozásában .....	14
4. Önkormányzati adópolitika 2020-2024. évek.....	14
4.1 Eger Megyei Jogú Város Önkormányzata helyi adóztatást érintő rendeletalkotási lehetőségei.....	19
4.2 A helyi adóztatás struktúrája .....	21
4.3 Helyi adófajták és adóbevételek alakulása .....	21
5. Az önkormányzat vagyongazdálkodási politikája 2020-2024. évek.....	28
5.1 Az Önkormányzat általános vagyongazdálkodási elvei .....	28
5.2 A rövidtávú vagyongazdálkodás legmeghatározóbb vagyonelemei.....	30
III. EMJV Önkormányzata gazdasági programja az ellátandó közfeladatok tükrében a 2020-2024. évek vonatkozásában, prioritási sorrendben.....	39
1. Településüzemeltetés – szinten tartás, majd fejlesztés.....	39
1.1 Helyi közutak, tartozékaik kialakítása, fenntartása .....	39
1.2 Helyi közlekedés feltételeinek biztosítása .....	40
1.3 Közparkok, közterületek kialakítása, fenntartása.....	43
1.4 Játsszóterek.....	44
1.5 Közvilágítás .....	46
1.6 Köztemetők kialakítása, fenntartása.....	47
1.7 Kéményseprő-ipari szolgáltatás biztosítása .....	48
2. Szociális, gyermekjóléti szolgáltatások – kiemelt odafigyelés, majd a szolgáltatási színvonal emelése.....	49
2.1 Szociális alap- és szakellátások rendszere.....	49
2.2 Gyermekjóléti szolgáltatások.....	51
2.3 Települési támogatások biztosítása .....	52
2.4 Egészségügyi alapellátások .....	53
2.5 Szolgáltatástervezési Koncepció .....	54
2.6 Önként vállalt önkormányzati feladatok .....	54

3. Óvodai ellátás és az iskolai étkeztetés biztosítása – igazodás a járványügyi előírásokhoz, majd rendszerfejlesztés .....	55
3.1 Eger város óvodahálózata .....	55
3.2 Humánerőforrás gazdálkodás az óvodákban .....	56
3.3 Az óvodai munka tárgyi jellemzői .....	56
3.4 Finanszírozási rendszer és változások az egri óvodai hálózatban.....	57
3.5 Gyermekekétkeztetés .....	57
4. Turizmussal kapcsolatos feladatok–veszteségminimalizálás, majd lassú átrendeződés .....	59
4.1 Adottságok, lehetőségek, nehézségek.....	59
4.2. A turizmus és az egri lakosok kapcsolata.....	59
4.3 Célkitűzések .....	59
4.4 A koronavírus-járvány hatása .....	62
5. Kulturális szolgáltatás, közművelődési tevékenység – a közösségi terektől a minőségi kultúra közvetítésig .....	64
A közművelődési feladatokat ellátó intézmények bemutatása.....	65
5.1 Bródy Sándor Megyei és Városi Könyvtár .....	65
5.2 Dobó István Vármúzeum .....	66
5.3 Egri Kulturális és Művészeti Központ .....	69
5.4 Gárdonyi Géza Színház, Harlekin Bábszínház.....	70
5.5 Kepes Intézet .....	71
5.6 Agria Mozi és az Uránia Filmszínház .....	72
5.7 Családbarát intézmények – Márai Aktív Turisztikai Látogatóközpont, Tűztorony Játsszóház.....	73
6. Ifjúsági és sport feladatok – folyamatosan, generációkon át .....	75
6.1 Ifjúsági feladatok - alapvetések .....	75
6.2 Szerveződések, tevékenységek az ifjúság szolgálatában.....	76
6.3 Sporttal kapcsolatos feladatok.....	78
7. Hulladékgazdálkodás – a „körforgás” felé.....	84
7.1 Közreműködő szervezetek.....	84
7.2 Közös helyi hulladékgazdálkodási terv .....	85
7.3 „Körforgásos gazdaság” .....	85
8. Helyi környezet- és természetvédelem és a környezet-egészségügy feladatai.....	90
8.1 Rendeleti szabályozás .....	90
8.2 Környezet- és természetvédelem, illegális hulladékelhelyezés felszámolása .....	91
8.3 Rovar és rágcsálóirtás.....	94
8.4 Nyilvános illemhelyek fenntartása .....	94
8.5 Műanyagmentes rendezvények .....	95
9. Helyi közösségi közlekedés biztosítása – lépésenként a fenntarthatóság felé.....	96
9.1 Helyi közösségi közlekedés .....	96
9.2 Alternatív – kerékpáros - közlekedés .....	102
10. Távhőszolgáltatás – empátia és eredményesség.....	105
11. Lakásgazdálkodás – fenntartás, fejlesztés .....	106

12. Településfejlesztés, településrendezés, gazdaságszervezés – előkészítéstől a „rendezettség” felé .....	107
12.1 Településfejlesztés .....	107
12.2 Településrendezés .....	109
12.3. Gazdaságfejlesztés, gazdaságszervezés .....	111
IV. Összegzés .....	113